

STATISTIKOS DEPARTAMENTAS
STATISTICS LITHUANIA

ISSN 1392-9151

SOCIALINĖ APSAUGA LIETUVOJE
2007
SOCIAL PROTECTION IN LITHUANIA

Vilnius 2008

Sutartiniai ženklai

Explanation of symbols

-	-	tokio reiškinio (rodiklio) atitinkamu laikotarpiu nebuvo <i>category not applicable</i>
0,0	-	rodiklio dydis yra lygus 0 arba mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai <i>value equals 0 or less than indicated measurement units</i>
...	-	nėra duomenų, nors toks reiškinys (rodiklis) atitinkamais metais buvo <i>data not available, although the phenomenon existed</i>
x	-	tokia išraiška rodiklis neskaičiuojamas <i>indicator is not calculated in such expression</i>
*	-	išankstiniai duomenys <i>provisional data</i>
♦	-	įvertis <i>estimate</i>
▣	-	negalutiniai duomenys <i>non-final data</i>
	-	šaltinis <i>source</i>

Kai kuriose lentelėse dėl apvalinimo eilučių suma nesutampa su duomenimis „iš viso“.

Ankstesnių metų informacija dėl skaičiavimo metodikos pasikeitimo ar papildomų šaltinių gali būti patikslinta. Dalis 2007 m. statistinės informacijos yra išankstinė ir ateityje taip pat gali būti tikslinama.

Some of the totals in the tables do not correspond to the sums of lines due to rounding.

Because of the change in computing methods, or additional sources, earlier published information on previous years has been revised in some cases. Some statistical information for 2007 is provisional and may be revised in the future.

Naudojant Statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti duomenų šaltinį.
Reproduction and quoting are authorised provided the source is acknowledged.

TURINYS CONTENTS

ĮVADAS.....	7
INTRODUCTION	
METODIKA.....	8
METHODOLOGY	
ESSPROS KLASIFIKACIJOS.....	9
ESSPROS CLASSIFICATIONS	
PAGRINDINIAI SOCIALINĖS APSAUGOS ĮSTATYMAI.....	10
THE BASIC LAWS ON SOCIAL PROTECTION	
1. GYVENTOJAI. PAGRINDINIAI GYVENIMO LYGIO RODIKLIAI.....	13
1. POPULATION. THE MAIN INDICATORS OF THE LEVEL OF LIVING	
1.1. Gyventojai pagal pagrindines amžiaus grupes	13
1.1. <i>Population by major age group</i>	
1.2. Gimstamumas, mirtingumas, natūrali gyventojų kaita	14
1.2. <i>Live births, deaths and natural increase/decrease of population</i>	
1.3. Gimstamumo rodikliai	14
1.3. <i>Fertility rates</i>	
1.4. Kūdikių mirtingumas.....	14
1.4. <i>Infant mortality</i>	
1.5. Tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė nurodyto amžiaus gyventojams	15
1.5. <i>Life expectancy at certain age</i>	
1.6. Pagrindiniai gyvenimo lygio rodikliai	15
1.6. <i>The main indicators of the level of living</i>	
2. SOCIALINĖS APSAUGOS IŠLAIDOS.....	16
2. EXPENDITURE ON SOCIAL PROTECTION	
2.1. LIGA ir (arba) SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	16
2.1. SICKNESS AND/OR HEALTH CARE	
Ligos ir (arba) sveikatos priežiūros socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	17
<i>Classification of Sickness and / or health care social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.1.1. Išlaidos sveikatos priežiūrai ir parama ligos atveju	18
2.1.1. <i>Expenditure on health care and support in the case of sickness</i>	
2.1.2. Apmokėtų ligos dienų skaičius.....	18
2.1.2. <i>Number of paid sickness days</i>	
2.1.3. Laikinojo nedarbingumo atvejų, kurių trukmė 15 ir daugiau dienų, skaičius	18
2.1.3. <i>Number of sickness benefit periods of at least 15 days</i>	
2.1.4. Nelaimingi atsitikimai darbe	19
2.1.4. <i>Accidents at work</i>	
2.1.5. Profesinės ligos.....	19
2.1.5. <i>Occupational diseases</i>	
2.1.6. Pagrindiniai sveikatos priežiūros rodikliai	20
2.1.6. <i>Main health care indicators</i>	
2.1.7. Apsilankymai pas gydytojus.....	20
2.1.7. <i>Visits to physicians</i>	
2.1.8. Pagrindiniai ligoninių veiklos rodikliai.....	20
2.1.8. <i>Main indicators of hospital activity</i>	
2.2. NEGALIA, SENATVĖ IR NAŠLYSTĖ.....	21
2.2. DISABILITY, OLD AGE AND SURVIVORS	
2.2.1. Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifas pagal draudimo rūšis.....	21
2.2.1. <i>The rate of state social insurance contributions by type of insurance</i>	

2.2.2. Apdraustieji valstybiniu socialiniu draudimu.....	21
2.2.2. <i>Persons insured by the state social insurance</i>	
2.2.3. Pensinis amžius.....	22
2.2.3. <i>Retirement age</i>	
2.2.4. Naujai paskirtos valstybinio socialinio draudimo pensijos.....	22
2.2.4. <i>Newly granted pensions of state social insurance</i>	
2.2.5. Pensijų gavėjų skaičius.....	22
2.2.5. <i>Number of pension beneficiaries</i>	
2.2.6. Išlaidos pensijoms.....	22
2.2.6. <i>Expenditure on pensions</i>	
2.2.7. Valstybinio socialinio draudimo pensininkai pagal pensijos rūšį.....	23
2.2.7. <i>Pensioners of state social insurance by type of pension</i>	
2.2.8. Valstybinės pensijos.....	23
2.2.8. <i>State pensions</i>	
2.2.9. Valstybinė socialinio draudimo vidutinė mėnesio pensija.....	24
2.2.9. <i>Average monthly pension of state social insurance</i>	
2.2.10. Valstybinio socialinio draudimo pensininkai, gavę kelių rūšių pensijas 2007 m.	24
2.2.10. <i>Pensioners of state social insurance who received several types of pensions, 2007</i>	
2.3. NEGALIA.....	25
2.3. DISABILITY	
Negalios socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.....	29
<i>Classification of Disability social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.3.1. Parama negalios atveju.....	31
2.3.1. <i>Support in the case of disability</i>	
2.3.2. Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai pagal lytį.....	31
2.3.2. <i>Work incapacity (disability) pensioners of state social insurance by sex</i>	
2.3.3. Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai pagal netekto darbingumo lygį (invalidumo grupes).....	31
2.3.3. <i>Work incapacity (disability) pensioners of state social insurance by loss of capacity for work (disability groups)</i>	
2.3.4. Valstybinio socialinio draudimo dirbantys netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai.....	32
2.3.4. <i>Working work incapacity (disability) pensioners of state social insurance</i>	
2.3.5. Valstybinių pensijų neįgaliesiems gavėjai.....	32
2.3.5. <i>Recipients of the state pensions for disabled</i>	
2.3.6. Vidutiniai valstybinių pensijų neįgaliesiems dydžiai.....	32
2.3.6. <i>Average monthly state pensions for disabled</i>	
2.3.7. Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais.....	33
2.3.7. <i>Number of working age persons recognized as disabled for the first time</i>	
2.3.8. Globos įstaigos žmonėms su negalia.....	33
2.3.8. <i>Care institutions for disabled people</i>	
2.3.9. Dirbantieji globos įstaigose žmonėms su negalia.....	33
2.3.9. <i>Employees in care institutions for disabled people</i>	
2.4. SENATVĖ.....	34
2.4. OLD AGE	
Senatvės socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	36
<i>Classification of Old age social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.4.1. Parama senatvėje.....	38
2.4.1. <i>Support in the old age</i>	
2.4.2. Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensininkai pagal lytį.....	38
2.4.2. <i>Old-age pensioners of state social insurance by sex</i>	
2.4.3. Valstybinių pensijų seniems žmonėms gavėjai.....	39
2.4.3. <i>Recipients of the state special pensions for the elderly</i>	
2.4.4. Valstybinių pensijų seniems žmonėms vidutiniai dydžiai.....	39
2.4.4. <i>Average monthly state special pensions for the elderly</i>	
2.4.5. Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijos ir neto darbo užmokesčio santykis.....	40
2.4.5. <i>State social insurance old-age pension and net earnings ratio</i>	
2.4.6. Valstybinio socialinio draudimo dirbantys senatvės pensininkai.....	40
2.4.6. <i>Working old-age pensioners of state social insurance</i>	
2.4.7. Darbuotojai ir savanoriai, teikiantys lankomosios priežiūros paslaugas.....	40
2.4.7. <i>Employees and volunteers providing home care through visits</i>	

2.4.8. Socialines paslaugas namuose gavę pensinio amžiaus žmonės	41
2.4.8. <i>Persons of retirement age receiving social services at home</i>	
2.4.9. Seni ir pagyvenę asmenys globos įstaigose	41
2.4.9. <i>Old and elderly residents of care institutions</i>	
2.4.10. Seni ir pagyvenę asmenys globos įstaigose pagal lytį ir amžiaus grupes 2007 m.	42
2.4.10. <i>Old and elderly residents of care institutions by sex and age groups, 2007</i>	
2.4.11. Darbuotojai ir savanoriai globos įstaigose seniems žmonėms	42
2.4.11. <i>Personnel and volunteers employees in care institutions for the elderly</i>	
2.5. NAŠLYSTĖ	43
2.5. SURVIVORS	
Našlystės socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	45
<i>Classification of Survivors social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.5.1. Parama našliams	46
2.5.1. <i>Support for survivors</i>	
2.5.2. Našliai pensininkai	46
2.5.2. <i>Survivors pensioners</i>	
2.5.3. Išmokos našliams	46
2.5.3. <i>Benefits for survivors</i>	
2.5.4. Išmokos našlaičiams	46
2.5.4. <i>Benefits for orphans</i>	
2.6. ŠEIMA IR (ARBA) VAIKAI	47
2.6. FAMILY AND/OR CHILDREN	
Šeimos ir (arba) vaikų socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	49
<i>Classification of Family and/or children social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.6.1. Parama šeimoms	51
2.6.1. <i>Support for families</i>	
2.6.2. Pašalpos šeimoms, auginančioms vaikus	51
2.6.2. <i>Benefits for families bringing up children</i>	
2.6.3. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	52
2.6.3. <i>Pre-school establishments</i>	
2.6.4. Globos įstaigos vaikams	52
2.6.4. <i>Care institutions for children</i>	
2.6.5. Vaikai globos namuose 2007 m.	53
2.6.5. <i>Children in care homes, 2007</i>	
2.6.6. Dirbantieji vaikų globos namuose	53
2.6.6. <i>Employees in child care homes</i>	
2.6.7. Socialinės rizikos šeimos	54
2.6.7. <i>Families at social risk</i>	
2.6.8. Tėvų globos netekę vaikai	54
2.6.8. <i>Children who have lost parental care</i>	
2.6.9. Įvaikinti vaikai	54
2.6.9. <i>Adopted children</i>	
2.7. NEDARBAS	55
2.7. UNEMPLOYMENT	
Nedarbo socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	57
<i>Classification of Unemployment social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.7.1. Išlaidos nedarbo atveju	58
2.7.1. <i>Unemployment expenditure</i>	
2.7.2. Gyventojų aktyvumas	58
2.7.2. <i>Activity of the population</i>	
2.7.3. Bedarbiai, gaunantys nedarbo draudimo išmoką	58
2.7.3. <i>Unemployed receiving unemployment insurance benefit</i>	
2.8. BŪSTAS	59
2.8. HOUSING	
Būsto socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	59
<i>Classification of Housing social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	

2.8.1. Išlaidos būstui	59
2.8.1. <i>Housing expenditure</i>	
2.8.2. Asmenims (šeimoms) 2007 m. išnuomos savivaldybių gyvenamosios patalpos	59
2.8.2. <i>Municipality housing rented to individuals (families), 2007</i>	
2.9. KITUR NEPRISKIRTA SOCIALINĖ ATSKIRTIS	60
2.9. SOCIAL EXCLUSION NOT ELSEWHERE CLASSIFIED	
Kitur nepriskirtos socialinės atskirties socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.	61
<i>Classification of Social exclusion not elsewhere classified social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007</i>	
2.9.1. Išlaidos socialinės atskirties ir kitais atvejais	62
2.9.1. <i>Expenditure on social exclusion and other cases</i>	
2.9.2. Socialinė pašalpa	62
2.9.2. <i>Social assistance benefit</i>	
2.9.3. Bendrųjų socialinių paslaugų gavėjai 2007 m.	62
2.9.3. <i>Persons receiving general social services, 2007</i>	
2.9.4. Nakvynės namai	63
2.9.4. <i>Shelters for the homeless</i>	
2.9.5. Paslaugų nakvynės namuose gavėjai 2007 m.	63
2.9.5. <i>Persons receiving services in shelters for the homeless, 2007</i>	
2.9.6. Gyvenimo nakvynės namuose trukmė 2007 m.	64
2.9.6. <i>Duration of accommodation in shelters for the homeless, 2007</i>	
2.9.7. Asmenys, gavę socialines paslaugas krizių bei psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose	64
2.9.7. <i>Persons receiving social services at the crisis centres and centres of psychological and social rehabilitation</i>	
3. SOCIALINĖS APSAUGOS PAJAMOS IR IŠLAIDOS	65
3. SOCIAL PROTECTION RECEIPTS AND EXPENDITURE	
3.1. Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos pagal funkcijas ir tipą	66
3.1. <i>Social protection benefits by function and by type</i>	
3.2. Socialinės apsaugos išlaidos	68
3.2. <i>Expenditure on social protection</i>	
3.3. Socialinės apsaugos išlaidos pagal ekonominį tipą	68
3.3. <i>Social protection expenditure by economic type</i>	
3.4. Socialinės apsaugos pajamų šaltiniai	68
3.4. <i>Sources of social protection receipts</i>	
3.5. Išlaidos socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2007 m.	70
3.5. <i>Expenditure on social protection benefits, 2007</i>	
4. EUROPOS SĄJUNGOS ŠALIŲ STATISTINIAI RODIKLIAI	76
4. STATISTICAL DATA OF EU COUNTRIES	
4.1. Socialinės apsaugos išlaidos, palyginti su BVP	76
4.1. <i>Expenditure on social protection as compared with GDP</i>	
4.2. Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos pagal funkcijų grupes, palyginti su visomis išlaidomis socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2006 m.	77
4.2. <i>Social benefits by function as compared with total expenditure on social benefits, 2006</i>	
4.3. Išlaidos pensijoms, palyginti su BVP	78
4.3. <i>Expenditure on pensions as compared with GDP</i>	
4.4. Socialinės apsaugos išlaidos, tenkančios vienam gyventojui, išreikštos perkamosios galios standartais	79
4.4. <i>Expenditure on social protection per capita based on Purchasing Power Standards</i>	

IVADAS

Leidinyje pateikiama informacija apie paramą gyven-tojams ligos, negalios, senatvės, našlystės, nedarbo ir socialinės atskirties atvejais, socialines išmokas šeimai ir vaikams, pensininkų ir pašalpų gavėjų skaičių.

Socialinės apsaugos pajamos ir išlaidos apskaičiuotos pagal Europos integruotos socialinės apsaugos statistikos sistemos (ESSPROS) metodiką. Leidinyje panaudoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Finansų ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdy-bos, Statistikos departamento duomenys.

Leidinio „Socialinė apsauga Lietuvoje“ elektroninę versiją galite rasti interneto svetainėje www.stat.gov.lt ir parsisiųsti nemokamai. Išsamesnę informaciją rasite Statistikos departamento interneto svetainės teminėse lentelėse arba Rodiklių duomenų bazėje.

Dėkojame visiems, pateikusiems informaciją leidiniui.

Būsime dėkingi už pastabas ir pasiūlymus.

INTRODUCTION

This publication provides information on support to inhabitants in cases of illness, disability, old-age, survi-vors, unemployment and social exclusion, social benefits for families and children, the number of pensioners and persons entitled to benefits.

Data on social protection receipts and expenditure are calculated according to the European System of In-tegrated Social Protection Statistics (ESSPROS). Data used in the publication were provided by the Ministry of Social Security and Labour, the Ministry of Finance, State Social Insurance Fund Board, and Statistics Lithuania.

Electronic version of the publication Social protection in Lithuania is available on the website at www.stat.gov.lt and can be downloaded for free. Detailed information is presented in Pre-defined tables on the website and in the Database of Indicators.

We would like to thank everyone, who submitted infor-mation for the publication.

Your remarks and recommendations will be ackno-wledged.

METODIKA

Socialinės apsaugos išlaidos ir pajamos skaičiuojamos vadovaujantis 2007 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 458/2007 dėl Europos integruotos socialinės apsaugos statistikos sistemos (ESSPROS) ir ESSPROS vadovu (2008 m. redakcija).

Pagrindinis informacijos šaltinis yra administraciniai duomenys ir statistiniai tyrimai.

Socialinė apsauga apima visas priemones, kurių imasi valstybės arba privačios institucijos, siekdamas palengvinti namų ūkiams ir asmenims tenkančią tam tikrų rizikos veiksnių arba poreikių naštą, jei ši apsauga nėra nulemta tarpusavio ar asmeninių sandorių.

Rizikos veiksniai arba poreikiai, kurie gali būti socialinės apsaugos priežastys, yra šie:

1. Liga ir (arba) sveikatos priežiūra
2. Negalia
3. Senatvė
4. Našlystė
5. Šeima ir (arba) vaikai
6. Nedarbas
7. Būstas
8. Kitur nepriskirta socialinė atskirtis.

Socialinės apsaugos išlaidos

Socialinės apsaugos išlaidos skirstomos į socialinės apsaugos išmokas ir paslaugas, administracines išlaidas, pervedimus kitoms programoms ir kitas išlaidas.

Socialinės apsaugos išmokos – tai piniginės išmokos ir tiesiogiai teikiamos paslaugos, skirtos namų ūkiams ar individui palengvinti su rizikos veiksniais ar poreikių patenkinimu susijusią naštą. Tai priemonės, skirtos užtikrinti pašalpos gavėjui didesnes disponuojamas pajamas.

Išmokos pinigais – tai pašalpos, mokamos pinigais. Jos mokamos nereikalaujant įrodyti faktinių išlaidų.

Išmokos natūra teikiamos prekių ir paslaugų forma. Jos gali būti teikiamos tiesiogiai ar atlyginant išlaidas. Išlaidų atlyginimas – tai išmokos pinigais, kurios jų gavėjui kompensuoja visas ar dalį dokumentais pagrįstų išlaidų nustatytoms prekėms ar paslaugoms. Betarpiškai paslaugos teikiamos ir nesant išankstinių gavėjo išlaidų.

Pavedimai kitoms programoms – tai neatlygintini mokėjimai kitoms socialinės apsaugos programoms.

Administracinės išlaidos – tai išlaidos socialiai remtiems asmenims registruoti, įnašams rinkti, pašalpoms ir finansams administruoti ir bendros valdymo išlaidos.

Administracinėmis išlaidomis nelaikomos ministerijų ir kitų valstybinių institucijų, atsakingų už bendrą socialinę politiką, išlaidos.

Kitos išlaidos – tai palūkanos, pajamų ar turto mokesčiai bei panašios išlaidos.

METHODOLOGY

Social protection receipts and expenditure are calculated according to the Regulation of the European Parliament and of the Council on the European System of integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) and ESSPROS Manual (version 2008).

The key source of information is administrative data and statistical surveys.

Social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs, provided that neither a simultaneous reciprocal nor an individual arrangement is involved.

The list of risks or needs that may give rise to social protection is fixed as follows:

1. *Sickness and / or health care*
2. *Disability*
3. *Old age*
4. *Survivorship*
5. *Family and / or children*
6. *Unemployment*
7. *Housing*
8. *Social exclusion not elsewhere classified.*

Expenditure on social protection

Expenditure of social protection is broken down into social protection benefits, administration costs, transfers to other schemes and other expenditure.

Social protection benefits consist of transfers, in cash or in kind, to households and individuals to relieve them of the burden of a number of distinct risks or needs. These are all benefits in the sense that they are advantages that imply a rise in the disposable income of the beneficiaries.

Cash benefits are benefits paid in cash, and which do not require evidence of actual expenditure by the recipients.

Benefits in kind are benefits granted in the form of goods and services. They may be provided by way of reimbursement or directly. Reimbursements are services in the form of payments which compensate the recipient in whole or in part for certified expenditure on specified goods and services. Directly provided services are granted without any pre-financing by the beneficiary.

Transfers to other schemes are unrequited payments made to other social protection schemes.

Administration costs include outgoings on registration of beneficiaries, collection of contributions, administration of benefits, financial management and general overheads.

Administration costs exclude expenditure of ministries and other public bodies responsible for general supervision and social policy in a broad sense.

Other expenditure include interest, taxes on income or wealth and similar expenditure.

Socialinės apsaugos pajamos

Socialinės apsaugos pajamos apima socialines įmokas, valdžios sektoriaus įmokas, pervedimus iš kitų programų ir kitas pajamas.

Socialinės įmokos – tai išlaidos, kurias savo darbuotojų vardu padengia darbdaviai arba patys remtini asmenys tam, kad įgytų teisę į socialines pašalpas.

Valdžios sektoriaus įmokos – tai centrinės valdžios, vietinės valdžios ir socialinės apsaugos fondų išlaidos socialinės apsaugos išmokoms.

Pervedimai iš kitų programų – tai neatlygintini mokėjimai, gaunami iš kitų socialinės apsaugos programų.

Kitos pajamos – tai palūkanos, labdara ir panašios pajamos.

Iki 2007 m. duomenys buvo rengiami vadovaujantis anksčiau galiojusia ESSPROS metodika (ESSPROS vadovas 1996). Nuo 2008 m. įsigaliojo atnaujinta ESSPROS metodika.

Iki metodikos atnaujinimo, rengiant informaciją apie išlaidas pensijoms pagal socialinės apsaugos rizikos veiksnius (funkcijas), išlaidos našlių pensijoms pensinio amžiaus gavėjams buvo apskaitomos senatvės funkcijoje. Vadovaujantis atnaujinta metodika, išlaidos visiems našlių pensijų gavėjams apskaitomos našlystės funkcijoje. Atsižvelgiant į šalies pensijų sistemą ir dėl palyginamumo, visa laiko eilutė perskaičiuota.

Socialinės apsaugos išlaidomis yra laikomos einamosios išlaidos be išlaidų investicijoms. Neįskaitomas vartotojo mokestis už paslaugas.

ESSPROS KLASIFIKACIJOS

Socialinės apsaugos išlaidų klasifikacija pagal tipą:

1. Socialinės apsaugos išmokos
2. Administracinės išlaidos
3. Pervedimai kitoms programoms
4. Kitos išlaidos

Socialinės apsaugos pajamų klasifikacija pagal tipą:

1. Darbdavių socialinės įmokos
2. Apdraustųjų asmenų socialinės įmokos
3. Peradresuotos socialinės įmokos
4. Valdžios sektoriaus įmokos
5. Pervedimai iš kitų programų

Kitos pajamos

Receipts of social protection

Receipts of social protection comprise social contributions, general government contributions, transfers from other schemes and other receipts.

Social contributions are the costs incurred by employers on behalf of their employees or by protected persons to secure entitlement to social benefits.

General government contributions relate to the financing of social benefits by central, local governments, social protection funds.

Transfers from other schemes are unrequited payments received from other social protection schemes.

Other receipts include interest, charity and similar receipts.

Until 2007 data were compiled in accordance with a former version of the ESSPROS methodology (ESSPROS Manual 1996). Since 2008 the latest version of the ESSPROS methodology came into force.

Until the revision of methodology when compiling information on pension expenditure by social protection risks or needs (functions), expenditure on survivors' pensions to the beneficiaries of retirement age were recorded under the Old age function. According to the revised methodology, the expenditure to all the beneficiaries of survivors' pensions is recorded under the Survivors function. In consideration of the national pension system and for the sake of comparability, overall time series are revised.

Statistical data show current expenditure, i. e., expenditure for investment are not accounted. User charges paid for the services are not included.

ESSPROS CLASSIFICATIONS

Classification of social protection expenditure by type:

1. Social protection benefits
2. Administration costs
3. Transfers to other schemes
4. Other expenditure

Classification of social protection receipts by type:

1. Employers' social contributions
2. Social contributions by the protected persons
3. Re-routed social contributions
4. General government contributions
5. Transfers from other schemes
6. Other receipts

PAGRINDINIAI SOCIALINĖS APSAUGOS ĮSTATYMAI

Pagrindines teises į socialinę apsaugą apibrėžia Lietuvos Respublikos Konstitucija. 52 straipsnyje pasakyta, kad „Valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir invalidumo pensijas, socialinę paramą nedarbo, ligos, našlystės, maitintojo netekimo ir kitais įstatymų numatytais atvejais“. 48 straipsnis nustato, kad „Kiekvienas žmogus ... turi teisę gauti ... socialinę apsaugą nedarbo atveju“. 39 straipsnis apibrėžia socialinę paramą šeimoms: „Valstybė globoja šeimas, auginančias ir auklėjančias vaikus namuose, įstatymo nustatyta tvarka teikia joms paramą. Dirbančioms motinoms įstatymas numato mokamas atostogas iki gimdymo ir po jo, palankias darbo sąlygas ir kitas lengvatas“.

Pagrindiniai socialinės apsaugos įstatymai yra šie:

Valstybinio socialinio aprūpinimo sistemos pagrindų įstatymas (1990 m.) apibrėžia Lietuvos socialinės apsaugos sistemos struktūrą. Juo nustatoma, kad valstybinio socialinio aprūpinimo sistema yra visuomenės socialinio aprūpinimo pagrindas, bet greta jos gali egzistuoti įvairios visuomeninės ir privačios socialinio aprūpinimo sistemos. Įstatymas nurodo, kad valstybinio socialinio aprūpinimo sistema apima visus šalies gyventojus ir išvardina atvejus, kada taikomas socialinis aprūpinimas. Be to, šis įstatymas atskiria socialinio draudimo ir socialinės paramos sričių kompetenciją, finansavimo šaltinius ir administravimą.

Gyventojų pajamų garantijų įstatymas (1990 m.) apibrėžė vadinamąjį minimalų gyvenimo lygį (MGL), jo bei kitų pastovių išmokų indeksavimo principus (neteko galios nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.).

Minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymas (2008 m.) nustato socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklius, jų patvirtinimo tvarką, bazinį bausmių ir nuobaudų dydį ir jo taikymą, minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą ir netekto darbingumo pensijų bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimą.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymas (1991 m.) apibrėžia valstybinio socialinio draudimo rūšis, draudžiamus asmenis, finansavimo ir administravimo sistemą. Be to, šiuo įstatymu nustatomos apdraustiesiems mokamos valstybinio socialinio draudimo pašalpos (ligos, motinystės) ir kompensacijos.

THE BASIC LAWS ON SOCIAL PROTECTION

The Constitution of the Republic of Lithuania defines basic social protection rights. In the article 52 of the Constitution is written that "the State secures citizens' rights to be granted old-age and disability pensions and social assistance in case of unemployment, sickness, loss of a spouse, loss of a breadwinner and in other cases provided by the law". The article 48 states that "every human ... is entitled ... to social protection in case of his/her unemployment". The article 39 describes social support measures intended for families: "The State takes care of families with children reared and educated at home supporting them in conformity with the procedures established by the law. Working mothers are entitled to a paid leave before a childbirth and after it, favourable labour conditions and other benefits".

The basic social protection laws are as follows:

The Law on the Principles of the State Social Security System (1990) presents the structure of the Lithuanian social protection system. It states that social security of the society rests on the state social welfare system, however various public and private social security schemes may exist alongside. The law reads that the state social welfare system covers all residents of the country specifying cases when special welfare measures are to be applied. Besides, the said law separates the competence of the area of social insurance from that of the social support, financing sources and administration authorities.

The Law on Individual Income Security (1990) defines the so-called minimum standard of living (MSL), the principles of its and other fixed benefits' indexation (void since 1 August 2008).

The Law on Indexation of the Minimum Earnings, Social Protection Benefits and Basic Pains and Penalties Rates (2008) establishes the reference rates and the procedures of approval of the social protection benefits, the basic rate of pains and penalties and its application, the indexation of minimum earnings rates, social protection benefits reference rates, servicemen and officers state pensions for service and work incapacity pensions granted until 1 July 1991, as well as the indexation of the state judge pensions.

The Law on State Social Insurance (1991) presents state social insurance types, specifies persons subject to insurance, provides the financing and administrating system. In addition to it, the law fixes amounts of social insurance benefits (sickness, maternity) and compensations.

Sveikatos draudimo įstatymas (1996 m.) nustato sveikatos draudimo rūšis, privalomojo sveikatos draudimo sistemą: privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamus asmenis, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sudarymo ir išlaidų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms ir vaistams bei medicinos pagalbos priemonėms kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pagrindus, privalomąjį sveikatos draudimą vykdančias institucijas, privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamų asmenų ir sveikatos priežiūros įstaigų teises bei pareigas vykdant privalomąjį sveikatos draudimą, ginčų nagrinėjimo tvarką.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas (2000 m., nauja redakcija 2007 m.) nurodo asmenis, draudžiamus ligos ir motinystės socialiniu draudimu, nustato teisę į šio draudimo pašalpas, jų skyrimo, apskaičiavimo bei mokėjimo sąlygas. Ligos ir motinystės socialinis draudimas įstatymų nustatytais atvejais kompensuoja šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl jų pačių arba šeimos narių ligos, taip pat dėl motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) dalį prarastų ar dėl dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje negautų darbo pajamų.

Valstybinių socialinio draudimo pensijų, Valstybinių pensijų, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų (2007 m.), **Mokslininkų valstybinių pensijų laikinasis, Teisėjų Valstybinių pensijų** (2002 m.), **Valstybinių Šalpos išmokų** (1994 m., nauja redakcija 2004 m.) įstatymai, apibrėžia pensijų rūšis, asmenis, turinčius teisę gauti įvairių rūšių pensijas, pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas, jų dydžius bei mokėjimo šaltinius.

Pensijų kaupimo įstatymas (2003 m.), **Papildomo savarankiško pensijų kaupimo įstatymas** (2003 m.) nustato valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo ir pensijų išmokų mokėjimo organizavimo sąlygas bei tvarką, reglamentuoja papildomo savarankiško pensijų kaupimo organizavimo sąlygas ir tvarką valdymo įmonės valdomuose pensijų fonduose.

Išmokų vaikams įstatymas (1994 m., nauja redakcija 2004 m.) nustato išmokų vaikams rūšis, jų dydžius, asmenų, turinčių teisę gauti išmokas, kategorijas, šių išmokų skyrimo ir mokėjimo sąlygas, tvarką ir finansavimą.

Piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymas (2006 m.). Šio įstatymo paskirtis – įvertinus mažas pajamas gaunančių šeimų (vienų gyvenančių asmenų) turtą ir pajamas, nustatyti joms (jiems) valstybės teikiamos piniginės socialinės paramos dydį ir teikimo sąlygas, gavėjų teises ir pareigas, finansavimo šaltinius.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas (1991 m., nauja redakcija 2005 m.) apibrėžia Neįgaliųjų socialinės integracijos sistemą. Šis įstatymas nustato, kad neįgaliųjų socialinės integracijos sistemą sudaro medicininės, profesinės ir socialinės reabilitacijos paslaugų teikimas, specialiųjų poreikių tenkinimas, neįgaliųjų užimtumo rėmimas, socialinės paramos teikimas, lygių galimybių dalyvauti kultūros, sporto ir kitose visuomenės gyvenimo srityse užtikrinimas.

The Law on Health Insurance (1996) establishes the types of health insurance, the compulsory health insurance system: persons covered by compulsory health insurance, principles of the compulsory health insurance fund formation and compensation of individual health care service costs with the compulsory health insurance fund resources, institutions which transact compulsory health insurance, the rights and duties of the insured persons and health care institutions in compulsory health insurance, and the procedure of dispute settlement.

The Law on Sickness and Maternity Social Insurance (2000, revised version 2007) shall indicate persons insured by sickness and maternity social insurance, establish their entitlement to benefits payable under this insurance scheme, conditions for the granting, calculation and payment of the benefits. Sickness and maternity social insurance shall compensate for the insured in the cases prescribed by law for part of lost income from work under this insurance scheme due to their own sickness or sickness of their family members and also maternity, maternity (paternity) or due to participation in vocational rehabilitation programme.

The Law on State Social Insurance Pensions, the Law on State Pensions, the Law on State Pensions to Officials and Military Personnel (2007), the Provisional Law on State Pensions Grantable to Research Workers, the Law on Judge State Pensions (2002), the Law on State Social Assistance Benefits (1994, revised version 2004) define pension types and specify corresponding pension recipients, pension amounts, granting conditions and payment sources.

Law on Accumulation of Pensions (2003), Law on the Supplementary Voluntary Accumulation of Pensions (2003) shall define the procedure of accumulation of a portion of the state social insurance contribution and the conditions of organising and procedure of payment of pension benefits. The laws also shall regulate the terms and conditions of organising and the arrangement for a supplementary voluntary accumulation of pensions at the pension funds managed by a management enterprise.

Law on Benefits to Children (1994, revised version 2004) shall define the types of benefits to children, their amounts, categories of persons entitled to benefits, conditions, procedure and financing of the allocation and payment of these benefits.

Law on Cash Social Assistance for Poor Families and Single Residents (2006). The purpose of this Law – upon the evaluation of property and income of low-income families (single residents), to determine the amount and granting conditions of state-provided cash social assistance for the said families (single residents), the rights and obligations of the recipients, and the sources of funding.

The Law on Social Integration of the Disabled (1991, revised version 2005) defines the system of social integration of the disabled. The law stipulates that the system of social integration of the disabled consists of provision of medical, vocational and social rehabilitation services, satisfaction of special needs, supporting employment of the disabled, provision of social support, ensuring equal opportunities to take part in cultural, sports and other public events.

Bedarbių rėmimo (Gyventojų užimtumo) įstatymas (1991 m., nauja redakcija 1996 m., negalioja nuo 2006 m. rugpjūčio 1 d.) apibrėžia bedarbio sąvoką, teikiamas bedarbiams išmokas, paslaugas ir paramą įsidarbinant (tarpininkavimą įsidarbinant, aktyvios darbo rinkos politikos priemonės – profesinis mokymas, viešieji ir remiami darbai, paskolos savo verslui organizuoti ir pan.), nustato jų teikimo, organizavimo, administravimo bei finansavimo principus ir sąlygas. Įstatymas taip pat nustato atsakingas institucijas už šių priemonių įgyvendinimą ir jų finansavimo šaltinio (Užimtumo fondo) sudarymo ir finansavimo principus.

Užimtumo rėmimo įstatymas (2006 m.) nustato ieškančių darbo asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių institucijų funkcijas, užimtumo rėmimo priemonės ir jų įgyvendinimo organizavimą bei finansavimą.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (1993 m., nauja redakcija 2000 m.) nustato saugos darbe principus ir pagrindines sąvokas, saugos darbe valdymą ir priežiūros bei kitų institucijų įgaliojimus, pagrindinius reikalavimus darbo vietoms, darbo aplinkai ir pan., darbuotojų ir darbdavių pareigas bei teises, darbo ir poilsio laiką, jaunimo, moterų ir riboto darbingumo asmenų papildomas darbo sąlygas, saugos darbe vertinimo principus, kompensacijas įvykus nelaimėms dėl darbo saugos pažeidimų ir profesinių ligų, darbdavių bei darbuotojų atsakomybę ir saugos darbe kontrolę.

Socialinių paslaugų įstatymas (1996 m., nauja redakcija 2006 m.) apibrėžia socialinių paslaugų sampratą, tikslus ir rūšis, reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą ir teikimą, socialinės globos įstaigų licencijavimą, finansavimą, mokėjimą už socialines paslaugas bei ginčų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, nagrinėjimą.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas (1999 m., nauja redakcija 2003 m.) reglamentuoja nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo santykius, nustato asmenų, kurie draudžiami šios rūšies socialiniu draudimu, kategorijas, išmokų skyrimo, apskaičiavimo bei mokėjimo sąlygas taip pat apibrėžia draudiminius bei nedraudiminius įvykius.

Transporto lengvatų įstatymas (2003 m.) nustato asmenų, kuriems teikiamos važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, kategorijas, lengvatų rūšis, išlaidų keleiviniam transportui kompensavimą ir vežėjų negautų pajamų, susijusių su lengvatų teikimu, atlyginimo tvarką bei šaltinius.

The Law on Employment of the Population (Support of the Unemployed) (1991, revised version 1996, void since 1 August 2006) defines the conception of the unemployed, benefits granted to them, services and support while looking for a job (mediation, active labour market policy measures – professional training, public and supported works, loans for organising own business, etc.), provides the principles and conditions of their granting, organising, administration and financing. The law also provides the institutions responsible for implementing of those measures as well as for principles of formation and financing of their financial source (the Employment Fund).

Law on Support for Employment (2006) shall provide legal background for the employment support system for jobseekers, its aim, tasks, the functions of institutions implementing the employment support policy, the employment support measures, as well as organisation and funding of their implementation.

The Law on Safety and Health at Work (1993, revised version 2000) provides the principles and basic concepts of labour safety, its management, powers of supervisory and other institutions, basic requirements for workplaces, their environment, etc., rights and duties of employers and employees, work and rest periods, additional labour conditions to be created for youth, women and other persons with limited ability to work, principles of safety assessment, compensations payable in case of accidents caused by infringements upon labour safety regulations or occupational diseases, responsibility of employers and employees, labour safety control.

The Law on Social Services (1996, revised version 2006) shall define the concept, objectives and types of social services, regulate the management, granting and provision of social services, licensing and financing of social care establishments, payment for social services and consideration of the disputes related to social services.

Law on Social Insurance of Occupational Accidents and Occupational Diseases (1999, revised version 2003) regulates social insurance relations of accidents at work and occupational diseases; determines the categories of persons as well as occurrences covered by this type of social insurance; defines conditions of granting, calculation and payment of benefits.

Law on Transport Privileges (2003) establishes the categories of persons entitled to travelling by passenger conveyance means advantage costs, types of advantages, the order and sources of reimbursement of revenue which are not received by carriers in relation with providing of advantages

1. GYVENTOJAI. PAGRINDINIAI GYVENIMO LYGIO RODIKLIAI

1. POPULATION. THE MAIN INDICATORS OF THE LEVEL OF LIVING

Bendrasis vidaus produktas (BVP) – visų prekių ir paslaugų, sukurtų šalyje per ataskaitinį laikotarpį, grynoji vertė kaip galutinis gamybinės veiklos rezultatas. BVP bazine kaina skaičiuojamas kaip kiekvienos veiklos pridėtinės vertės suma, kuri gaunama iš bendrojo produkto atėmus tarpinį vartojimą.

Bazinė socialinė išmoka (iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. – Minimalus gyvenimo lygis (MGL)) – tai Minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymo (iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. – Gyventojų pajamų garantijų įstatymo) nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas rodiklis socialinės apsaugos išmokoms apibrėžti ir apskaičiuoti.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis – ikimokėstinis darbo užmokestis, tenkantis vienam samdomajam darbuotojui (neatskaičius fizinių asmenų pajamų ir valstybinio socialinio draudimo mokesčių, kuriuos moka darbuotojas).

Vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis – pomokėstinis darbo užmokestis, skaičiuojamas iš vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio atimant fizinių asmenų pajamų ir privalomojo valstybinio socialinio draudimo mokesčius (3%), kuriuos moka darbuotojas.

Valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydis negali būti mažesnis už 110 procentų minimalaus gyvenimo lygio ir yra tvirtinamas Vyriausybės.

Skurdo rizikos lygis – asmenų, kurių ekvivalentinės pinigines disponuojamosios pajamos mažesnės už skurdo rizikos ribą, dalis. Skurdo rizikos riba lygi 60 procentų ekvivalentinių piniginių disponuojamųjų pajamų medianos.

Skurdo rizikos gylis parodo, kiek vidutiniškai skurstančiųjų pajamos yra mažesnės už skurdo rizikos ribą.

Gross domestic product (GDP) is the total value of the goods and services produced within the country over the accounting period. The GDP at basic prices is estimated as a sum of value-added by every kind of activity, i. e. gross output less intermediate consumption.

Basic social benefit (until 1 August 2008 – Minimum standard of living (MSL)) – the indicator approved by the Government of the Republic of Lithuania in accordance with the procedure established by the Law on Indexation of the Minimum Earnings, Social Protection Benefits and Basic Pains and Penalties Rates (until 1 August 2008 – Law on Individual Income Security) and being used to define and size up social protection benefits.

Average monthly gross earnings – are defined as wages and salaries before taxes and state social insurance contributions payable by the employee.

Average monthly net earnings are defined as wages and salaries after taxes and compulsory state social insurance contributions payable by employee (3 per cent).

The amount of **state social insurance basic pension** may not be less than 110 per cent of the minimum standard of living and it shall be approved by the Government.

At-risk-of-poverty rate is a share of persons with equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold. In this publication, the at-risk-of-poverty rate is calculated using the at-risk-of-poverty line equalling 60 per cent of the median equivalised disposable income.

At-risk-of-poverty gap is the difference between the income of persons below the at-risk-of-poverty line and the at-risk-of-poverty line.

1.1. Gyventojai pagal pagrindines amžiaus grupes

1.1. Population by major age group

Metų pradžioje, tūkst.

As of January 1, thous.

	Iš viso Total	iš jų of which			Palyginti su bendru gyventojų skaičiumi, % Percentage of total population		
		0–15 metų	darbingo amžiaus	pensinio amžiaus ¹	0–15 metų	darbingo amžiaus	pensinio amžiaus ¹
		0-15 years	working-age	retirement age ¹	0-15 years	working-age	retirement age ¹
2000	3512,1	765,3	2018,0	728,8	21,8	57,4	20,8
2001	3487,0	742,8	2019,4	724,8	21,3	57,9	20,8
2002	3475,6	717,1	2046,8	711,7	20,6	58,9	20,5
2003	3462,5	688,8	2076,0	697,7	19,9	60,0	20,1
2004	3445,9	662,2	2097,3	686,4	19,2	60,9	19,9
2005	3425,3	637,4	2112,3	675,6	18,6	61,7	19,7
2006	3403,3	613,7	2121,5	668,1	18,0	62,4	19,6
2007	3384,9	590,2	2136,6	658,1	17,4	63,1	19,5
2008	3366,4	568,8	2140,2	657,4	16,9	63,6	19,5

¹ Vyrų ir moterų pensinį amžių pagal išėjimo į pensiją metus rasite 22 psl.

¹ Retirement age of men and women by year of retirement is presented on page 22.

1.2. Gimstamumas, mirtingumas, natūrali gyventojų kaita

1.2. Live births, deaths and natural increase/decrease of population

	Tūkstančiais Thousand			1000 gyventojų tenka Per 1000 population		
	gimusių <i>live births</i>	mirusiųjų <i>deaths</i>	natūrali kaita (prieaugis / sumažėjimas) <i>natural increase/ decrease</i>	gimusių <i>live births</i>	mirusiųjų <i>deaths</i>	Natūralios kaitos (prieaugio / sumažėjimo) <i>natural increase/ decrease</i>
2000	34,1	38,9	-4,8	9,8	11,1	-1,3
2001	31,5	40,4	-8,9	9,1	11,6	-2,5
2002	30,0	41,1	-11,1	8,6	11,8	-3,2
2003	30,6	41,0	-10,4	8,9	11,9	-3,0
2004	30,4	41,3	-10,9	8,8	12,0	-3,2
2005	30,5	43,8	-13,3	8,9	12,8	-3,9
2006	31,3	44,8	-13,5	9,2	13,2	-4,0
2007	32,3	45,6	-13,3	9,6	13,5	-3,9

1.3. Gimstamumo rodikliai

1.3. Fertility rates

	Suminis gimstamumo rodiklis ¹ <i>Total fertility rate¹</i>	Vaikų, gimusių ne santuokoje lyginamasis svoris bendrame gimusiųjų skaičiuje, % <i>Percentage of extra-marital births in total, %</i>
2000	1,39	22,6
2001	1,30	25,4
2002	1,24	27,9
2003	1,26	29,5
2004	1,26	28,7
2005	1,27	28,4
2006	1,31	29,6
2007	1,35	29,2

¹ Vidutinis vaikų, kuriuos moteris pagimdytų per visą savo gyvenimo reproduktyvų laikotarpį, skaičius.

¹ Average number of children that would be born to a woman during her reproductive period.

1.4. Kūdikių mirtingumas

1.4. Infant mortality

	Mirusieji vaikai iki 1 metų amžiaus <i>Deaths under 1 year</i>	1000 gimusiųjų tenka mirusių vaikų iki 1 metų amžiaus <i>Deaths under 1 year per 1000 births</i>
2000	294	8,5
2001	250	7,8
2002	238	7,9
2003	206	6,8
2004	240	7,9
2005	209	6,9
2006	213	6,8
2008	190	5,9

1.5. Tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė nurodyto amžiaus gyventojams

1.5. Life expectancy at certain age

Metais
Years

	Vyrai Males				Moterys Females			
	0	20	40	60	0	20	40	60
2000	66,77	48,04	30,68	16,55	77,45	58,55	39,37	21,89
2001	65,95	47,34	30,12	16,26	77,58	58,41	39,27	21,95
2002	66,21	47,44	30,08	16,11	77,58	58,50	39,31	21,82
2003	66,48	47,53	30,13	16,17	77,85	58,68	39,45	22,10
2004	66,36	47,49	30,12	16,21	77,75	58,65	39,33	21,92
2005	65,36	46,49	29,28	15,65	77,42	58,20	38,99	21,66
2006	65,31	46,36	28,95	15,55	77,06	57,93	38,82	21,55
2007	64,87	45,82	28,62	15,40	77,20	58,01	38,89	21,73

1.6. Pagrindiniai gyvenimo lygio rodikliai

1.6. The main indicators of the level of living

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
BVP to meto kainomis, mln. Lt	45737	48637	52070	56959	62698	72060	82793 ^a	98139*	GDP at current prices, LTL mill.
BVP to meto kainomis, vienam gyventojui, Lt	13070	13971	15010	16490	18249	21105	24393 ^a	29073*	GDP at current prices, per capita, LTL
BVP pokyčiai, %	4,1	6,7	6,9	10,2	7,4	7,8	7,8 ^a	8,9*	changes of GDP, %
Vartotojų kainų indeksai, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, %	101,1	101,4	100,3	98,9	101,2	102,7	103,7	105,7	Consumer price indices as compared to previous period, %
Šalies ūkio darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt									Average monthly earnings in the whole economy, LTL
bruto	970,8	982,3	1013,9	1072,6	1149,3	1276,2	1495,7	1802,4	gross
neto	692,2	699,4	728,4	786,4	835,5	916,7	1092,9	1351,9	net
Minimali mėnesinė alga, Lt	430	430	430	450 (nuo 2003 09)	500 (nuo 2004 05)	550 (nuo 2005 07)	600 (nuo 2006 07)	700 (nuo 2007 07)	Minimum monthly earnings, LTL
Bazinė socialinė išmoka ² , Lt	125	125	125	125	125	125	125	130 (nuo 2007 01)	Basic social benefit ² , LTL
Bazinė pensija, Lt	138	138	147 (nuo 2002 09)	152 (nuo 2003 05)	172 (nuo 2004 04)	200 (nuo 2005 07)	230 (nuo 2006 07)	266 (nuo 2007 02)	Basic pension, LTL
Valstybinio socialinio draudimo vidutinė senatvės pensija, Lt	312,5 ¹	317,6 ¹	323,1 ¹	340,5	371,6	420,3	476,9	595,4	State social insurance average old-age pension, LTL
Skurdo rizikos lygis ³ , %	...	...	...	...	...	20,5	20,0	19,1	At-risk-of-poverty rate ³ , %
Skurdo rizikos gylis ³ , %	...	...	...	...	...	28,4	29,1	25,7	At-risk-of-poverty gap ³ , %

¹ Nedirbančio pensininko.

¹ Data refer to non-working pensioner.

² Iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. – Minimalus gyvenimo lygis.

² Until 1 August 2008 – Minimum standard of living.

³ Nuo 2005 m. skurdo rizikos rodikliams skaičiuoti pradėti naudoti Pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenys. Anksčiau naudoto Namų ūkių biužetų tyrimo duomenų pagrindu paskaičiuoti rodikliai nepalyginami.

³ Since 2005 for the calculation of the at-risk-of-poverty indicators the data from The Survey on Income and Living Conditions were started to use. The indicators derived from the previously used Households Budgets Survey data are not comparable.

2. SOCIALINĖS APSAUGOS IŠLAIDOS

2. EXPENDITURE ON SOCIAL PROTECTION

2.1. LIGA IR (ARBA) SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

2.1. SICKNESS AND/OR HEALTH CARE

Ligos (laikinojo nedarbingumo) pašalpa mokama asmeniui, apdraustam socialiniu ligos ir motinystės draudimu.

Už pirmas dvi nedarbingumo dienas ligos pašalpą moka darbdavys, o nuo trečios nedarbingumo dienos ligos pašalpa mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo (VSDF) lėšų.

Darbdavio mokama ligos pašalpa už pirmąsias dvi kalendorines dienas negali būti mažesnė negu 80 procentų ir didesnė negu 100 procentų pašalpos gavėjo vidutinio uždarbio. Nuo trečios kalendorinės nedarbingumo dienos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama 85 procentų kompensuojamojo uždarbio dydžio ligos pašalpa. Ši pašalpa negali būti mažesnė už einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ketvirtadalį.

Ligos pašalpa dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų mokama asmeniui, apdraustam socialiniu nelaimingų atsitikimų darbe draudimu. Pašalpa mokama nuo pirmos nedarbingumo dienos iki darbingumo atgavimo arba kol bus pripažintas invalidumas, pašalpos dydis – 100 procentų kompensuojamojo uždarbio.

Stacionari sveikatos priežiūra – sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos asmenims ligoninėse, sanatorijose ir panašiose įstaigose, įskaitant maitinimą.

Ambulatorinė sveikatos priežiūra – sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos asmenims poliklinikose, ambulatorijose, pirminės sveikatos priežiūros centruose. Šiai kategorijai taip pat priskiriami gydytojo išrašyti vaistai ar tiesiogiai teikiami medikamentai, kraujas ir plazma.

Sickness (temporary inability to work) benefit is paid to persons covered by sickness and maternity social insurance.

Sickness benefit for the first two days of inability to work is paid by the employer. However, from the third day it is paid by the State Social Insurance Fund (SSIF) budget.

Sickness benefit paid by the employer for the first two days must amount to no less than 80 per cent and no more than 100 per cent of the average earnings of the beneficiary. From the third day of inability to work the sickness benefit is paid from the State Social Insurance Fund amounting to 85 per cent of the compensatory wage. The benefit must not be lower than ¼ of the insured income of the current year.

Sickness benefit in case of accidents at work and occupational diseases is paid to person insured under social insurance against accidents at work. The benefit is paid from the first day of inability to work until recovery of ability to work or until the time when disability is established. The amount of the benefit is 100 per cent of compensatory wage.

In-patient health care is health care services provided to people during a stay in hospital, sanatorium or similar establishment, including the cost of boarding.

Out-patient health care is health care services provided to people in polyclinics, ambulatories, primary health care centres. Out-patient health care includes also pharmaceutical products, prescribed or directly supplied, blood and plasma.

2007 m. socialinės apsaugos išlaidos ligos atveju ir sveikatos priežiūrai sudarė 4215,5 mln. litų, arba 32 procentus visų išlaidų socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms. Palyginti su praėjusiais metais, šios išlaidos padidėjo 24 procentais.

Valstybinio socialinio draudimo fondo išlaidos ligos (laikinojo nedarbingumo) pašalpoms 2007 m. išaugo 42 procentais arba 152,5 mln. litų ir sudarė 516,2 mln. litų. Ši išlaidų didėjimą lėmė darbo užmokesčio, apmokėtų ligos dienų bei gavėjų skaičiaus augimas.

Didžioji dalis (85%) ligos ir sveikatos priežiūros išlaidų teko sveikatos priežiūros paslaugoms ir kompensacijoms. Šios išlaidos 2007 m. išaugo 20 procentų. Kaip ir ankstesniais metais, 2007 m. išlaidos ambulatorinei sveikatos priežiūrai (įskaitant vaistų ir medicinos pagalbos priemonių ambulatoriniams ligoniams kompensavimą) augo šiek tiek sparčiau nei stacionariai sveikatos priežiūrai – atitinkamai 22 ir 18 procentų.

Ortopedijos technikai 2007 m. buvo skirta 34,4 mln. litų, tai 6,7 mln. litų (24%) daugiau nei 2006 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidos vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, protezams ambulatoriniams ligoniams kompensuoti 2007 m. siekė 632 mln. litų, tai 86 mln. (16%) daugiau nei 2006 m.

Ligos ir (arba) sveikatos priežiūros socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.

Classification of Sickness and / or health care social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
<u>Išmokos pinigais</u> <i>Cash benefits</i>		
Laikinojo nedarbingumo pašalpa <i>Paid sick leave</i>		
Ligos (laikinojo nedarbingumo) pašalpa		<i>Sickness (temporary inability to work) benefit</i>
Ligos pašalpa dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų		<i>Sickness benefit in case of accidents at work and occupational diseases</i>
Ligos pašalpos iš valstybės biudžeto (draudžiamiesiems valstybės lėšomis)		<i>Sickness benefits paid from the state budget (to those insured by state funds)</i>
Kitos <i>Others</i>		
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimas dėl sveikatos sutrikdymų		<i>Compensation for damage caused by violent crime in case of health injury</i>
<u>Išmokos natūra</u> <i>Benefits in kind</i>		
Stacionari sveikatos priežiūra <i>In-patient health care</i>		
Stacionarinis gydymas ir rehabilitacija		<i>Curative and rehabilitative care</i>
Slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės		<i>Nursing and palliative treatment hospitals</i>
Sanatorinis-kurortinis gydymas		<i>Sanatorium-health-resort treatment</i>
Ambulatorinė sveikatos priežiūra <i>Out-patient health care</i>		
Valstybinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (poliklinikos)		<i>State personal health care institutions (polyclinics)</i>
Pirminės priežiūros paslaugos (poliklinikos)		<i>Primary health care services (polyclinics)</i>
Ambulatorinė specializuota sveikatos priežiūra (gydytojai-specialistai)		<i>Specialized out-patient health care (doctors-specialists)</i>
Ambulatorinė odontologinė priežiūra		<i>Out-patient dental care</i>
Ambulatorinė rehabilitacija		<i>Out-patient rehabilitative care</i>
Greitosios medicinos pagalbos paslaugos		<i>Emergency medical service</i>
Vaistų gyventojams kompensavimas		<i>Reimbursement of pharmaceutical products for inhabitants</i>
Medicinos pagalbos priemonių kompensavimas		<i>Reimbursement of medical aid means for inhabitants</i>
Aprūpinimas ortopedijos technika		<i>Provision of orthopaedic appliances</i>
Protezavimas, protezų įsigijimas		<i>Prosthesis, prosthesis equipment acquisition</i>
Nemokamas dantų protezavimas		<i>Free prosthetic dentistry</i>
Kompensacijos kraujo donorams		<i>Compensations for blood-donors</i>
Kitos <i>Others</i>		
Raudonojo Kryžiaus teikiama slauga namuose		<i>Nursing at home provided by Red Cross</i>
Kompensacijos diabetikams ¹		<i>Benefits to diabetics¹</i>

¹ Buvo mokama iki 2005 m. gegužės mėn.

¹ *It was paid until May 2005.*

2.1.1. Išlaidos sveikatos priežiūrai ir parama ligos atveju

2.1.1. Expenditure on health care and support in the case of sickness

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	2358598	2775280	3404501	4215478	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	276141	331693	421592	641560	<u>Cash benefits</u>
Laikinojo nedarbingumo pašalpa	276141	331693	421568	641454	<i>Paid sick leave</i>
ligos pašalpa mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų	234849	283270	352414	503326	<i>sickness benefit paid from the State Social Insurance Fund</i>
ligos pašalpa dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų	7303	8795	11194	12829	<i>sickness benefit in case of accidents at work and occupational diseases paid from the State Social Insurance Fund</i>
darbdavių mokama ligos pašalpa už dvi dienas	33989	39628	57960	85681	<i>sickness benefit paid by employers for two days</i>
<u>Išmokos natūra</u>	2082456	2443587	2982909	3573918	<u>Benefits in kind</u>
Stacionari sveikatos priežiūra	1071534	1263746	1531304	1808833	<i>In-patient health care</i>
Ambulatorinė sveikatos priežiūra	992550	1171082	1450558	1764086	<i>Out-patient health care</i>
Kitos	18373	8759	1047	999	<i>Others</i>

2.1.2. Apmokėtų ligos dienų skaičius

2.1.2. Number of paid sickness days

Tūkstančiais
Thousand

	2004	2005	2006	2007	
Ligos (laikinojo nedarbingumo) pašalpa atvejų skaičius	585,9	636,5	663,0	772,8	<i>Sickness (temporary inability to work) benefit number of cases</i>
dienų skaičius	5749,6	7290,8	7757,5	9088,8	<i>number of days</i>
Ligos pašalpa dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų atvejų skaičius	4,7	5,3	6,1	5,8	<i>Sickness benefit in case of accidents at work and occupational diseases number of cases</i>
dienų skaičius	131,6	194,1	209,7	200,9	<i>number of days</i>

 Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.
Data provided by the State Social Insurance Fund Board.

2.1.3. Laikinojo nedarbingumo atvejų, kurių trukmė 15 ir daugiau dienų, skaičius

2.1.3. Number of sickness benefit periods of at least 15 days

Trukmė dienomis Duration in days	Atvejų skaičius Number of cases				Procentais Per cent			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Iš viso – Total	209569	307936	211781	280550	100,0	100,0	100,0	100,0
15–21	88696	124860	94391	121745	42,3	40,5	44,6	43,4
22–29	68977	107258	87969	123316	32,9	34,8	41,5	44,0
30–59	50416	73187	28549	34411	24,1	23,8	13,5	12,3
60–89	1322	2297	734	895	0,6	0,7	0,3	0,3
90–119	124	267	97	123	0,1	0,1	0,0	0,0
120–149	22	49	38	46	0,0	0,0	0,0	0,0
150–179	3	7	2	3	0,0	0,0	0,0	0,0
180 ir daugiau – 180 and over	9	11	1	11	0,0	0,0	0,0	0,0

 Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.
Data provided by the State Social Insurance Fund Board.

2.1.4. Nelaimingi atsitikimai darbe

2.1.4. Accidents at work

	2004	2005	2006	2007 ^a	
Asmenys, netekę darbingumo, iš viso	2610	3240	3473	3540	<i>Persons who lost working capacity, total</i>
Tenka 1000 dirbančiųjų ¹	2,5	3,0	3,1	3,0	<i>Per 1000 employees¹</i>
Žuvusieji, iš viso	94	118	108	98	<i>Total number of persons fatally injured</i>
Nedirbta dienų laikinai netekus darbingumo	106620	129446	121127	104574	<i>Days lost by cases of temporary incapacity</i>

Ankstesnių metų duomenys gali būti patikslinti dėl ilgai trunkančio nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo.
Data of the previous years might be revised due to the long-lasting survey of accidents at work.

 Valstybinės darbo inspekcijos duomenys.
Data provided by the State Labour Inspectorate.

¹ Rodikliams skaičiuoti naudojamas vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius.

¹ For the calculation of indicators, the number of employees converted into full-time units is used.

2.1.5. Profesinės ligos

2.1.5. Occupational diseases

Atvejų skaičius
Number of cases

	Iš viso <i>Total</i>		Vyrai <i>Males</i>		Moterys <i>Females</i>		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Iš viso naujų susirgimų	1447	1123	1184	920	263	203	<i>New cases, total</i>
Infekcinės ir parazitinės ligos	1	2	-	1	1	1	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
Nervų sistemos ligos	351	350	293	297	58	53	<i>Diseases of the nervous system</i>
Akies ir jos priedinių organų ligos	1	-	1	-	-	-	<i>Diseases of the eye and adnexa</i>
Ausies ir speninės ataugos ligos	427	243	382	217	45	26	<i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
Kraujotakos sistemos ligos	2	-	2	-	-	-	<i>Diseases of the circulatory system</i>
Kvėpavimo sistemos ligos	19	18	11	10	8	8	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Odos ir poodžio ligos	3	5	2	2	1	3	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ir ligos	641	502	492	392	149	110	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Nemedicininės paskirties medžiagų toksinis poveikis	2	2	1	1	1	1	<i>Poisoning by substances other than medicine</i>
Vibracinė liga	-	-	-	-	-	-	<i>Vibration disease</i>
Kitos ligos	-	1	-	-	-	1	<i>Other diseases</i>

 Darbo medicinos centro duomenys.
Data provided by the Labour Medical Centre.

2.1.6. Pagrindiniai sveikatos priežiūros rodikliai

2.1.6. Main health care indicators

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Gdytojai	13397	13650	13510	13729	Physicians
Odontologai	2272	2453	2249	2395	Odontologists
Slaugytojai	25620	25364	25169	24804	Nurses
Vaistininkai	2300	2398	2184	2743	Pharmacists
Ligoninės	181	173	174	165	Hospitals
Lovos ligoninėse	28972	27727	27114	27476	Beds in hospitals
10 000 gyventojų tenka:					Per 10 000 population:
gydytojų	39,1	40,1	39,9	40,8	physicians
odontologų	6,6	7,2	6,6	7,1	odontologists
slaugytojų	74,8	74,5	74,4	73,7	nurses
vaistininų	6,7	7,0	6,5	8,1	pharmacists
ligoninių lovų	84,6	81,5	80,1	81,6	hospital beds

 Sveikatos informacijos centro duomenys.
Data provided by the Health Information Centre.

2.1.7. Apsilankymai pas gydytojus

2.1.7. Visits to physicians

	2004	2005	2006	2007	
Apsilankymai pas gydytojus, tūkst.	22723,4	23109,2	22320,5	23106,2	Number of visits to physicians, thous.
vienas gyventojas vidutiniškai apsilankė, kartų	6,6	6,8	6,6	6,8	per capita, times
Apsilankymai pas odontologus, tūkst.	3896,3	3950,7	3340,9	3575,7	Visits to odontologists, thous.
vienas gyventojas vidutiniškai apsilankė, kartų	1,1	1,2	1,0	1,1	per capita, times

 Sveikatos informacijos centro duomenys.
Data provided by the Health Information Centre.

2.1.8. Pagrindiniai ligoninių veiklos rodikliai

2.1.8. Main indicators of hospital activity

	2004	2005	2006	2007	
Ligoninėse gydytų ligonių skaičius, tūkst.	795,5	784,9	758,3	757,5	Number of hospital discharges, thous.
Tenka 1000 gyventojų	231,5	229,9	223,4	224,4	Per 1000 population
Vidutinis gulėjimo laikas, dienomis	10,2	10,2	10,0	9,9	Average length of stay, in days
Lovos apyvarta	28,2	29,0	29,1	29,5	Bed turnover

 Sveikatos informacijos centro duomenys.
Data provided by the Health Information Centre.

2.2. NEGALIA, SENATVĖ IR NAŠLYSTĖ

2.2. DISABILITY, OLD AGE AND SURVIVORS

Šiame skyriuje pateikta informacija pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus, kurie nustato, kad asmuo, sulaukęs pensinio amžiaus, gali gauti senatvės ar invalidumo bei našlystės pensiją. Norint gauti palyginamus duomenis pagal ESSPROS metodiką, buvo įvertintas pensininkų skaičius ir išlaidos. Šie duomenys pateikti atskiruose skyriuose: „Negalia“, „Senatvė“, „Našlystė“.

In this chapter information is given according to the laws valid in Lithuania, providing that a person who reached standard retirement age can get old age or disability as well as survivors pensions. Estimations of the number of pension recipients and expenditure on pensions according to the ESSPROS methodology have been made to obtain comparable data, which are given in chapters on Disability, Old age, Survivors.

2.2.1. Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifas pagal draudimo rūšis

2.2.1. The rate of state social insurance contributions by type of insurance

Procentais

Per cent

	2004	2005	2006	2007	
Bendras tarifas¹	31 + 3	31 + 3	31 + 3	31 + 3	Total rate¹
pensijų draudimui ¹	23,4 + 2,5	23,5 + 2,5	23,6 + 2,5	23,7 + 2,5	pensions insurance ¹
pensijų kaupimui (pensijų fondai)	2,5	3,5	4,5	5,5	pension accumulation (pension funds)
sveikatos draudimui	3	3	3	3	health insurance
ligos ir motinystės draudimui ¹	2,8 + 0,5	2,8 + 0,5	2,8 + 0,5	2,8 + 0,5	sickness and maternity insurance ¹
draudimui nuo nedarbo	1,5	1,4	1,3	1,2	unemployment insurance
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimui	0,3	0,3	0,3 ²	0,3 ²	accidents at work and occupational diseases insurance

¹ Moka draudėjas + moka apdraustasis.

¹ Pays the insurer + pays the insured.

² Bendras tarifas. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokų tarifas nuo 2006 m. sausio 1 d. diferencijuotas pagal draudėjų rizikingumo grupes:

I grupė – 1,0%;

II grupė – 0,53%;

III grupė – 0,28%.

² General rate. The contribution rate for accidents at work and occupational diseases social insurance since 1 January 2006 is differentiated by insurers' risk group:

I group – 1.0%;

II group – 0.53%;

III group – 0.28%.

2.2.2. Apdraustieji valstybinio socialinio draudimu

2.2.2. Persons insured by the state social insurance

Tūkstančiais

Thousand

	2004	2005	2006	2007	
Apdraustų asmenų skaičius	1338,6	1369,7	1421,4	1435,3	Insured persons

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.
Data provided by the State Social Insurance Fund Board.

2.2.3. Pensinis amžius

2.2.3. Retirement age

Metai	Vyrai	Moterys	Year	Males	Females
1995	60 m. 2 mėn.	55 m. 4 mėn.	1995	60 years 2 months	55 years 4 months
1996	60 m. 4 mėn.	55 m. 8 mėn.	1996	60 years 4 months	55 years 8 months
1997	60 m. 6 mėn.	56 m.	1997	60 years 6 months	56 years
1998	60 m. 8 mėn.	56 m. 4 mėn.	1998	60 years 8 months	56 years 4 months
1999	60 m. 10 mėn.	56 m. 8 mėn.	1999	60 years 10 months	56 years 8 months
2000	61 m.	57 m.	2000	61 years	57 years
2001	61 m. 6 mėn.	57 m. 6 mėn.	2001	61 years 6 months	57 years 6 months
2002	62 m.	58 m.	2002	62 years	58 years
2003	62 m. 6 mėn.	58 m. 6 mėn.	2003	62 years 6 months	58 years 6 months
2004	62 m. 6 mėn.	59 m.	2004	62 years 6 months	59 years
2005	62 m. 6 mėn.	59 m. 6 mėn.	2005	62 years 6 months	59 years 6 months
2006	62 m. 6 mėn.	60 m.	2006	62 years 6 months	60 years
2007	62 m. 6 mėn.	60 m.	2007	62 years 6 months	60 years

Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas pensijos amžius vyrams yra 62 metai ir 6 mėn., moterims – 60 metų. Įstatymo nustatytą pensijos amžių vyrai pasiekė 2003 m., moterys – 2006 m.

The old age threshold set by the Law on State Social Insurance Pensions for men is 62 years and 6 months, for women – 60 years. Men have attained the old age threshold set by the law in 2003, women – in 2006.

2.2.4. Naujai paskirtos valstybinio socialinio draudimo pensijos

2.2.4. Newly granted pensions of state social insurance

Tūkstančiais
Thousand

Pensijos rūšis	2004	2005	2006	2007	Type of pension
Senatvės	23,9	24,9	21,9	26,0	Old-age
Netekto darbingumo (invalidumo) ¹	19,4	17,8	12,3	25,3	Work incapacity (disability) ¹

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.
Data provided by the State Social Insurance Fund Board.

¹ Nuo 2005 m. liepos 1 d. valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensijos neskiriamos, vietoj jų pradėtos mokėti netekto darbingumo pensijos darbingo amžiaus neįgaliesiems (Žin., 2005, Nr. 71-2555).

¹ Since 1 July 2005 the state social insurance disability pensions are not awarded, the work incapacity pensions are paid instead to the disabled of working age (Official Gazette, 2005, No. 71-2555).

2.2.5. Pensijų gavėjų skaičius

2.2.5. Number of pension beneficiaries

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Pensijų gavėjų skaičius ¹ , tūkst.	942	929	918	912	Pension beneficiaries ¹ , thous.
Palyginti su visais gyventojais, %	27,5	27,3	27,1	27,1	As compared with the total number of population, %

¹ Rodiklis paskaičiuotas pagal ESSPROS metodiką.

¹ Indicator calculated according to the ESSPROS methodology.

2.2.6. Išlaidos pensijoms

2.2.6. Expenditure on pensions

	2004	2005	2006	2007	
Išlaidos pensijoms ¹ , mln. Lt	4213,9	4729,7	5277,0	6578,2	Expenditure on pensions ¹ , LTL million
Palyginti su bendroju vidaus produktu (BVP), %	6,7	6,6	6,4 ^a	6,7	As compared with Gross domestic product (GDP), %

¹ Rodiklis paskaičiuotas pagal ESSPROS metodiką.

¹ Indicator calculated according to the ESSPROS methodology.

2.2.7. Valstybinio socialinio draudimo pensininkai pagal pensijos rūšį

2.2.7. Pensioners of state social insurance by type of pension

Vidutinis metinis skaičius; tūkst.

Average annual number; thous.

Pensijos rūšis	2004	2005	2006	2007	Type of pension
Senatvės	602,5	595,5	591,0	590,9	Old-age
nedirbantys ¹	546,7	538,1	524,8	522,4	non-working ¹
dirbantys ¹	52,6	54,6	63,0	66,5	working ¹
Invalidumo	202,3	206,4	149,3	113,6	Disability
Netekto darbingumo ²	-	9,8	61,9	99,6	Work incapacity ²
Našlių (už mirusiųosius po 1995 01 01)	111,8	119,7	126,5	129,3	Widow's and widower's (for the deceased after 1 January 1995)
Našlių (už mirusiųosius iki 1995 01 01)	81,5	76,4	71,1	84,9	Widow's and widower's (for the deceased by 1 January 1995)
Našlaičių	39,8	40,5	40,5	38,4	Orphan's
Maitintojo netekimo (paskirtos iki 1995 01 01)	19,3	16,5	14,1	11,6	Loss of breadwinner (awarded until 1 January 1995)
Ištarnauto laiko	1,3	1,1	1,1	1,0	Length of service
Kompensacija už ypatingas darbo sąlygas	8,5	8,8	9,0	9,1	Compensation for extraordinary working conditions
Išankstinė senatvės	2,4	5,7	8,1	8,3	Early old-age

 Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.
Data provided by the State Social Insurance Fund Board.

¹ Metų pabaigoje.

¹ As of December 31.

² Nuo 2005 m. liepos 1 d. valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensijos neskiriamos, vietoj jų pradėtos mokėti netekto darbingumo pensijos darbingo amžiaus neįgaliesiems (Žin., 2005, Nr. 71-2555).

² Since 1 July 2005 the state social insurance disability pensions are not awarded, the work incapacity pensions are paid instead to the disabled of working age (Official Gazette, 2005, No. 71-2555).

2.2.8. Valstybinės pensijos

2.2.8. State pensions

Vidutinis metinis skaičius; tūkst.

Average annual number; thous.

Pensijos rūšis	2004	2005	2006	2007	Type of pension
Valstybinės					State
Lietuvos Respublikos I ir II laipsnio	2,9	4,9	6,7	6,5	of the Republic of Lithuania of I and II degree
mokslininkų	2,5	2,5	2,5	2,5	scientists
nukentėjusių asmenų	94,0	93,5	92,9	92,2	casualties
pareigūnų ir karių	10,8	11,5	12,0	12,5	servicemen and officers
Personalinės (respublikinės reikšmės)	0,04	0,03	0,03	0,02	special (of republican importance)
kompensacinė išmoka teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniam darbuotojams ¹	0,05	0,07	0,10	0,12	compensation benefit to the creative workers of theatre and concert establishments ¹
teisėjų	0,02	0,03	0,03	0,04	judges
Šalpos (socialinės) pensijos ir šalpos kompensacijos	42,9	41,4	33,9	34,5	Social assistance pensions and relief compensations

¹ Iki 2005 m. kovo mėn. – artistų renta.

¹ Until March 2005 – annuity of artists.

2.2.9. Valstybinė socialinio draudimo vidutinė mėnesio pensija

2.2.9. Average monthly pension of state social insurance

Litais

LTL

Pensijos rūšis	2004	2005	2006	2007	Type of pension
Senatvės	371,6	420,3	476,9	595,4	Old-age
Invalidumo ¹	325,6	369,0	431,8	543,7	Disability ¹
Netekto darbingumo ¹	-	355,7	380,7	458,1	Work incapacity ¹
Našlių (už mirusiuosius po 1995 01 01)	81,0	80,3	79,5	83,8	Widow's and widower's (for the deceased after 1 January 1995)
Našlių (už mirusiuosius iki 1995 01 01)	35,5	35,5	35,5	67,7	Widow's and widower's (for the deceased by 1 January 1995)
Našlaičių	90,8	107,3	122,3	198,3	Orphan's
Maitintojo netekimo netekimo (paskirtos iki 1995 01 01)	224,4	248,7	282,1	343,6	Loss of breadwinner (awarded until 1 January 1995)
Ištarnauto laiko	310,5	347,4	393,6	474,1	Length of service
Kompensacija už ypatingas darbo sąlygas	250,5	279,0	322,8	394,4	Compensation for extraordinary working conditions
Išankstinė senatvės	301,0	335,6	374,0	450,3	Early old-age

Nuo 2001 m. iki 2002 m. pabaigos senatvės ir invalidumo pensininkams, dirbantiems ir turintiems draudžiamųjų pajamų, pensijos papildomos dalies gavimas buvo ribojamas.

From 2001 until the end of 2002 the supplementary part of the pension for those old-age and disability pensioners, who work and have insured income has been limited.

¹ Nuo 2005 m. liepos 1 d. valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensijos neskiriamos, vietoj jų pradėtos mokėti netekto darbingumo pensijos darbingo amžiaus neįgaliesiems (Žin., 2005, Nr. 71-2555).

¹ Since 1 July 2005 the state social insurance disability pensions are not awarded, the work incapacity pensions are paid instead to the disabled of working age (Official Gazette, 2005, No. 71-2555).

2.2.10. Valstybinio socialinio draudimo pensininkai, gavę kelių rūšių pensijas 2007 m.

2.2.10. Pensioners of state social insurance who received several types of pensions, 2007

Procentais

Per cent

Pagrindinė pensija	Pensininkų skaičius, iš viso <i>Pensioners, total</i>	iš jų gaunantys dar ir kitos rūšies pensiją <i>of which persons receiving additionally other type of pension</i>					Main pension
		senatvės <i>old-age</i>	netekto darbingumo (invalidumo) <i>work incapacity (disability)</i>	našlių ir našlaičių <i>widow(ers)' and orphans'</i>	valstybinę mokslininkų <i>state scientists</i>	valstybinę nukentėjusių asmenų <i>state casualties</i>	
Senatvės	100,0	-	-	31,9	0,4	12,1	Old-age
Netekto darbingumo (invalidumo)	100,0	-	-	9,2	0,05	1,1	Work incapacity (disability)
Našlių ir našlaičių	100,0	72,1	8,4	0,04	0,1	14,0	Widow(ers)' and orphans'
Ištarnauto laiko	100,0	-	-	4,6	-	1,5	Length of service
Išankstinė senatvės	100,0	-	-	0,08	-	0,03	Early old-age

2.3. NEGALIA

2.3. DISABILITY

Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo pensija mokama nuo 2005 m. liepos 1 d. asmenims, kurie Neigaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti nedarbingais arba iš dalies darbingais. Darbingumo lygis nustatomas asmenims nuo 18 metų iki senatvės pensijos amžiaus. Pensija susideda iš pagrindinės ir papildomos netekto darbingumo pensijos dalių. Asmenims, netekusiems 75–100 procentų darbingumo, turintiems būtinajį valstybinio socialinio draudimo stažą netekto darbingumo pensijai, pagrindinė pensijos dalis yra lygi 1,5 bazinės pensijos, netekusiems 60–70 procentų darbingumo – bazinei pensijai, o netekusiems 45–55 procentų darbingumo, apskaičiuojama kaip asmenims, netekusiems 60–70 procentų darbingumo ir mažinama 50 procentų.

Nuo 2005 m. liepos 1 d. vaikams neįgalumo lygį ir asmenims nuo 18 m. iki senatvės pensijos amžiaus, darbingumo lygius nustato Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Valstybinė socialinio draudimo invalidumo pensija buvo apskaičiuojama taip pat kaip ir senatvės: negalios ištiktam asmeniui prie draudimo stažo pridodama tiek metų, kiek jam trūksta iki senatvės pensijos amžiaus. I grupės invalidams, turintiems būtinajį stažą, pagrindinė pensijos dalis lygi 1,5 bazinės pensijos, II grupės invalidams – bazinei pensijai. III grupės (riboto darbingumo) invalidai gauna tik pusę apskaičiuotos II grupės invalidumo pensijos. Invalidumo pensijos paskirtos iki 2005 m. liepos 1 d. mokamos, kol pasibaigs jų mokėjimo terminas.

Nuo 2007 m. liepos 1 d. asmenims, įgijusiems didesnę nei 30 metų stažą, už kiekvienus jų įgytus pilnus stažo metus, viršijančius 30 metų, prie gaunamos netekto darbingumo (invalidumo) pensijos yra skiriamas priedas už stažo metus. Šio priedo dydis yra individualus kiekvienam pensijos gavėjui ir jis apskaičiuojamas dauginant 3 procentus bazinės pensijos iš kiekvienų pilnų stažo metų, įgytų viršijant 30 metų, skaičius.

Šalpos pensijos mokamos asmenims, pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais iki tos dienos, kai jiems sukanka 24 metai, taip pat asmenims, kuriems dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais po 24 metų sukakties dienos, tėvams (įtėviams), globėjams ar rūpintojams, pripažintiems netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo, ne mažiau kaip 15 metų slaugiusiems namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų, pripažintoms netekusiomis 60 procentų ir daugiau darbingumo.

Since 1 July 2005, state social insurance work incapacity pension is paid to the persons, who are treated as incapable or partially capable to work in accordance with the Law on the Social Integration of the Disabled. A level of capacity for work is rated to persons aged over 18 till the pension age. The work incapacity pension consists of the basic and the supplementary parts of the work incapacity pension. For the persons who have lost 75–100 per cent of their capacity for work and have the obligatory period of state social pension insurance for the work incapacity pension, the basic part of the work incapacity pension is equal to 1.5 basic pensions, who have lost 60–70 per cent of their capacity for work – to the basic pension, and who have lost 45–55 per cent of their capacity for work is calculated in the same manner as for the persons who have lost 60–70 per cent of their capacity for work and shall then be reduced by 50 per cent.

Since 1 July 2005 the disability level is ascertained by Disability and Working Capacity Assessment Office at the Ministry of Social Security and Labour in case of children; the capacity for work level is ascertained in case of the disabled people over 18 until they reach the age for the old-age pension.

The state social insurance disability pension was calculated in the same way as the old-age pension, adding the number of years left before retirement age to the total length of insurance. The main part of pension for disabled people of the first disablement group acquiring necessary length of insurance is equal to 1.5 of the basic pension and 1 basic pension for disabled people of the second disablement group. Disabled people of the third disablement group (limited ability to work) receive only half of the pension calculated for the second disablement group. Disability pension awarded before 1 July 2005 is paid until the expiry of the term of payment.

Since 1 July 2007, persons who have acquired state social pension insurance period exceeding 30 years shall be entitled to a bonus added to the work incapacity (disability) pension for each full year of the state social pension insurance period exceeding 30 years. The amount of the bonus is calculated individually for each beneficiary by multiplying 3 per cent of the basic pension by the number of all full years of the pension insurance period exceeding 30 years.

Social assistance pensions shall be paid to persons recognised as persons with incapacity for work or partial incapacity for work before the day they reach the age of 24, as well as to persons who, because of the effects of a sickness or injury suffer before the age of 24, are recognized as persons with incapacity for work or partial incapacity for work after they reach the age of 24, to parents (adopters), guardians or curators who who lost 60 per cent or more of the capacity for work who nursed at home the disabled for whom a special need for permanent nursing or permanent attendance (assistance) is established for not less than 15 years, to mothers who gave birth to and brought up five or more children until they reached the age of 8 and who lost 60 per cent or more of the capacity for work.

Šalpos pensijos yra šių dydžių: asmenims, netekusiems 75–100 procentų darbingumo – 1,5–2 bazinių pensijų dydžio, netekusiems 60–70 procentų darbingumo – 1–1,5 bazinės pensijos dydžio, netekusiems 45–55 procentų darbingumo – 0,75 bazinės pensijos dydžio. Nuo 2004 m. liepos 1 d. **šalpos pensijų** vaikams invalidams dydžiai yra tokie: vaikams, kuriems nustatyta sunki negalia, mokama 2 bazinių pensijų dydžio, vidutinė negalia – 1,5 bazinės pensijos dydžio, lengva negalia – bazinės pensijos dydžio šalpos pensija.

Šalpos kompensacijos mokamos tėvams (itėviams), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 10 metų slaugė namuose vaikus invalidus arba I, II grupės invalidus nuo vaikystės, motinoms, kurios iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdė penkis ar daugiau vaikų ir išaugino juos iki 8 metų, kai jie pripažįstami netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo. Šalpos kompensacijų dydis – 1,5 bazinės pensijos.

Visiškos negalios invalidams kas mėnesį buvo mokama **slaugos pašalpa**. Iki 2004 m. liepos mėn. slaugos pašalpa buvo valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio, nuo 2004 m. liepos 1 d. – 1,25 bazinės pensijos dydžio, nuo 2005 m. sausio 1 d. – 1,5 bazinės pensijos dydžio.

Nuo 2004 m. balandžio 1 d. mokamos tokios **tikslinės kompensacijos slaugos išlaidoms**:

- 1) vaikams invalidams, kuriems nustatyta sunki negalia, ir I grupės invalidams – bazinės pensijos dydžio;
- 2) vaikams invalidams, kuriems nustatyta vidutinė negalia, ir II grupės invalidams – 0,5 bazinės pensijos dydžio.

Nuo 2005 m. liepos 1 d. vietoj slaugos pašalpos ir tikslinių kompensacijų slaugos išlaidoms mokamos **slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos**.

Profesinės reabilitacijos pašalpa nuo 2005 m. liepos 1 d. mokama asmenims, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba nustatė profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, jeigu šie asmenys dalyvauja profesinės reabilitacijos programoje. Asmenims, apdraustiems ligos ir motinystės socialiniu draudimu, profesinės reabilitacijos pašalpa mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų. Neapdraustiems asmenims dalyvavimo reabilitacijos programoje laikotarpiu 2 bazinių pensijų dydžio profesinės reabilitacijos pašalpa mokama iš valstybės biudžeto.

Transporto išlaidų kompensacija lygi 25 procentams MGL, kas mėnesį mokama neįgaliesiems, turintiems sutrikusią judėjimo funkciją. Be to, iki 4 tūkst. litų kompensuojamos specialiu lengvųjų automobilių arba vežimėlių įsigijimo išlaidos.

Jeigu nustatoma, kad nukentėjusysis dėl draudiminio įvykio neteko 30 ir daugiau procentų darbingumo, jam kas mėnesį mokama **periodinė netekto darbingumo kompensacija**.

*The amounts of social assistance pensions are as follows: for the persons who have lost 75–100 per cent of capacity to work – in the amount of 1.5–2 basic pensions, who have lost 60–70 per cent of capacity to work – in the amount of 1–1.5 of the basic pensions, who have lost 45–55 per cent of capacity to work – in the amount of 0.75 of the basic pension. Since 1 July 2004 the amounts of **social assistance pensions** to disabled children have been as follows: to those recognized as suffering from a severe disability a social assistance pension equal to 2 basic pensions is paid; to those recognized as suffering from a moderate disability – a social assistance pension equal to 1.5 of the basic pension is paid; to those recognized as suffering from a mild disability – a social assistance pension equal to 1 basic pension is paid.*

***Relief compensations** are paid to parents (adopters) who for no less than 10 years preceding 1 January 1995 had nursed at home the disabled children or children with disability Group I or II since childhood, to mothers who gave birth to and brought up five or more children until they reached the age of 8. Relief compensation is paid to persons who lost 60 per cent or more of the capacity for work and is equal to 1.5 of the basic pension.*

*For totally disabled persons a **nursing allowance** was paid every month. Until July 2004 the nursing benefit amounted to the state social insurance basic pension, since 1 July 2004 it has amounted to 1.25 of the basic pension, since 1 January 2005 – 1.5 of the basic pension.*

*Since 1 April 2004 **targeted compensations for nursing expenses** have been paid. The amounts of compensations are as follows:*

- 1) *to disabled children to whom severe disability has been recognized and to persons of disability Group I – in the amount equal to 1 basic pension;*
- 2) *to disabled children to whom moderate disability has been recognized and to persons of disability Group II – in the amount equal to 0.5 of the basic pension.*

*Since 1 July 2005 the **target compensations for nursing and attendance (assistance) expenses** have been paid instead of nursing allowance and targeted compensations for nursing expenses.*

*Since 1 July 2005 the **vocational rehabilitation allowance** shall be granted on the grounds of the decision of the Disability and the Working Capacity Assessment Office regarding the need for vocational rehabilitation services. To persons covered by sickness and maternity social insurance the vocational rehabilitation allowance is paid from the State social insurance funds. To non insured the benefit from the state budget in amount equal to 2 basic pensions is paid during the period of participation in vocational rehabilitation.*

***Compensation for transport expenses** amounting to 25 per cent of the MSL is paid every month to the disabled with motional diseases. In addition, compensation up to LTL 4 thous. meant for acquisition of a special car or wheelchair is paid.*

*Should it be determined that the insured has suffered 30 per cent work disablement or more, he shall be paid **periodic compensation for work disablement**.*

Jeigu nukentėjusysis dėl draudiminio įvykio terminuotai netenka iki 20 procentų darbingumo, jam išmokama **netekto darbingumo vienkartinė kompensacija**, kurios dydis yra 10 procentų jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio. Jeigu nukentėjusysis dėl draudiminio įvykio terminuotai netenka daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 30 procentų darbingumo, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 20 procentų jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio. Jeigu nukentėjusiajam nustatytas neterminuotas darbingumo netekimas, tai išmokama trigubai didesnė vienkartinė netekto darbingumo kompensacija.

Kompensacijos asmenims, nukentėjusiems likviduojant Černobylio AE avarijos padarinius. Asmenims, susirgusiems bei pripažintiems invalidais, jeigu liga susijusi su Černobylio AE padarinių likvidavimu, mokamos vienkartinės kompensacijos.

Nuo 2006 m. teikiama finansinė parama neįgaliems studentams – 50 procentų valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio **tikslinė išmoka specialiesiems poreikiams tenkinti**.

Globos įstaigos suaugusiems su negalia – tai socialinių paslaugų įstaigos, skirtos laikinai ar nuolat gyventi žmonėms su negalia, kuriems būtina priežiūra, slauga ir medicinos paslaugos ir kurie negali gyventi savo namuose ar savarankiškai.

Globos namai vaikams ir jaunimui su negalia – tai socialinių paslaugų įstaigos, skirtos vaikams, turintiems fizinę ar psichinę negalią, laikinai ar nuolat gyventi, kai jie negali gyventi savo namuose ar savarankiškai.

Globos įstaigos seniems žmonėms – tai socialinių paslaugų įstaigos, skirtos seniems žmonėms ir vyresniems kaip 16 m. žmonėms su negalia, kuriems būtina priežiūra ir slauga.

Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos neįgaliesiems. Teisę įsigyti važiavimo bilietą tolimojo ir vietinio reguliaraus susisiekimo autobusais (mieste ir troleibusais), vietinio susisiekimo keleiviniais traukiniais ir reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais turi:

su 80 procentų nuolaida – asmenys, kuriems nustatytas neįgalumo lygis ar pripažinti nedarbingais, tam tikromis ligomis sergantys asmenys bei juos lydintys asmenys;

su 50 procentų nuolaida – asmenys, pripažinti iš dalies darbingais.

Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos apmokamos iš savivaldybių biudžetų, išskyrus keliones geležinkeliu ir tolimojo susisiekimo autobusais, kurios apmokamos iš valstybės biudžeto.

*Should the insured have suffered up to 20 per cent terminable work disablement he shall receive a **lump sum compensation for work disablement**, amounting to 10 per cent of his 24 month compensatory wage. Should the insured have suffered over 20 per cent, but under 30 per cent work disablement, he shall receive a lump sum compensation for work disablement of 20 per cent of his 24 month compensatory wage. Should a non-terminable work disablement be recognized for the insured, the lump sum compensation for work disablement will be three times larger.*

Compensations for people who suffered while participating in the aftermath liquidation of the Chernobyl Nuclear Power Station accident. People who got sick or have been recognized as the disabled provided their sickness or disability has been related to the aftermath liquidation of the Chernobyl nuclear power station accident receive lump sum compensations.

*Since 2006 the cash assistance to the disabled students is provided – **targeted benefit for the special needs** in amount of 50 per cent of the state social insurance basic pension is paid.*

Care institutions for the disabled adults are establishments rendering social services and meant for temporary or permanent accommodation of people with disability who need constant care, nursing and medical services and who are not able to live in their own homes or independently.

Care homes for disabled children and youth are establishments rendering social services and meant for temporary or permanent accommodation of children having physical or mental disabilities who need constant care, nursing and medical services and who are not able to live in their own homes or independently.

Care institutions for elderly people are establishments rendering social services and meant for elderly people as well as people aged more than 16 with disability who need constant care and nursing.

Passenger transport privileges for disabled. The right to acquire a ticket for a coach and local regular route bus (in towns trolley-buses are included), local passenger train, regular route ships and ferries is granted:

with a discount of 80 per cent – persons with disability level or recognized as incapable to work, persons who suffer from certain diseases and those escorting them;

with a discount of 50 per cent – persons with partial incapacity for work.

Passenger transport privileges costs are covered from municipal budgets excluding passenger transport by rail and coaches that is covered from the state budget.

2007 m. išlaidos negalios išmokoms ir paslaugoms sudarė 11 procentų visų išlaidų socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms. Per praėjusius metus šios išlaidos padidėjo 26 procentais, arba 295 mln. litų ir 2007 m. sudarė 1425 mln. litų.

2007 m. pabaigoje valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (įskaitant ikipensinio amžiaus invalidumo) pensininkų skaičius buvo 146,8 tūkst., tai 5,3 tūkst. (3,7%) daugiau nei 2006 m. Didėjant pensijų gavėjų skaičiui ir valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžiui, išlaidos invalidumo ir netekto darbingumo pensijoms 2007 m. išaugo 181,5 mln. litų (27%). Vidutinė valstybinė socialinio draudimo invalidumo pensija 2007 m. pabaigoje buvo 657 litai, tai 185 litais (39%) daugiau nei 2006 m., o vidutinė netekto darbingumo pensija buvo atitinkamai 545 litai, tai 143 litais (36%) daugiau nei 2006 m.

Palyginti su 2006 m., 2,7 karto, o palyginti su 2005 m. – 3,7 karto išaugo išlaidos neįgaliesiems mokamoms globos pašalpoms ir 2007 m. jos sudarė 112,7 mln. litų. Šį augimą lėmė valstybinio socialinio draudimo bazinės pensijos didėjimas ir didėjantis šių išmokų gavėjų skaičius.

Siekiant atkurti ar padidinti neįgalaus asmens darbingumą, profesinę kompetenciją bei pajėgumą dalyvauti darbo rinkoje, neįgaliesiems teikiamos profesinės reabilitacijos pašalpos ir paslaugos. Išlaidos profesinės reabilitacijos pašalpoms 2007 m. sudarė 786 tūkst. litų, tai 4,1 karto daugiau nei 2006 m. Beveik 3 kartus padidėjo išlaidos profesinės reabilitacijos paslaugoms ir 2007 m. sudarė 7057,4 tūkst. litų.

Sparčiai augo išlaidos periodinėms netekto darbingumo kompensacijoms apdraustiesiems nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu. 2007 m. šios išlaidos siekė 15,5 mln. litų, tai 4,9 mln. litų (46%) daugiau nei 2006 m. ir 2 kartus daugiau nei 2005 m.

Išlaidos įvairioms neįgaliesiems teikiamoms paslaugoms ir kompensacijoms 2007 m. sudarė 229,5 mln. litų, tai 4,4 mln. litų (1,8%) daugiau nei 2006 m. Beveik pusę išlaidų, skirtų neįgaliųjų paslaugoms, sudarė išlaidos skirtos neįgaliesiems apgyvendinti globos įstaigose. Šioms išlaidoms 2007 m. skirta 102,4 mln. litų, 2007 m. įvairiose globos įstaigose gyveno 6,6 tūkst. neįgaliųjų. Jų skaičius per metus beveik nepakito.

2007 m. valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir savivaldybių biudžetų išlaidos, skirtos pagalbos namuose neįgaliesiems paslaugoms sudarė 1,5 mln. litų, tai 0,7 mln. litų (80%) daugiau nei 2006 m.

Išlaidos kitoms paslaugoms neįgaliesiems (kompensacijoms neįgaliųjų teknikai, važiavimo keleiviniu transportu lengvatoms, dienos centrams ir kt.) 2007 m. sudarė 109,6 mln. litų. Palyginti su 2006 m., šios išlaidos išaugo penktadaliu, o per dvejus metus – 45 procentais.

Negalios socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.
Classification of Disability social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <u>Cash benefits</u>	
	Netekto darbingumo pensija Disability pension	
Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo pensija		<i>State social insurance work incapacity pension</i>
Valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensija (ikipensinio amžiaus gavėjams)		<i>State social insurance disability pension (to those of under retirement age)</i>
Valstybinė karių ir pareigūnų netekto darbingumo (invalidumo) pensija (ikipensinio amžiaus gavėjams)		<i>State servicemen and officers work incapacity (disability) pension (to those of under retirement age)</i>
Šalpos (socialinė) pensija ir šalpos kompensacija (ikipensinio amžiaus gavėjams)		<i>Social assistance pension and relief compensation (to those of under retirement age)</i>
	Globos pašalpa Care allowance	
Slaugos pašalpa (ikipensinio amžiaus gavėjams) ¹		<i>Nursing allowance (to those of under retirement age)¹</i>
Tikslinės kompensacijos slaugos išlaidoms (ikipensinio amžiaus gavėjams) ²		<i>Targeted compensations for nursing expenses (to those of under retirement age)²</i>
Slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos (ikipensinio amžiaus gavėjams) ³		<i>Target compensations for nursing and attendance (assistance) expenses (to those of under retirement age)³</i>
	Neįgaliųjų ekonominė integracija Economic integration of the handicapped	
Profesinės reabilitacijos pašalpa ³		<i>Vocational rehabilitation allowance³</i>
	Kitos Others	
Šalpos (socialinė) pensija vaikams su negalia		<i>Social assistance pension for disabled children</i>
Periodinė netekto darbingumo kompensacija		<i>Periodic compensation for lost ability to work</i>
Vienartinė netekto darbingumo kompensacija		<i>Lump sum compensation for lost ability to work</i>
Žalos atlyginimas nukentėjusiems dėl sveikatos suluošinimo darbe ar susirgimo profesine liga		<i>Compensation of injuries for those who have suffered industrial injuries or professional diseases</i>
Kompensacija asmenims, nukentėjusiems dalyvaujant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavime		<i>Compensations for people who suffered while participating in the aftermath liquidation of the Chernobyl Nuclear Power Station accident</i>
Draudimo valstybės lėšomis kompensacija netekto darbingumo (invalidumo) atveju		<i>Compensation from the insurance by state funds in case of work incapacity (disability)</i>
Vienartinės pašalpos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams		<i>Lump sum benefit to participants of armed opposition (resistance)</i>
Vienartinės kompensacijos asmenims, susirgusiems ir sužalotiems būtiniosios karinės tarnybos sovietinėje armijoje metu		<i>Compensations to persons injured or fell ill while serving in mandatory military service in the Soviet Army</i>
Tikslinė išmoka specialiesiems poreikiams neįgaliems studentams ⁵		<i>Targeted benefit for the special needs to the disabled students⁵</i>

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos natūra</u> <u>Benefits in kind</u>	
	Apgyvendinimas Accommodation	
Globos namai suaugusiems su negalia Globos namai vaikams ir jaunimui su negalia Specialiosios mokyklos (mityba ir apgyvendinimas) Globos įstaigos seniems žmonėms (išlaidos ikipensinio amžiaus žmonėms su negalia)		Care homes for disabled adults Care homes for disabled children and youth Special schools (nourishment and accommodation) Care institutions for the elderly (expenditure on disabled people of under retirement age)
	Pagalba namuose Assistance in carrying out daily tasks	
Socialinė pagalba ir globa namuose ikipensinio amžiaus neįgaliesiems Pagalbos pinigai		Social help and care at home for disabled of under retirement age Social care benefit
	Reabilitacija Rehabilitation	
Reabilitacijos įstaigos Neįgaliųjų socialinės integracijos programa Profesinės reabilitacijos paslaugos ⁴		Rehabilitation institutions Social integration program for disabled Vocational rehabilitation services ⁴
	Kitos Others	
Kompensacijos neįgaliųjų technikai įsigyti Transporto paslaugos neįgaliesiems Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos (neįgaliesiems) Dienos centrai neįgaliesiems Kompensacijos būsto išlaikymui Nepriklausomybės gynėjams ir nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių Išlaidų už komunalines paslaugas kompensavimas neįgaliesiems, auginantiems vaikus Kita (gestų kalbos ir kitos paslaugos)		Reimbursement of equipment for disabled Transport services for disabled Passenger transport privileges (for disabled) Day-care centres for disabled Compensations for facilities to defenders of independence and other individuals who have suffered from aggression of 11–13 January 1991 Compensation for public utilities for disabled with children Other (gestural language and other services)

¹ Buvo mokama iki 2005 m. liepos 1 d.

¹ *It was paid until 1 July 2005.*

² Mokama nuo 2004 m. balandžio 1 d.

² *It has been paid since 1 April 2005.*

³ Mokama nuo 2005 m. liepos 1 d.

³ *It has been paid since 1 July 2005.*

⁴ Paslaugos teikiamos nuo 2005 m. spalio mėn.

⁴ *Services have been provided since October 2005.*

⁵ Mokama nuo 2006 m. rugsėjo 1 d.

⁵ *It has been paid since 1 September 2006.*

2.3.1. Parama negalios atveju

2.3.1. Support in the case of disability

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	827354	955645	1129870	1425108	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	647240	758669	904453	1195648	<u>Cash benefits</u>
Netekto darbingumo pensija	562693	647037	763881	961717	Disability pension
Neįgaliųjų ekonominė integracija ¹	-	4	190	786	Economic integration of the handicapped ¹
Globos pašalpa ²	18822	30682	40619	112742	Care allowance ²
Kitos	65725	81568	99764	120403	Others
<u>Išmokos natūra</u>	180114	196355	225417	229460	<u>Benefits in kind</u>
Apgyvendinimas	88229	89720	110488	102428	Accommodation
Pagalba namuose ²	649	897	825	1485	Assistance in carrying out daily tasks ²
Reabilitacija	27702	30332	23205	15958	Rehabilitation
Kitos	63534	75407	90899	109589	Others

¹ Profesinės reabilitacijos pašalpa, pradėta mokėti nuo 2005 m. spalio mėn.

¹ Vocational rehabilitation allowance started to be paid as from October 2005.

² Įskaitytos globos pašalpos darbingo amžiaus gavėjams.

² Care allowances to recipients of working age are included.

2.3.2. Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai pagal lytį

2.3.2. Work incapacity (disability) pensioners of state social insurance by sex

Metų pabaigoje
As of December 31

	Tūkstančiais Thousand			Procentais Per cent			
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Iš viso	210,7	211,2	213,8	100,0	100,0	100,0	Total
Vyrai	101,4	100,3	100,7	48,1	47,5	47,1	Males
Moterys	109,3	110,9	113,1	51,9	52,5	52,9	Females
Ikipensinio amžiaus	138,2	141,5	146,8	100,0	100,0	100,0	Under retirement age
Vyrai	69,9	70,1	72,9	50,6	49,5	49,6	Males
Moterys	68,3	71,4	73,9	49,4	50,5	50,4	Females

2.3.3. Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai pagal netekto darbingumo lygį (invalidumo grupes)

2.3.3. Work incapacity (disability) pensioners of state social insurance by loss of capacity for work (disability groups)

Metų pabaigoje
As of December 31

	Pensininkai, tūkst. Recipients, thous.			Pensijos dydis, Lt Pension, LTL			
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Valstybinė socialinio draudimo invalidumo pensija	179,9	125,2	107,8	398	472	657	State social insurance disability pension
I grupė	26,2	20,8	17,8	497	566	760	I group
II grupė	117,6	86,8	77,0	431	492	681	II group
III grupė	36,1	17,6	13,0	218	260	371	III group

	Pensininkai, tūkst. <i>Recipients, thous.</i>			Pensijos dydis, Lt <i>Pension, LTL</i>			
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Valstybinė socialinio draudimo netekto darbingumo pensija	30,8	86,0	106,0	353	402	545	<i>State social insurance work incapacity pension</i>
75–100% netekto darbingumo	2,1	5,7	8,7	505	572	744	<i>loss of capacity for work of 75–100%</i>
60–70% netekto darbingumo	18,5	53,7	66,5	418	470	631	<i>loss of capacity for work of 60–70%</i>
45–55% netekto darbingumo	10,2	26,6	30,8	203	227	304	<i>loss of capacity for work of 45–55%</i>

2.3.4. Valstybinio socialinio draudimo dirbantys netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai

2.3.4. Working work incapacity (disability) pensioners of state social insurance

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Dirbantys netekto darbingumo (invalidumo) pensininkai, tūkst.	28,7	28,7	38,0	44,6	<i>Working disability pensioners, thous.</i>
Palyginti su visais netekto darbingumo (invalidumo) pensininkais, %	13,9	13,6	18,0	20,9	<i>As compared with the total number of work incapacity (disability) pensioners, %</i>

2.3.5. Valstybinių pensijų neįgaliesiems gavėjai

2.3.5. Recipients of the state pensions for disabled

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Karių ir pareigūnų netekto darbingumo (invalidumo) pensija ¹	0,05	0,09	0,08	0,08	<i>State servicemen and officers work incapacity (disability) pension¹</i>
Šalpos pensija vaikams su negalia	15,0	16,0	16,0	15,8	<i>Social assistance pension for disabled children</i>
Šalpos (socialinė) pensija (ikipensinio amžiaus asmenims)	32,1	28,6	20,7	21,4	<i>Social assistance pension (to those of under retirement age)</i>

¹ Ikipensinio amžiaus gavėjams.

¹ Data refer to recipients of under retirement age.

2.3.6. Vidutiniai valstybinių pensijų neįgaliesiems dydžiai

2.3.6. Average monthly state pensions for disabled

Litais
LTL

	2004	2005	2006	2007	
Karių ir pareigūnų netekto darbingumo (invalidumo) pensija ¹	218	316	388	387	<i>State servicemen and officers work incapacity (disability) pension¹</i>
Šalpos pensija vaikams su negalia ²	235	270	273	352	<i>Social assistance pension for disabled children²</i>

¹ Ikipensinio amžiaus gavėjams.

¹ Data refer to recipients of under retirement age.

² IV ketvirčio duomenys.

² IV quarter data.

2.3.7. Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais

2.3.7. Number of working age persons recognized as disabled for the first time

Nuo 18 metų amžiaus iki pensinio amžiaus

From 18 years to retirement age

	2005	2006	2007	
Asmenys pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais, iš viso	22321	20430	25557	Number of persons recognized as disabled for the first time
Vyrai	11874	10846	13351	males
Moterys	10447	9584	12206	females
1000 darbingo amžiaus asmenų tenka pirmą kartą pripažintųjų neįgaliaisiais	10,6	9,6	12,0	Per 1000 working age population
vyrai	11,2	10,2	12,6	males
moterys	9,9	9,0	11,3	females

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos duomenys.

Data provided by the Disability and Working Capacity Assessment Office.

2.3.8. Globos įstaigos žmonėms su negalia

2.3.8. Care institutions for disabled people

Metų pabaigoje

As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Globos įstaigos suaugusiems neįgaliesiems	27	27	27	30	Nursing homes for disabled adults
jose gyventojų, iš viso	5458	5412	5409	5370	number of residents, total
ikipensinio amžiaus	3316	3319	3342	3371	under retirement age
Globos įstaigos seniems žmonėms ¹	89	88	91	84	Care homes for the elderly ¹
juose ikipensinio amžiaus gyventojų su negalia	615	611	588	615	number of disabled residents under retirement age
Globos namai vaikams ir jaunimui su negalia	4	4	4	4	Care homes for disabled children and youth
jose gyventojų	711	735	733	724	number of residents
Specialiosios mokyklos	48	46	48	49	Special schools
jose gyventojų	2794	2157	2086	1612	number of residents
Specialiojo ugdymo centrai	15	15	18	20	Centres for special training
juose gyventojų	420	281	371	316	number of residents

¹ Įskaitytos globos įstaigos seniems žmonėms, kuriose gyvena neįgalieji.

¹ Care institutions for the elderly wherein disabled people live, are included.

2.3.9. Dirbantieji globos įstaigose žmonėms su negalia

2.3.9. Employees in care institutions for disabled people

Metų pabaigoje

As of December 31

	Darbuotojai, iš viso Personnel, total		Socialiniai darbuotojai social workers		iš jų – globos darbuotojai of which – care workers		Savaniai Volunteers		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Globos įstaigose suaugusiems	2820	2828	1388	1418	1100	1130	3	30	In care institutions for adults
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2643	2648	1352	1269	1072	1096	-	30	full-time employees
Globos namuose vaikams ir jaunimui	679	682	363	366	256	260	-	-	In care homes for children and youth

2.4. SENATVĖ

2.4. OLD AGE

Valstybinę socialinio draudimo senatvės pensiją sudaro dvi dalys: pagrindinė, kuri yra lygi valstybinio socialinio draudimo bazinei pensijai ir vienoda visiems gavėjams, turintiems būtinajį (30 m.) draudimo stažą ir papildoma, priklausanti nuo įgyto draudimo stažo bei gauto uždarbio, nuo kurio buvo mokėtos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos.

Bazinė pensija negali būti mažesnė kaip 110 procentų minimalaus gyvenimo lygio. Šį dydį tvirtina Vyriausybė.

Valstybinės socialinio draudimo pensijos didėja didėjant bazinei pensijai ir einamųjų metų draudžiamosioms pajamoms.

Nuo 2007 m. liepos 1 d. asmenims, įgijusiems didesnei 30 metų stažą, už kiekvienus jų įgytus pilnus stažo metus, viršijančius 30 metų, prie gaunamos senatvės pensijos yra skiriamas priedas už stažo metus. Šio priedo dydis yra individualus kiekvienam pensijos gavėjui ir jis apskaičiuojamas dauginant 3 procentus bazinės pensijos iš kiekvienų pilnų stažo metų, įgytų viršijant 30 metų, skaičiaus.

Ištarnauto laiko pensija paskirta iki naujo Pensijų įstatymo įsigaliojimo (1995 m.). Ši pensija perskaičiuojama į valstybinę socialinio draudimo senatvės ar invalidumo pensiją tik tuo atveju, jeigu jos gavėjas sulaukė šio įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus arba buvo pripažintas invalidu iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Kompensacija už ypatingas darbo sąlygas skiriama ir mokama asmenims, iki 1995 m. sausio 1 d. dirbusiems įstatymo nustatytą laiką ypatingomis darbo sąlygomis. Ji pradedama mokėti iki senatvės pensijos amžiaus likus laikotarpiui, už kurį priklauso kompensacija. Mėnesio kompensacijos dydis yra 1,5 bazinės pensijos.

Valstybinės pensijos mokamos iš valstybės biudžeto.

Lietuvos Respublikos I ir II laipsnio pensijos skiriamos ypatingai nusipelnusiems valstybei asmenims, sulaukusiems senatvės pensijos amžiaus ar tapusiems I ar II grupės invalidais.

Pirmojo laipsnio pensijos mokamos 4, o antro laipsnio – 2 valstybinių pensijų bazių dydžio.

Mokslininkų valstybinė pensija skiriama mokslinį vardą ar laipsnį ir ne mažesnę kaip 10 m. daktaro ar habilituoto daktaro darbo stažą turintiems asmenims, neturintiems draudžiamųjų pajamų. Šie asmenys turi būti sukakę senatvės pensijos amžių arba pripažinti I ar II grupių invalidais.

Valstybinės pensijos nukentėjusiems asmenims, sukakus senatvės pensijos amžiui skiriamos: 1991 m. sausio 11–13 d. agresijos aukoms, politiniams kaliniams, tremtiniams, rezistencijos, karo dalyviams ir pan.

Valstybinės pareigūnų ir karių pensijos skiriamos ištarnavusiems nustatytą laiką vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnams ir kariams.

State social insurance old-age pension consists of two components: the main part that consists of the state social insurance basic pension that is equal to all the recipients having the obligatory length of insurance (30 years) and supplementary one that depends on the maintained length of insurance and earnings from which contributions to the state social pensions insurance were paid.

Basic pension can't be less than 110 per cent of the minimum standard of living. It is approved by the Government.

State social insurance pensions increase when the basic pension and insured income of the current year grow.

Since 1 July 2007, persons who have acquired state social pension insurance period exceeding 30 years shall be entitled to a bonus added to the old-age pension for each full year of the state social pension insurance period exceeding 30 years. The amount of the bonus is calculated individually for each beneficiary by multiplying 3 per cent of the basic pension by the number of all full years of the pension insurance period exceeding 30 years.

Length of service pension was granted before the new Law on Pension came into force (1995). This pension is recalculated into the state social insurance old-age or disability pension provided it's recipient had reached the retirement age set by the law or had been recognised as disabled before the date this law came into effect.

Compensation for extraordinary work conditions is granted and paid to persons who had been working under extraordinary conditions before 1 January 1995 and for a certain period of time set by the Law. It may be paid no earlier than the old-age pension entitlement lacks just the time for which compensation is due. Monthly compensation is 1.5 of the basic pension.

State pensions are paid from the state budget.

Pensions of I and II degree of the Republic of Lithuania can be granted to the persons entitled to the old-age pension or those with recognized disability Group I or II and honoured by the state.

Pensions of the I degree amount to the sum of 4 state pensions' base, and pensions of II degree – 2 state pensions' base.

Scientists' state pension is granted to persons who have been awarded a scientific degree and have had the service record at Doctor's degree or Doctor Habilitus for no less than 10 years and no insured income. The persons mentioned above shall be of the old-age pension entitlement age or the disabled of Group I or II.

State pensions for casualties are granted to the following persons who have reached the retirement age: victims of the aggression of January 11–13, 1991, political prisoners and deportees, participants of resistance and war, etc.

State officers and servicemen pensions are awarded to officers and soldiers who have served a fixed number of years in the system of internal affairs, state security and national defense or in the Public Prosecutor's Office.

Teisėjų valstybinės pensijos nuo 2003 m. skiriamos ir mokamos asmenims, nustatytą laiką dirbusiems Konstitucinio Teismo, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjais bei Lietuvos paskirtais ar išrinktais bet kokio tarptautinio teismo teisėjais.

Šalpos pensijos mokamos sukakusiems senatvės pensijos amžių tėvams (itėviams), globėjams ar rūpintojams, ne mažiau kaip 15 metų slaugiusiems namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, motinoms, išauginusioms iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų ir sukakusioms senatvės pensijos amžių. Šalpos pensijų dydis lygus bazinei pensijai.

Šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos nuo 2006 m. sausio 1 d. iš esmės nesikeitė, tačiau teisę gauti šalpos pensijas įgijo ir sukakę senatvės pensijos amžių asmenys, kurie neturi teisės gauti jokios rūšies pensijos.

Šalpos kompensacijos mokamos tėvams (itėviams), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 10 metų slaugė namuose vaikus invalidus arba I ar II grupės invalidus nuo vaikystės, motinoms, kurios iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdė penkis ar daugiau vaikų ir išaugino juos iki 8 metų. Šalpos kompensacijos skiriamos sukakusiems penkeriais metais mažesnę už senatvės pensijos amžių ir yra 1,5 bazinės pensijos dydžio.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. **priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos** taip pat pradėtos skirti senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Kompensacijų dydis – 0,5 bazinės pensijos.

Nuo 2004 m. Nepriklausomybės Akto signatarai, neturintys draudžiamųjų pajamų, turi teisę gauti valstybinę **signataro rentą**. Signataro renta yra mokama iš valstybės biudžeto.

Senelių globos įstaigos – tai socialinių paslaugų įstaigos, skirtos seniems žmonėms laikinai ar nuolat gyventi, kai jie patys nebegali savimi pasirūpinti ir jiems reikalinga nuolatinė globa ir slauga.

Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos seniems žmonėms. Teisę įsigyti važiavimo bilietą tolimojo ir vietinio reguliaraus susisiekimo autobusais (mieste ir troleibusais), vietinio susisiekimo keleiviniais traukiniais ir reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais turi:

su 80 procentų nuolaida – pensinio amžiaus asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, sukakę 80 metų ir vyresni asmenys, pensinio amžiaus nepriklausomybės gynėjai, kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, sukakę 70 metų ir vyresni pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai;

Judge's state pensions have been granted since 2003 to the persons who had worked for a certain fixed period as judges of the Constitutional Court, common competence and specialized courts as well as those judges who had been appointed or elected from Lithuania to work in any of international courts.

Social assistance pensions shall be paid to parents (adopters), guardians or curators who have reached the retirement age, nursed at home the disabled for whom a special need for permanent nursing or permanent attendance (assistance) is established for not less than 15 years, as well as to mothers who gave birth to five or more children and brought up them until the age of 8 after they have reached the retirement age. The amount of social assistance pension is equal to the basic pension.

Since 1 January 2006 saw no significant changes in the terms of awarding and paying social assistance pensions, however, persons who attained the retirement age and are not entitled to any pension of any type became entitled to receive social assistance pensions.

Relief compensations are paid to parents (adopters) who for no less than 10 years pending 1 January 1995 were nursing at home the disabled children or children of disability Group I or II since childhood, to mothers who pending 1 January 1995 gave birth to five or more children and brought up them until the age of 8. Relief compensations can be paid to persons five years earlier than the old-age pension entitlement comes into effect and it is equal to 1.5 of the basic pension.

Since 1 January 2006 the targeted compensations for nursing and attendance (assistance) expenses have been started to pay to the persons of retirement age if the need of permanent attendance (assistance) is determined. The amount of the compensations – 0.5 of the basic pension.

Since 2004 the signatories of the Independence Act who have no insured income, shall be awarded to signatories' state annuity. Signatories' state annuity is paid from the state budget.

Care institutions for the elderly are establishments rendering social services and meant for elderly people for temporary or permanent living when they are not able to care for themselves and they need constant care and nursing.

Passenger transport privileges for elderly people. The right to acquire a ticket for a coach and local regular route bus (in towns trolley-buses are included), local passenger train, regular route ships and ferries is granted:

with a discount of 80 per cent – persons of retirement age to whom the level of special needs is determined, persons aged 80 or older, defenders of independence of retirement age, with the level of special needs determined as a result of the 11–13 January 1991 events and subsequent aggression committed by the USSR, participants of resistance against the 1940–1990 occupation who are aged 70 or older;

su 50 procentų nuolaida – jaunesni nei 70 metų pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai – kariai savanoriai ir laisvės kovų dalyviai, nuo 1939–1990 metų okupacijų nukentėję asmenys – politiniai kaliniai ir tremtiniai bei buvę getų, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinių stovyklų kaliniai; nepriklausomybės gynėjai, nukentėję nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos ir jų šeimų nariai, asmenys nuo 70 iki 80 metų.

Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos apmokamos iš savivaldybių biudžetų, išskyrus keliones geležinkelio ir tolimojo susisiekimo autobusais, kurios apmokamos iš valstybės biudžeto.

with a discount of 50 per cent – participants of resistance against the 1940–1990 occupation who are under the age of 70, i.e. militants volunteers or liberation battle participants as well persons who are the victims of the 1939–1990 occupation, i.e. political prisoners and deportees as well as prisoners of ghettos, concentration or other types of forced labour camps; independence defenders suffered from the 11–13 January 1991 events and subsequent aggression committed by the USSR as well as their family members and persons aged 70–80.

Passenger transport privileges costs are covered from municipal budgets excluding passenger transport by rail and coaches that is covered from the state budget.

Pensinio amžiaus žmonėms skirta 41 procentas visų socialinės apsaugos išlaidų išmokoms ir paslaugoms. 2007 m. šios išlaidos siekė 5483 mln. litų ir, palyginti su 2006 m., jos išaugo 1090 mln. litų (25%). Tokį padidėjimą daugiausia lėmė didėjusi valstybinio socialinio draudimo senatvės pensija. Pastaraisiais metais nuolat didinant valstybinę socialinio draudimo bazinę pensiją bei einamųjų metų draudžiamąsias pajamas, valstybinio socialinio draudimo senatvės pensija, palyginti su 2006 m., padidėjo vidutiniškai 118 litų (25%) ir 2007 m. siekė 595 litus.

Išlaidos globos pašalpoms pensinio amžiaus gavėjams 2007 m. sudarė 172 mln. litų ir, palyginti su 2006 m., padidėjo 2,3 karto. Šį padidėjimą daugiausia lėmė valstybinio socialinio draudimo bazinės pensijos ir gavėjų skaičiaus didėjimas.

2007 m. 7,3 tūkst. pensinio amžiaus žmonių gavo socialinę pagalbą ir globą namuose ir 0,5 tūkst. asmenų, kurie dėl objektyvių priežasčių patys organizavosi aptarnavimą, gavo pagalbos pinigus. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir savivaldybių biudžetų išlaidos šioms paslaugoms 2007 m. sudarė 13,9 mln. litų ir, palyginti su 2006 m., padidėjo 6,1 mln. litų (78%).

Globos įstaigose seniems žmonėms 2007 m. pabaigoje gyveno 4,4 tūkst. pensinio amžiaus gyventojų. Palyginti su 2006 m., jų skaičius liko beveik nepakitęs. Išlaidos pensinio amžiaus gyventojams apgyvendinti globos įstaigose 2007 m. siekė 77,6 mln. litų.

Senatvės socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.
Classification of Old age social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <u>Cash benefits</u>	
	Senatvės pensija Old age pension	
Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensija		<i>State social insurance old age pension</i>
Valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensija (pensinio amžiaus gavėjams)		<i>State social insurance disability pension (to those of retirement age)</i>
Valstybinė karių ir pareigūnų invalidumo pensija (pensinio amžiaus gavėjams)		<i>State servicemen and officers disability pension (to those of retirement age)</i>
Valstybinės pensijos (Prezidento pensija, Lietuvos Respublikos I, II laipsnio, personalinės, nukentėjusių asmenų, mokslininkų, teisėjų)		<i>State special pensions (President pension, of the Republic of Lithuania of I, II degree, special, casualties, scientists, judge)</i>
Šalpos (socialinė) pensija ir šalpos kompensacija (pensinio amžiaus gavėjams)		<i>Social assistance pension and relief compensation (to those of retirement age)</i>
	Išankstinė senatvės pensija Anticipated old age pension	
Ištarnauto laiko pensija		<i>Length of service pension</i>

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
Kompensacija už ypatingas darbo sąlygas		<i>Compensation for extraordinary work conditions</i>
Valstybinė pareigūnų ir karių pensija už tarnybą		<i>State servicemen and officers pension for service</i>
Kompensacinė išmoka teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniams darbuotojams (iki 2005 m. kovo mėn. – artistų renta)		<i>Compensation benefit to the creative workers of theatre and concert establishments (until March 2005 – annuity of artists)</i>
	Globos pašalpa Care allowance	
Slaugos pašalpa (pensinio amžiaus gavėjams) ¹		<i>Nursing allowance (to those of retirement age)¹</i>
Tikslinė kompensacija slaugos išlaidoms (pensinio amžiaus gavėjams) ²		<i>Targeted compensation for nursing expenses (to those of retirement age)²</i>
Priedas specialiajam nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiui tenkinti (pensinio amžiaus gavėjams) ³		<i>Supplement for the special need for permanent nursing or permanent attendance (assistance) to those of retirement age³</i>
Slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos (pensinio amžiaus gavėjams) ³		<i>Target compensations for nursing and attendance (assistance) expenses (to those of retirement age)³</i>
	Kitos Others	
Signataro renta		<i>Signatories' state annuity</i>
Vienkartinės išmokos pensinio amžiaus pensijų fondų dalyviams		<i>Lump sum benefits to pension funds' participants of retirement age</i>
	<u>Išmokos natūra</u> <u>Benefits in kind</u> Apgyvendinimas Accommodation	
Apskričių senelių globos namai (išlaidos pensinio amžiaus gyventojams)		<i>Counties care homes for the elderly (expenditure on residents of retirement age)</i>
Savivaldybių senelių globos namai (išlaidos pensinio amžiaus gyventojams)		<i>Municipalities care homes for the elderly (expenditure on residents of retirement age)</i>
Kiti valstybiniai senelių globos namai		<i>Other public care homes for the elderly</i>
Nevyriausybiniai senelių globos namai		<i>Non-governmental care homes for the elderly</i>
	Pagalba namuose Assistance in carrying out daily tasks	
Socialinė pagalba ir globa namuose seniems žmonėms (pensinio amžiaus)		<i>Social help and care at home for elderly people (of retirement age)</i>
Pagalbos pinigai		<i>Social care benefit</i>
	Kitos Others	
Dienos centrai seniems žmonėms		<i>Day-care centres for the elderly</i>
Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos (seniems žmonėms)		<i>Passenger transport privileges (for elderly people)</i>

¹ Buvo mokama iki 2005 m. liepos 1 d.

¹ *It was paid until 1 July 2005.*

² Mokama nuo 2004 m. balandžio 1 d.

² *It has been paid since 1 April 2004.*

³ Mokama nuo 2005 m. liepos 1 d.

³ *It has been paid since 1 July 2005.*

2.4.1. Parama senatvėje

2.4.1. Support in the old age

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	3507443	3942708	4393046	5483499	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	3395346	3824971	4246416	5334301	<u>Cash benefits</u>
Senatvės pensija	3256200	3648182	4023071	4994604	Old-age pension
Išankstinė senatvės pensija	117191	132610	147612	165655	Anticipated old-age pension
Globos pašalpa ¹	20939	42892	74322	171999	Care allowance ¹
Kitos	1016	1287	1411	2043	Others
<u>Išmokos natūra</u>	112097	117738	146629	149198	<u>Benefits in kind</u>
Apgyvendinimas	53541	56094	78646	77599	Accommodation
Pagalba namuose	7178	7289	7810	13936	Assistance in carrying out daily tasks
Kitos	51378	54355	60173	57663	Others

¹ Įskaitytos globos pašalpos pensinio amžiaus gavėjams.

¹ Care allowances for those of retirement age are included.

2.4.2. Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensininkai pagal lytį

2.4.2. Old-age pensioners of state social insurance by sex

Metų pabaigoje, tūkst.
As of December 31, thous.

	2004	2005	2006	2007	
Senatvės pensininkai, iš viso	599,2	592,7	587,8	588,9	Old-age pensioners, total
vyrai	187,0	187,5	188,6	187,9	males
moterys	412,2	405,2	399,2	401,0	females
Pensinio amžiaus invalidumo pensininkai, iš viso	71,9	72,4	69,8	67,0	Disability pensioners of retirement age, total
vyrai	29,9	31,5	30,2	27,8	males
moterys	42,0	40,9	39,5	39,2	females
Ištarnauto laiko pensininkai, iš viso	1,2	1,1	1,0	0,9	Length of service pensioners, total
vyrai	0,5	0,5	0,4	0,4	males
moterys	0,7	0,6	0,6	0,5	females
Kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas gavėjai, iš viso	8,5	8,7	9,1	9,1	Recipients of compensations for extraordinary work conditions, total
Vyrai	5,9	5,8	5,9	5,9	males
moterys	2,6	2,9	3,2	3,2	females

Pagal ESSPROS metodiką pensinio amžiaus pensijų gavėjai.

According to the ESSPROS methodology pensions recipients of retirement age are included.

2.4.3. Valstybinių pensijų seniems žmonėms gavėjai

2.4.3. Recipients of the state special pensions for the elderly

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Lietuvos Respublikos I, II laipsnio ¹	2,9	6,9	6,6	6,4	<i>Of the Republic of Lithuania of I, II degree¹</i>
Personalinės (respublikinės reikšmės)	0,03	0,03	0,03	0,02	<i>Special (of republican importance)</i>
Nukentėjusių asmenų	94,0	92,9	93,0	91,4	<i>Casualties</i>
Mokslininkų	2,5	2,5	2,5	2,6	<i>Scientists</i>
Pareigūnų ir karių už tarnybą	10,4	10,9	11,4	12,0	<i>Servicemen and officers for service</i>
Pareigūnų ir karių invalidumo ²	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>Servicemen and officers disability²</i>
Kompensacinė išmoka teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams ³	0,05	0,09	0,12	0,11	<i>Compensation benefit to the creative workers of theatre and concert establishments³</i>
Teisėjų pensija	0,02	0,03	0,03	0,04	<i>Judge pension</i>
Šalpos (socialinė) pensija sulaukus senatvės	7,6	9,4	7,1	7,1	<i>Social assistance pension to those who reached standard retirement age</i>

¹ Įskaityta Prezidento pensija.

¹ *The President's pension included.*

² Pensinio amžiaus gavėjams.

² *Data refer to recipients of retirement age.*

³ Iki 2005 m. kovo mėn. – artistų renta.

³ *Until March 2005 – annuity of artists.*

2.4.4. Valstybinių pensijų seniems žmonėms vidutiniai dydžiai

2.4.4. Average monthly state special pensions for the elderly

Litais
LTL

	2004	2005	2006	2007	
Lietuvos Respublikos I, II laipsnio ¹	432	445	332	404	<i>Of the Republic of Lithuania of I, II degree¹</i>
Personalinės (respublikinės reikšmės)	155	169	172	220	<i>Special (of republican importance)</i>
Nukentėjusių asmenų	126	126	124	148	<i>Casualties</i>
Mokslininkų	354	355	344	416	<i>Scientists</i>
Pareigūnų ir karių už tarnybą	692	746	794	823	<i>Servicemen and officers for service</i>
Pareigūnų ir karių invalidumo ²	252	294	340	364	<i>Servicemen and officers disability²</i>
Kompensacinė išmoka teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams ³	500	500	500	520	<i>Compensation benefit to the creative workers of theatre and concert establishments³</i>
Teisėjų pensija	983	941	1048	1187	<i>Judge pension</i>

¹ Įskaityta Prezidento pensija.

¹ *The President's pension included.*

² Pensinio amžiaus gavėjams.

² *Data refer to recipients of retirement age.*

³ Iki 2005 m. kovo mėn. – artistų renta.

³ *Until March 2005 – annuity of artists.*

2.4.5. Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijos ir neto darbo užmokesčio santykis

2.4.5. State social insurance old-age pension and net earnings ratio

	2004	2005	2006	2007	
Vidutinė senatvės pensija, Lt	372	420	477	595	Average old-age pension, LTL
Vidutinės senatvės pensijos ir neto darbo užmokesčio santykis, %	44	46	44	44	Average old-age pension and net earnings ratio, %

2.4.6. Valstybinio socialinio draudimo dirbantys senatvės pensininkai

2.4.6. Working old-age pensioners of state social insurance

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Dirbantys senatvės pensininkai, tūkst.	52,6	54,6	63,0	66,5	Working old-age pensioners, thous.
Palyginti su visais senatvės pensininkais, %	8,7	9,2	10,7	11,3	As compared with the total number of old-age pensioners, %

¹ Vidutinis metinis skaičius.

¹ Average annual number.

2.4.7. Darbuotojai ir savanoriai, teikiantys lankomosios priežiūros paslaugas

2.4.7. Employees and volunteers providing home care through visits

Apskritis Counties	Etatiniai socialinių darbuotojų padėjėjai, lankomosios priežiūros darbuotojai, metų pabaigoje Member of the staff providing care through visits, as of December 31		Lankomosios priežiūros darbuotojai, dirbantys pagal terminuotas sutartis, per metus Employees providing care through visits working on the basis of fixed-term contracts, per year		Lankomosios priežiūros darbuotojai, dirbantys pagal darbo biržos viešųjų darbų programas ¹ , per metus Employees providing care through visits on the basis of public work programs of the Labour Exchange ¹ , per year		Savanoriai, per metus Volunteers, per year	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Iš viso – Total	1124	1405	93	366	862	250	178	
iš jų dirbusieji visą darbo dieną <i>of which were full-time workers</i>	557	760	29	223	642	1	36	
Alytaus	68	79	-	4	49	11	12	
Kauno	181	292	-	43	102	27	27	
Klaipėdos	143	149	19	40	26	-	-	
Marijampolės	135	111	-	30	-	12	-	
Panevėžio	95	126	32	92	106	185	69	
Šiaulių	125	108	4	53	57	12	20	
Tauragės	59	85	1	9	19	1	34	
Telšių	40	58	-	47	141	1	-	
Utenos	75	88	16	6	46	1	15	
Vilniaus	203	309	21	42	316	-	1	

¹ 2007 m. asmenys, dirbantys pagal darbo biržos viešųjų darbų programas socialinių paslaugų namuose neteikė.

¹ In 2007 persons working on public work programs of the Labour Exchange did not provide social services at home.

2.4.8. Socialines paslaugas namuose gavę pensinio amžiaus žmonės

2.4.8. Persons of retirement age receiving social services at home

	Iš viso <i>Total</i>		Mieste <i>Urban areas</i>		Kaime <i>Rural areas</i>		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Socialinės pagalbos ir globos namuose gavėjai							<i>Persons receiving social help and care at home</i>
pagyvenę	3730	2984	2133	1615	1597	1369	<i>elderly people</i>
neįgalūs	3407	4309	2550	2951	857	1358	<i>disabled persons</i>
Pagalbos pinigų gavėjai							<i>Persons receiving social care benefit</i>
pagyvenę	529	253	37	20	492	233	<i>elderly people</i>
neįgalūs	209	253	17	46	192	207	<i>disabled persons</i>

2.4.9. Seni ir pagyvenę asmenys globos įstaigose

2.4.9. Old and elderly residents of care institutions

Metų pabaigoje

As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Globos įstaigos seniems žmonėms	95	97	100	101	Care institutions for the elderly
jose gyventojų, iš viso	4780	4927	4994	4971	residents in them, total
pensinio amžiaus	4165	4316	4406	4356	of retirement age
Apskričių globos įstaigos	7	8	8	8	<i>County care institutions</i>
jose gyventojų, iš viso	1627	1764	1806	1723	<i>residents in them, total</i>
pensinio amžiaus	1272	1420	1493	1421	<i>of retirement age</i>
Savivaldybių globos įstaigos	55	55	55	55	<i>Municipality care institutions</i>
jose gyventojų, iš viso	2089	2158	2141	2169	<i>residents in them, total</i>
pensinio amžiaus	1871	1939	1916	1929	<i>of retirement age</i>
Kitos globos įstaigos ¹	3	2	2	3	<i>Other care institutions¹</i>
jose gyventojų, iš viso	326	200	211	222	<i>residents in them, total</i>
pensinio amžiaus	314	195	206	218	<i>of retirement age</i>
Nevyriausybines globos įstaigos	30	32	35	35	<i>Non-governmental care institutions</i>
jose gyventojų, iš viso	738	805	836	857	<i>residents in them, total</i>
pensinio amžiaus	708	762	791	788	<i>of retirement age</i>
Globos įstaigos suaugusiems asmenims su negalia	27	27	27	30	Nursing homes for disabled adults
JOSE GYVENTOJŲ, IŠ VISO	5458	5412	5409	5370	residents in them, total
jose pensinio amžiaus neįgalių gyventojų	2142	2093	2067	1999	disabled residents of retirement age in them

¹ Veisiejų pensionatas, globos namai „Tremtinių namai“, Gerontologijos ir reabilitacijos centras, 2007 m. ir Marijampolės specialieji globos namai. Nuo 2005 m. Veisiejų pensionatas priskirtas prie apskričių globos namų.

¹ Veisiejai pension, care home „Tremtinių namai“, Centre for Gerontology and Rehabilitation, in 2007 Marijampolė special care home is included. Since 2005 Veisiejai pension has been attached to county care institutions.

2.4.10. Seni ir pagyvenę asmenys globos įstaigose pagal lytį ir amžiaus grupes 2007 m.

2.4.10. Old and elderly residents of care institutions by sex and age groups, 2007

Metų pabaigoje
As of December 31

	Iš viso <i>Total</i>	Amžius, metais <i>Age, years</i>			
		60–69	70–79	80+	
Globos įstaigose seniems žmonėms	4356	738	1462	2156	<i>In care institutions for the elderly</i>
vyrų	1394	430	571	393	<i>males</i>
Moterys	2962	308	891	1763	<i>females</i>
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	1999	1086	712	201	<i>In nursing homes for disabled adults</i>
vyrų	887	556	293	38	<i>males</i>
moterys	1112	530	419	163	<i>females</i>

2.4.11. Darbuotojai ir savanoriai globos įstaigose seniems žmonėms

2.4.11. Personnel and volunteers employees in care institutions for the elderly

Metų pabaigoje
As of December 31

	Darbuotojai, iš viso <i>Personnel, total</i>		socialiniai darbuotojai <i>social workers</i>		iš jų – globos darbuotojai <i>of which – care workers</i>		Savanoriai <i>Volunteers</i>		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Globos įstaigos seniems žmonėms	2537	2707 ¹	948	1059	715	766	72	30	<i>In care institutions for the elderly</i>

¹ 2316 darbuotojai dirbo visą darbo dieną.

¹ 2316 persons were full-time employees.

2.5. NAŠLYSTĖ

2.5. SURVIVORS

Valstybinę socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensiją turi teisę gauti mirusiojo sutuoktinis bei vaikai, jei mirusysis buvo įgijęs teisę gauti arba gavo valstybinę socialinio draudimo invalidumo ar senatvės pensiją.

Našlių ir našlaičių pensijos mokamos nepriklausomai nuo to, ar pats asmuo gauna valstybinę socialinio draudimo senatvės ar invalidumo pensiją.

Nuo 2007 m. sausio 1 d. našlių pensijos skiriamos visiems sukakusiems senatvės pensijos amžių našliams (našlėms), nepriklausomai nuo jų amžiaus sutuoktinio mirties metu, jeigu sutuoktinis buvo įgijęs bent minimalų stažą. Visiems našliams (našlėms), įgijusiems teisę gauti našlių pensijas po 2007 m. sausio 1 d., našlių pensijos skiriamos vienodo dydžio. Tuo tikslu įteisintas našlių pensijos bazinis dydis, kuris negali būti mažesnis kaip 70 litų.

Visos jau paskirtos našlių pensijos, kurios mokamos sulaukusiems senatvės pensijos amžiaus arba pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais asmenims ir kurios mažesnės nei našlių pensijos bazinis dydis, padidintos iki našlių pensijos bazinio dydžio.

Nuo 2007 m. sausio 1 d. našlaičių pensija padidinta nuo 30 iki 50 procentų mirusiajam priklausiusios ar galėjusios priklausyti pensijos.

Valstybinės našlių ir našlaičių pensijos. Mirus asmeniui, gavusiam ar galėjusiam gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją, pensija mokama našliams ir našlaičiams ta pačia tvarka ir dalimis kaip ir valstybinė socialinio draudimo pensija.

Teisę gauti **šalpos našlaičių pensiją** turi mirusiojo vaikai (jvaikiai): nesukakę 18 metų, sukakę 18 metų, kurie mokosi dieniniuose mokymo įstaigų skyriuose, tačiau ne vyresni negu 24 metų, sukakę 18 metų, kurie pripažinti invalidais iki tos dienos, kai jiems sukako 18 metų. Šalpos našlaičių pensijos dydis – 0,5 bazinės pensijos kiekvienam vaikui.

Iki 2001 m. mirus apdraustajam arba jo išlaikomam šeimos nariui Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšomis buvo išmokama 3 MGL dydžio **laidojimo pašalpa**. Be to, iki 2001 m. savivaldybių biudžetų lėšomis buvo išmokama dar viena 3 MGL dydžio speciali laidojimo pašalpa, mirus nuolatiniam Lietuvos Respublikos gyventojui. Mirus invalidui, senatvės pensininkui, socialinę pašalpą gaunančiam šeimos nariui, bedarbiui, įsiregistravusiam darbo biržoje, buvo mokama dvigubai daugiau.

Nuo 2001 m. mokama **laidojimo pašalpa** iš tikslinių lėšų, numatytų savivaldybių biudžetams, pašalpos dydis – 6 MGL.

State social insurance widow(er)s' and orphans' pensions. The deceased person's spouse and children are entitled to them if the deceased had a right to receive the state social insurance disability or old-age pension or actually received it.

Widow(er)s' and orphans' pensions are paid regardless of the fact if the person receives the state social insurance old age or disability pension, or not.

Since 1 January 2007 the survivor's pension shall be granted to all widow(er)s' who have attained the retirement age, regardless of their age when the death of their spouse occurred, if the deceased spouse had at least the minimum record. All widow(er)s who became entitled to the survivor's pension after 1 January 2007 shall be granted pensions of the same amount. For that purpose the basic amount of the survivor's pension was introduced; it shall be at least LTL 70.

All granted survivor's pensions less than the basic amount of the survivor's pension and paid to persons who attained the retirement age or who were assessed as incapable or partially capable of work were increased until they reached the basic amount of the survivor's pension.

On 1 January 2007 orphans' pension was increased from 30 to 50 per cent of the pension which the deceased had a right to receive or actually received it.

State widow(er)s' and orphans' pensions. In the case of death of the person who received or was entitled to the officers and servicemen pension, pension is paid to widow(er) and orphans in the same manner and according to the same proportions as the state social insurance pension.

The right to receive a **orphans' social assistance pension** shall belong to the following children (adopted children) of a deceased person: those aged under 18, those aged between 18 and 24 who study at daily departments of educational establishments, those aged 18 who were recognised as disabled persons before the day they reached age 18. The orphans' social assistance pension shall be granted and paid in the amount equal to 0.5 of the basic pension to each child.

Funeral benefit amounted to 3 MSL was paid from State Social Insurance Fund budget in the case of death of the insured person or his dependent until 2001. In addition to it, a special funeral benefit was paid from municipal budgets in the case of death of a permanent inhabitant of the Republic of Lithuania until 2001. Benefit was equal to 3 MSL. In the case of death of a pensioner, disabled, unemployed who was registered at the Labour Exchange, or family member who received social benefit, a funeral benefit amounted to 6 MSL was paid.

Since 2001 **funeral benefit** from the special targeted grant to municipal budgets amounted to 6 MSL is paid.

Laidojimo pašalpa žuvus apdraustajam nelaimingų atsitikimų darbe draudimu. Apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos, pripažintų draudiminiais įvykiais, mirusiojo šeimai išmokama vienkartinė išmoka, lygi 100 dydžių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų. Ši išmoka lygiomis dalimis išmokama kiekvienam mirusiojo šeimos nariui.

Periodinė draudimo išmoka žuvus apdraustajam. Jeigu apdraustasis dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos, pripažintų draudiminiais įvykiais, miršta, teisę į periodinę draudimo išmoką turi nedarbingi asmenys, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą.

Valstybinę signataro našlių ir našlaičių rentą turi teisę gauti mirusio signataro sutuoktinis, vaikai bei įvaikiai iki 18 metų, vyresni kaip 18 metų, jeigu jie tapo invalidais iki 18 metų, taip pat studijuojantys dieninių mokymo įstaigų skyriuose, bet ne ilgiau, negu jiems sukaks 24 metai.

Vienkartinė sukaupytų lėšų išmoka paveldėtojams dalyvio mirties atveju (pensijų fondai). Pensijų fondo dalyvio mirties atveju jam priklausanti pensijų turto dalis paveldima įstatymų nustatyta tvarka (pagal Civilinį kodeksą ar testamentą). Paveldėtos lėšos paveldėtojams išmokamos pinigais.

Vienkartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti. Asmenims, kuriems buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), pasibaigus vaiko globai (rūpybai) skiriama vienkartinė 50 MGL dydžio išmoka būstui įsigyti arba įsikurti.

Funeral grant in the event of death of the person covered by accidents at work and occupational diseases insurance. Should the insured perish in an accident at work or die due to an occupational disease, recognised as an insurable event, a lump sum benefit, equivalent to the size of the current year insured income multiplied by 100, shall be paid out to the family of the deceased. This benefit shall be paid in equal amounts to each member of the family of the deceased.

Insurance benefit payment subsequent to the death of the insured. Should the insured die as a result of an accident at work which has been acknowledged as an insurable event, the right to the insurance benefit shall belong to the disabled persons, who had been supported by the deceased or, at the time of his death, had the right to be supported by him.

The deceased signatory's spouse, children, adopted children aged under 18, those aged 18 who were recognised as disabled persons before the day they reached age 18 as well as those who study at daily departments of educational establishments but no longer than until he / she reaches the age of 24, are entitled to **state annuity of signatory's widow(er)s and orphans.**

The lump sum payment of assets to successors in case of participants' death (pension funds). In case of pension fund participant's death, a part of pension assets belonging to him shall be inherited in accordance with the procedure laid down by laws (by Civil Code or by testament). The inherited assets are paid out to the successors in cash.

Grant for housing. Upon the expiration of child's guardianship (curatorship) persons placed under guardianship (curatorship) shall be given a grant amounting to 50 MSL for the purchase of a dwelling or settlement.

Išlaidos su našlyste susijusioms socialinės apsaugos išmokoms 2007 m. sudarė 468,7 mln. litų, tai 113 mln. litų (32%) daugiau nei 2006 m. ir 154 mln. litų (49%) daugiau nei 2005 m.

Didžiausią šių išlaidų dalį (2007 m. – 79%) sudarė išlaidos valstybinio socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijoms. Išlaidos šioms pensijoms išaugo nuo 267 mln. litų 2006 m. iki 372 mln. litų 2007 m. Išlaidų našlaičių pensijoms augimą lėmė tai, kad nuo 2007 m. sausio 1 d. pensijas padidinus nuo 30 iki 50 procentų mirusiajam priklausiusios pensijos, išaugo našlaičių pensijų dydžiai. Vidutinė valstybinio socialinio draudimo našlaičio pensija 2007 m. pabaigoje buvo 263 litai – 2 kartus didesnė nei 2006 m. pabaigoje (131 litas).

Išlaidos valstybinio socialinio draudimo našlių pensijoms išaugo nuo 205,7 mln. litų 2006 m. iki 276 mln. litų 2007 m. Išlaidų augimą sąlygojo reformos valstybinio socialinio draudimo našlių pensijų sistemoje: nuo 2007 m. įvestas našlių pensijos bazinis dydis (70 litų), visos jau paskirtos našlių pensijos, kurios mokamos sulaukusiems senatvės pensijos amžiaus arba pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais asmenims, padidintos iki našlių pensijos bazinio dydžio.

Našlystės socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.
Classification of Survivors social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <u>Cash benefits</u>	
	Našlių ir našlaičių pensijos Survivors pension	
Valstybinio socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijos		<i>State social insurance widow(er)s' and orphans' pensions</i>
Valstybinio socialinio draudimo maitintojo netekimo pensija		<i>State social insurance loss of breadwinner pension</i>
Valstybinės pareigūnų ir karių našlystės pensijos		<i>State servicemen and officers survivors' pensions</i>
Šalpos našlaičių pensija		<i>Orphans' social assistance pension</i>
	Pašalpa mirties atveju Death grant	
Laidojimo pašalpa		<i>Funeral benefit</i>
Laidojimo pašalpa žuvus apdraustajam nelaimingų atsitikimų darbe draudimu		<i>Death grant in the event of death of person covered by accidents at work and occupational diseases insurance</i>
	Kitos Others	
Našlaičio stipendija ¹		<i>Orphans' scholarship¹</i>
Šalpos (socialinė) pensija maitintojo netekimo atveju		<i>Social assistance pension in case of loss of breadwinner</i>
Signataro našlių ir našlaičių renta		<i>State annuity of signatorys' widow(er)s and orphans</i>
Periodinė draudimo išmoka žuvus apdraustajam nelaimingų atsitikimų darbe draudimu		<i>Periodic benefit in the event of death of person covered by accidents at work and occupational diseases insurance</i>
Vienkartinė sukauptų lėšų išmoka paveldėtojams dalyvio mirties atveju (pensijų fondai)		<i>The lump sum payment of assets to successors in case of participants' death (pension funds)</i>
Draudimo valstybės lėšomis kompensacija mirties atveju		<i>Compensation from the insurance by state funds in case of death</i>
Vienkartinės pašalpos žuvusių ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvių šeimoms		<i>Lump sum benefit to families of the perished participants of armed opposition (resistance)</i>
Vienkartinės kompensacijos žuvusiųjų atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje šeimoms ²		<i>Compensations to families of the perished while serving in mandatory military service in the Soviet Army²</i>
	<u>Paslaugos natūra</u> <u>Benefits in kind</u>	
	Laidojimo išlaidų kompensacija Funeral expenses	
Valstybės finansinė parama užsienyje žuvusių (mirusių) LR piliečių palaikams parvežti		<i>State financial support for transportation of remains of citizens of the Republic of Lithuania who died (perished) abroad</i>
	Kitos Others	
Vienkartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti		<i>Grant for housing</i>

¹ Buvo mokama iki 2005 m sausio 1 d.

¹ *It was paid until 1 January 2005.*

² Mokama nuo 2005 m.

² *It has been paid since 2005.*

2.5.1. Parama našliams

2.5.1. Support for survivors

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	311028	314429	355410	467898	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	305499	306621	346184	457642	<u>Cash benefits</u>
Našlių ir našlaičių pensijos	251081	265843	301381	411125	Survivors pension
Pašalpa mirties atveju	37700	39490	43014	43547	Death grant
Kitos	16718	1289	1790	2970	Others
<u>Išmokos natūra</u>	5529	7808	9226	10256	<u>Benefits in kind</u>
Laidojimo išlaidų kompensacija	98	313	299	432	Funeral expenses
Kitos	5432	7495	8926	9824	Others

2.5.2. Našliai pensininkai

2.5.2. Survivors pensioners

Metų pabaigoje; tūkst.
As of December 31; thous.

	2004	2005	2006	2007	
Valstybinio socialinio draudimo našliai pensininkai	195,0	197,1	197,8	219,6	State social insurance widow(er)s' pension recipients
Valstybinio socialinio draudimo maitintojo netekimo pensininkai	18,9	16,3	13,6	11,2	Recipients of state social insurance loss of breadwinner pension
Valstybinių karių ir pareigūnų pensijų gavėjai dėl našlystės	0,5	0,5	0,5	0,6	State servicemen and officers pensions recipients due to survivors

2.5.3. Išmokos našliams

2.5.3. Benefits for survivors

Tūkstančiais
Thousand

	Gavėjai Recipients		Vidutinis išmokos dydis, Lt Average benefit, LTL		
	2006	2007	2006	2007	
Laidojimo pašalpa žuvus apdraustajam nelaimingų atsitikimų darbe draudimu	0,08	0,07	105,7	118,4	Death grant in the event of death of person covered by accidents at work and professional diseases insurance
Laidojimo pašalpa	44,2	44,8	0,75	0,78	Funeral benefit

2.5.4. Išmokos našlaičiams

2.5.4. Benefits for orphans

	Gavėjai, tūkst. Recipients, thous.		Vidutinis išmokos dydis, Lt Average benefit, LTL		
	2006	2007	2006	2007	
Našlaičio pensija ¹	40,7	40,9	131	263	Orphans' pension ¹
Vienkartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti	3,1	2,6	2891	3836	Grant for housing

¹ Metų pabaigoje.

¹ As of December 31.

2.6. ŠEIMA IR (ARBA) VAIKAI

2.6. FAMILY AND/OR CHILDREN

Motinytės pašalpa yra 100 procentų kompensuojamo uždarbio dydžio ir mokama apdraustoms moterims už 70 kalendorinių dienų iki gimdymo ir 56 kalendorines dienas po gimdymo.

Nuo 2006 m. liepos 1 d. mokama **tėvystės pašalpa**. Teisę gauti tėvystės pašalpą turi tėvas, turintis ne trumpesnę kaip 7 mėnesių ligos ir motinytės socialinio draudimo stažą per paskutinius 24 mėnesius ir gyvenantis santuokoje su kūdikio motina. Pašalpa mokama nuo vaiko gimimo dienos iki kol vaikui sueis vienas mėnuo. Pašalpos dydis – 100 procentų kompensuojamojo uždarbio ir ne mažesnė už einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdali.

Pasibaigus pogimdyminiam laikotarpiui, pradedama mokėti **motinytės (tėvystės) pašalpa** tam iš apdraustųjų tėvų (įtėvių) ar globėjų, kuris prižiūri vaiką. Ji mokama iki vaikui sukanka 1 metai. Iki 2007 m. sausio 1 d. pašalpos dydis buvo 70 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio, bet ne mažiau nei trečdalis einamųjų metų draudžiamųjų pajamų. Nuo 2007 m. sausio 1 d. pašalpos dydis padidintas nuo 70 procentų iki 85 procentų kompensuojamojo darbo užmokesčio, o nuo 2007 m. liepos 1 d. – 100 procentų kompensuojamojo darbo užmokesčio kol vaikui sukaks 6 mėn. ir 85 procentai kompensuojamojo darbo užmokesčio iki 1 metų amžiaus.

Nuo 2004 m. liepos 1 d. įsigaliojo **Išmokų vaikams įstatymas**, pakeitęs Valstybinių pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus įstatymą, kuris galiojo nuo 1995 m.

Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims iki 2004 m. liepos 1 d. buvo mokama nėščioms moterims, besimokančioms mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose ir neturinčioms teisės gauti valstybinio socialinio draudimo motinytės pašalpos. Pašalpa buvo mokama iš valstybės biudžeto lėšų už 70 kalendorinių dienų iki gimdymo 0,75 MGL per mėnesį.

Nuo 2004 m. liepos 1 d. **nėščiai moteriai**, kuri pagal Ligos ir motinytės socialinio draudimo įstatymą neturi teisės gauti motinytės pašalpos, iki gimdymo likus 70 kalendorinių dienų, skiriama 2 MGL dydžio **vienkartinė išmoka**.

Vienkartinė išmoka gimus vaikui motinai (tėvui) ar globėjui mokama 8 MGL (iki 2005 m. – 6 MGL) dydžio pašalpa. Ji mokama už kiekvieną gyvą gimusį kūdikį.

Šeimos pašalpa buvo mokama iki 2004 m. liepos 1 d. už kiekvieną vaiką iki 3 m. Šeimai, neturinčiai teisės gauti valstybinio socialinio draudimo motinytės pašalpos, ji buvo mokama nuo vaiko gimimo iki trejų metų. Šeimai, turinčiai teisę gauti valstybinio socialinio draudimo motinytės pašalpą, minėta pašalpa buvo mokama vaikui nuo 1 iki 3 m. Pašalpos dydis abiem atvejais – 0,75 MGL per mėnesį. Mokama iš tikslinių lėšų, numatytų savivaldybių biudžetams.

*The state social insurance **maternity benefit** for the insured women accounts for 100 per cent of the wages and salaries for 70 calendar days before the delivery of a child and 56 calendar days after the delivery.*

*Since 1 July 2006 the **paternity benefit** is paid. A father who has been insured with sickness and maternity social insurance for at least 7 months during the last 24 months, and who is married to the baby's mother, shall be entitled to the paternity benefit. The benefit is paid for the period from the birth of the child until the child gets one month old. The amount of the benefit is 100 per cent of the compensatory wage and must not be lower than 1/3 of the insured income of the current year.*

*After the post-natal period, the **maternity/paternity benefit** is paid to one of the parents (foster parents) or guardians who take care of a child. The benefit is paid until a child is 1 year of age. Until 1 January 2007 the amount of benefit was 70 per cent of the compensatory wage but no less than 1/3 of the insured income of the current year. As from 1 January 2007 the size of the benefit was increased to 85 per cent instead of 70 per cent of the compensatory wage; since 1 July 2007 – to 100 per cent of the compensatory wage until the child is 6 months of age, and to 85 per cent of the compensatory wage until the child is 1 year of age.*

*Since 1 July 2004, the new **Law on Benefits to Children** has come into force and it has replaced the Law on the State Benefits for Families Bringing up Children, which was in force from 1995.*

*Until 1 July 2004, **pregnancy benefit for studying women** was paid to pregnant women studying at daily departments of educational establishments if they were not entitled to the state social insurance maternity benefit. The benefit was paid for 70 days until childbirth at the rate of 0.75 MSL per month. It was paid from the state budget.*

*Since 1 July 2004, a pregnant woman, who is not eligible for maternity benefit under the Law on Sickness and Maternity Social Insurance, shall be paid a **pregnancy grant** in the amount of 2 MSL 70 calendar days left before the baby is due.*

***Birth grant** is paid to every mother (father) or guardian for every child, who was born alive. The benefit amounts to 8 MSL (6 MSL until 2005).*

*Until 1 July 2004, **family benefit** was paid for every child up to 3 years of age. To families non-entitled to the state social insurance maternity benefit it was paid starting with the child's birth until he (she) was three years old. The family entitled to the state social insurance maternity benefit received the benefit starting from the period when the child is 1 until 3 years of age. In both cases the benefit amounted to 0.75 MSL per month and was paid from special targeted grant to municipal budgets.*

Nuo 2004 m. liepos 1 d. skiriama **išmoka vaikui**. Šeimai, auginančiai vieną ar du vaikus, kiekvienam vaikui iki 3 metų skiriama 0,75 MGL dydžio išmoka per mėnesį. Kiekvienam vaikui nuo 3 iki 7 metų skiriama 0,4 MGL dydžio išmoka per mėnesį. Nuo 2006 m. rugsėjo 1 d. 50 litų išmoka vaikui pradėta mokėti kiekvienam vaikui nuo 7 iki 9 metų.

Šeimai, auginančiai tris ir daugiau vaikų, kiekvienam vaikui iki 3 metų skiriama 1,1 MGL dydžio išmoka per mėnesį. Kiekvienam vaikui nuo 3 iki 18 metų ir vyresniems, besimokantiems mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose, bet ne ilgiau iki jiems sukanka 24 metai, skiriama 0,4 MGL dydžio išmoka per mėnesį.

Vaiko globos (rūpybos) išmoka mokama vaikui, globojamam šeimoje, šeimynoje ar vaikų globos įstaigoje jo globos (rūpybos) laikotarpiu. Išmokos dydis – 4 MGL. Pasibaigus globai (rūpybai), pašalpa mokama besimokantiems dieniniuose mokymo įstaigų skyriuose ir nedirbantiems, bet ne ilgiau kaip iki 24 m. Gaunantiems našlaičių pensiją ir (arba) vaiko išlaikymui mokamą periodinę išmoką vaiko globos (rūpybos) išmokos dydis yra lygus skirtumui tarp 4 MGL ir gaunamos našlaičių pensijos bei (arba) periodinės išmokos dydžio.

Išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui mokama 1,5 MGL dydžio per mėnesį už kiekvieną vaiką, kol jų tėvai atlieka privalomąją tarnybą.

Pašalpa šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų buvo mokama iki 2004 m. liepos 1 d. Šeimai už tris vaikus buvo mokama 1 MGL dydžio pašalpa per mėnesį, jeigu šeimos pajamos tenkančios vienam jos nariui mažesnės už trigubo dydžio Vyriausybės tvirtinamas valstybės remiamas pajamas (135 Lt), už ketvirtą ir kiekvieną paskesnį vaiką pašalpa buvo didinama 0,3 MGL neatsižvelgiant į šeimos pajamas.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigos skirtos ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymui ir priežiūrai, organizuojamai savivaldybių švietimo sistemos. Pagal ESSPROS metodiką įskaitomos savivaldybių biudžetų išlaidos vaikų iki 3 metų priežiūrai lopšeliuose ir lopšeliuose-darželiuose.

Stacionarios globos įstaigos vaikams – tai socialinės globos įstaigos, skirtos našlaičiams, tėvų globos netekusiems vaikams globoti.

Mokinių nemokamas maitinimas bendrojo lavinimo mokyklose skiriamas mažas pajamas turinčių šeimų mokiniams ir yra finansuojamas iš valstybės biudžeto.

2007 m. šeimai ir vaikams buvo skirti 9 procentai išlaidų socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms. Šios išlaidos 2007 m. sudarė 1201,9 mln. litų ir, palyginti su 2006 m., padidėjo 252 mln., arba 26,5 procento. Tokį padidėjimą daugiausia lėmė didėjančios valstybinio socialinio draudimo motinystės / tėvystės pašalpos.

Augant darbo užmokesčiui, išlaidos valstybinio socialinio draudimo motinystės pašalpos nėštumo ir gimdymo laikotarpiu išaugo nuo 99 mln. iki 140 mln. litų (41%). Nuo 2006 m. liepos 1 d. pradėjus mokėti socialinio draudimo tėvystės pašalpą, 2006 m. ja pasinaudojo 3,1 tūkst. tėvų, jiems buvo išmokėta 5,5 mln. litų. 2007 m. tėvystės pašalpą gavo 9,2 tūkst. tėvų, išlaidos išaugo 3,5 karto ir sudarė 19,2 mln. litų.

Since 1 July 2004, **child benefit** is granted. A family raising one or two children shall be paid a monthly benefit in the amount of 0.75 MSL for each child from their birth to the age of 3 and in the amount of 0.4 of MSL for each child aged 3-7. As of 1 September 2006, the child benefit in the amount of LTL 50 is paid for each child between 7 and 9 years of age.

A family raising three or more children shall be paid a monthly benefit in the amount of 1.1 MSL for each child from their birth to the age of 3 and in the amount of 0.4 of MSL for each child aged 3-18 and older who studies at daily departments of educational establishments, but no longer than until he / she reaches the age of 24.

Guardianship (curatorship) benefit. A child placed under guardianship in a family, social family or guardianship institution, shall be paid a monthly benefit of 4 MSL during the period of the guardianship (curatorship). If upon the expiration of child's guardianship (curatorship) he studies at daily department of educational institution and is unemployed, he shall be paid a benefit but no longer than until he reaches the age of 24. To those who receive an orphans' pension and (or) a periodic monthly payment for child's maintenance, the amount of the guardianship (curatorship) benefit shall be equal to the difference between 4 MSL and the amount of the orphans' pension and (or) periodic monthly payment for child's maintenance.

Benefit to a conscripts' child. During the time of fathers' service the benefit is paid at the rate of 1.5 MSL a month for every child.

Benefit for families with three and more children was paid until 1 July 2004. Families with three and more children were paid a benefit of 1 MSL per month. The benefit for three children was paid if the income per family member was less than triple amount of state supported income set by the Government (LTL 135). For the fourth and every following child the benefit was increased by 0.3 MSL irrespective of family's income.

Pre-school establishments are meant for education and care of children of pre-school age, which is organized through a municipal educational system. According to the ESSPROS methodology the municipal budgets expenditure on care of children under 3 years of age in nurseries and kindergartens is included.

Stationary child care institutions are institutions of social services, which purpose is to take care of orphans and children who have lost parental care.

Free of charge meals for school children at general schools are granted to school children from low-income families and are financed from the state budget.

Išlaidos valstybinio socialinio draudimo motinystės / tėvystės pašalpomis (iki vaikui sukaks vieni metai) 2007 m. padidėjo 69 procentais ir sudarė 277,7 mln. litų. Ši išlaidų padidėjimą sąlygojo padidintos motinystės / tėvystės pašalpos: nuo 2007 m. sausio 1 d. pašalpos dydis padidintas nuo 70 procentų iki 85 procentų kompensuojamojo darbo užmokesčio, o nuo 2007 m. liepos 1 d. – 100 procentų kompensuojamojo darbo užmokesčio kol vaikui sukaks 6 mėn. ir 85 procentai kompensuojamojo darbo užmokesčio iki 1 metų amžiaus

Išmokoms vaikams 2007 m. skirta 286,1 mln. litų ir palyginti su 2006 m. išlaidos šioms išmokoms padidėjo 30 mln. litų (12%).

Kasmet didėja išlaidos vaiko globos (rūpybos) išmokoms ir globos paslaugoms. 2007 m. vaiko globos (rūpybos) išmokoms skirta 70 mln. litų, tai 6,9 mln. daugiau nei 2006 m. Išlaidos susiję su vaikų apgyvendinimu globos įstaigose 2007 m. išaugo 19,7 mln., arba 20 procentų.

2007 m. didelis dėmesys buvo skiriamas socialinės rizikos šeimoms ir vaikams. Savivaldybėse buvo įsteigti socialinių darbuotojų etatai darbui su šiomis šeimomis ir skirtos valstybės dotacijos socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai. Išlaidos, susiję su paslaugomis socialinės rizikos šeimoms 2007 m. sudarė 7,8 mln. litų, tai 3 kartus daugiau nei 2006 m.

Išlaidoms socialiai remtiniams vaikams dienos centruose ir vasaros stovyklose 2007 m. skirta 29,6 mln. litų. Išlaidos šiai paslaugų grupei kasmet didėja.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2007 m. pradžioje vaiko teisių apsaugos tarnybų apskaitoje buvo 12 tūkst. socialinės rizikos šeimų, jose augo 27,9 tūkst. vaikų. Pernai tėvų globos neteko 2824 vaikai, tai 182 vaikais mažiau nei 2006 m. Apie 43 procentus tėvų globos netekusių vaikų perduodama šeimų (asmenų) globai, kiti apgyvendinami globos įstaigose.

2007 m. pabaigoje vaikų globos įstaigose gyveno 5,3 tūkst. vaikų. Dauguma vaikų buvo našlaičiai ir tėvų globos netekę vaikai, kiti vaikai globos namuose gyveno dėl įvairių socialinių problemų šeimose.

Šeimos ir (arba) vaikų socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.

Classification of Family and/or children social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <u>Cash benefits</u>	
	Pajamų palaikymo pašalpa gimus vaikui <i>Income maintenance benefit in the event of childbirth</i>	
Motinystės pašalpa (nėštumo ir gimdymo laikotarpiu) Tėvystės pašalpa ¹ Motinystės ir tėvystės pašalpos iš valstybės biudžeto (draudžiamiesiems valstybės lėšomis)		<i>Maternity benefit (in the period of pregnancy and childbirth)</i> <i>Paternity benefit¹</i> <i>Maternity and paternity benefits paid from the state budget (to those insured by state funds)</i>
	Vienkartinė pašalpa gimus vaikui <i>Birth grant</i>	
Vienkartinė išmoka gimus vaikui		<i>Birth grant</i>
	Motinystės (tėvystės) pašalpa <i>Parental leave benefit</i>	
Motinystės / tėvystės pašalpa (iki vaikui sukaks 1 m.) Motinystės / tėvystės pašalpos iš valstybės biudžeto (draudžiamiesiems valstybės lėšomis)		<i>Maternity / paternity benefit (until child is 1 year of age)</i> <i>Maternity / paternity benefits paid from the state budget (to those insured by state funds)</i>
	Šeimos ar vaiko pašalpa <i>Family or child allowance</i>	
Šeimos pašalpa ² Išmoka vaikui ³		<i>Family benefit²</i> <i>Child benefit³</i>
	Kitos <i>Others</i>	
Vaiko globos (rūpybos) pašalpa		<i>Guardianship (curatorship) benefit</i>

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
Išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui		<i>Benefit to a conscripts' child</i>
Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims ²		<i>Pregnancy benefit for studying women²</i>
Vienkartinė išmoka nėščiai moteriai		<i>Pregnancy grant</i>
Pridėtinės vertės mokesčio vystyklams kompensavimas ⁴		<i>Compensation of value-added tax on baby diapers⁴</i>
	<u>Išmokos natūra</u> <i>Benefits in kind</i>	
	Vaiko priežiūra dieną <i>Child day care</i>	
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos		<i>Pre-school establishments</i>
	Apgyvendinimas <i>Accommodation</i>	
Kūdikių namai		<i>Infant homes</i>
Apskričių vaikų globos namai		<i>County child care homes</i>
Savivaldybių vaikų globos namai		<i>Municipality child care homes</i>
Šeimynos		<i>Families (family type care homes)</i>
Nevyriausybiniai vaikų globos namai		<i>Non-governmental child care homes</i>
Laikinos vaikų globos namai		<i>Temporary child care homes</i>
	Pagalba namuose <i>Home help</i>	
Pagalba namuose vaikams iš socialinės rizikos šeimų		<i>Home help for children from families at social risk</i>
	Kitos <i>Others</i>	
Dienos centrai vaikams		<i>Day-care centres for children</i>
Vaikų vasaros stovyklos (išlaidos socialiai remtiniams vaikams)		<i>Summer camps for children (expenditure on socially supported children)</i>
Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos (vaikams ir jaunimui)		<i>Passenger transport privileges (for children and youth)</i>
Mokinių nemokamas maitinimas		<i>Free of charge meals for school children</i>

¹ Mokama nuo 2006 m. liepos 1 d.
¹ *It has been paid since 1 July 2006.*

² Mokama iki 2004 m. liepos 1 d.
² *It was paid until 1 July 2004.*

³ Mokama nuo 2004 m. liepos 1 d.
³ *It has been paid since 1 July 2004.*

⁴ Buvo mokama 2004–2005 m.
⁴ *It has been paid in 2004-2005.*

2.6.1. Parama šeimoms

2.6.1. Support for families

Tūkst. litų

LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	715213	850104	949940	1201916	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	452793	566460	617050	830309	<u>Cash benefits</u>
Pajamų palaikymo pašalpa gimus vaikui	66826	75163	104820	159900	Income maintenance benefit in the event of childbirth
Vienkartinė pašalpa gimus vaikui	22299	28521	29732	30896	Birth grant
Motinytės (tėvystės) pašalpa	112522	135681	164179	284361	Parental leave benefit
Šeimos ar vaiko pašalpa	149721	260732	253328	283570	Family or child allowance
Kitos	101425	66363	64990	71583	Others
<u>Išmokos natūra</u>	262420	283644	332890	371607	<u>Benefits in kind</u>
Vaiko priežiūra diena ¹	53373	59231	73918	87221	Child day care ¹
Pagalba namuose	691	1121	2714	7865	Home help
Apgyvendinimas	80638	86233	95563	115288	Accommodation
Kitos	127717	137059	160695	161233	Others

¹ Įskaitytos išlaidos vaikų iki 3 metų priežiūrai.

¹ Expenditure on day care of children under 3 years of age are included.

2.6.2. Pašalpos šeimoms, auginančioms vaikus

2.6.2. Benefits for families bringing up children

	Gavėjų skaičius, tūkst. Recipients, thous.				Išlaidos, mln. Lt Expenditure, LTL mill.				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Valstybinio socialinio draudimo pašalpos:									State social insurance benefits:
motinytės (nėštumo ir gimdymo laikotarpiu)	19,3	20,8	20,8	25,7	66,8	75,2	99,3	140,2	maternity (pregnancy and childbirth)
tėvystės pašalpa ¹	-	-	3,1	9,2	-	-	5,5	19,2	paternity benefit ¹
motinytės / tėvystės (iki vaikai sukaks 1 m.)	15,5	15,6	16,5	16,9	112,5	135,7	164,2	277,7	maternity/paternity (until child is 1 year of age)
Valstybinės išmokos šeimoms, auginančioms vaikus:									State benefits for families bringing up children:
nėštumo pašalpa besimokančioms moterims ²	0,17	-	-	-	0,04	-	-	-	pregnancy benefit for studying women ²
vienkartinė išmoka nėščiai moteriai ²	3,8	8,1	7,5	6,7	1,0	2,0	1,9	1,7	pregnancy grant ²
vienkartinė išmoka gimus vaikui	29,6	29,5	29,8	30,1	22,3	28,5	29,8	31,1	birth grant
išmoka vaikui ³	268,2	323,0	320,6	350,7	102,4	260,7	254,5	286,1	child benefit ³
šeimos pašalpa ²	74,7	-	-	-	47,3	-	-	-	family benefit ²
vaiko globos (rūpybos) išmoka	9,5	11,3	11,7	12,5	51,1	62,2	63,1	70,0	guardianship (curatorship) benefit
išmoka privalomosios tarnybos kariui	0,1	0,02	0,01	0,01	0,1	0,04	0,02	0,02	benefit to a conscripts' child
pašalpa šeimoms, auginančioms 3 ir daugiau vaikų ²	47,5	-	-	-	44,2	-	-	-	benefit for families with 3 and more children ²

☞ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir Statistikos departamento duomenys.
Data provided by the Ministry of Social Security and Labour, the State Social Insurance Fund Board and Statistics Lithuania.

¹ Mokama nuo 2006 m. liepos 1 d.

¹ It has been paid since 1 July 2006.

² Mokama iki 2004 m. liepos 1 d.

² It was paid until 1 July 2004.

³ Mokama nuo 2004 m. liepos 1 d.

³ It has been paid since 1 July 2004.

2.6.3. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos

2.6.3. Pre-school establishments

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Įstaigų skaičius	655	656	652	649	<i>Number of institutions</i>
Vietų skaičius, tūkst.	82,8	86,1	87,2	88,9	<i>Number of places, thous.</i>
Vaikų skaičius, tūkst.	88,4	90,0	90,6	93,0	<i>Number of children, thous.</i>
iš jų iki 3 metų amžiaus	11,6	12,8	14,2	15,2	<i>of which under 3 years of age</i>

2.6.4. Globos įstaigos vaikams

2.6.4. Care institutions for children

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Kūdikių namai	5	5	5	5	<i>Infant homes</i>
juose kūdikių	464	427	416	391	<i>inmates in them</i>
Apskričių vaikų globos namai	32	33	33	33	<i>County child care homes</i>
juose vaikų	2763	2732	2772	2643	<i>children in them</i>
Savivaldybių vaikų globos namai	22	20	21	23	<i>Municipal child care homes</i>
juose vaikų	1003	950	942	1023	<i>children in them</i>
Visuomeninių organizacijų ir parapijų vaikų globos namai	12	14	14	15	<i>Non-governmental child care homes</i>
juose vaikų	385	422	404	445	<i>children in them</i>
Šeimynos (šeimyniniai vaikų globos namai)	40	37	36	35	<i>Families (family child care homes)</i>
jose globotinių	309	279	277	258	<i>foster-children</i>
Laikinosios vaikų globos namai	17	14	13	13	<i>Temporary child care homes</i>
juose vaikų	409	327	313	336	<i>children in them</i>
Globos grupės ikimokyklinėse ugdymo įstaigose	24	23	24	19	<i>Care groups at pre-school establishments</i>
jose vaikų	256	245	236	192	<i>children in them</i>

2.6.5. Vaikai globos namuose 2007 m.

2.6.5. Children in care homes, 2007

Metų pabaigoje
As of December 31

	Iš viso <i>Total</i>	Amžius, metais <i>Age, years</i>						
		0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18+	
Kūdikių namuose	391	341	49	1	-	-	-	<i>In infant homes</i>
berniukai	217	183	33	1	-	-	-	<i>boys</i>
mergaitės	174	158	16	-	-	-	-	<i>girls</i>
Apskričių vaikų globos namuose	2643	127	347	435	841	801	92	<i>In county child care homes</i>
berniukai	1473	65	192	237	466	464	49	<i>boys</i>
mergaitės	1170	62	155	198	375	337	43	<i>girls</i>
Savivaldybių vaikų globos namuose	1023	59	109	205	319	320	11	<i>In municipal child care homes</i>
berniukai	541	39	46	114	168	172	2	<i>boys</i>
mergaitės	482	20	63	91	151	148	9	<i>girls</i>
Visuomeninių organizacijų ir parapijų vaikų globos namuose	445	14	37	75	150	150	19	<i>In non-governmental child care homes</i>
berniukai	221	8	16	39	77	74	7	<i>boys</i>
Mergaitės	224	6	21	36	73	76	12	<i>girls</i>
Laikinosios vaikų globos namuose	336	22	45	80	109	77	3	<i>In temporary child care homes</i>
berniukai	181	12	30	46	56	36	1	<i>boys</i>
mergaitės	155	10	15	34	53	41	2	<i>girls</i>
Šeimynose (šeimyniniuose globos namuose)	258	3	26	47	94	79	9	<i>In families (family child care homes)</i>
berniukai	123	2	12	22	41	43	3	<i>boys</i>
mergaitės	135	1	14	25	53	36	6	<i>girls</i>

2.6.6. Dirbantieji vaikų globos namuose

2.6.6. Employees in child care homes

Metų pabaigoje
As of December 31

	Darbuotojai, iš viso <i>Personnel, total</i>		socialiniai darbuotojai ¹ <i>social workers¹</i>		iš socialinių – globos darbuotojai <i>of which – care workers</i>		Savaniai <i>Volunteers</i>		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Iš viso	3789	3831²	387	493	212	248	86	130	Total
Kūdikių namuose	672	664	23	25	15	17	20	-	<i>In infant homes</i>
Apskričių globos namuose	2106	2053	128	159	62	91	6	14	<i>In county care homes</i>
Savivaldybių globos namuose	622	709	110	130	56	63	4	4	<i>In municipal care homes</i>
Visuomeninių organizacijų ir parapijų globos namuose	179	191	67	112	60	51	19	81	<i>In non-governmental care homes</i>
Laikinos vaikų globos namuose	210	214		67	19	26	37	31	<i>In temporary child care homes</i>

¹ Įskaitant socialinius pedagogus.

¹ Including social teachers.

² 3160 darbuotojai dirbo visą darbo dieną.

² 3160 persons were full-time employees.

2.6.7. Socialinės rizikos šeimos

2.6.7. Families at social risk

Metų pabaigoje; tūkst.
As of December 31; thous.

	2004	2005	2006	2007	
Šeimų skaičius	16,9	16,4	13,5	12,0	<i>Number of families</i>
jose vaikų	36,9	36,5	31,4	27,9	<i>children in them</i>

 Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.
Data provided by the State Child Rights Protection and Adoption Service under the Ministry of Social Security and Labour.

2.6.8. Tėvų globos netekę vaikai

2.6.8. Children who have lost parental care

Metų pabaigoje; tūkst.
As of December 31; thous.

	2004	2005	2006	2007	
Vaikai, per metus netekę tėvų globos, iš viso	3267	3209	3006	2824	<i>Children who have lost parental care over a year, total</i>
iš jų iki 7 m. amžiaus	1340	1196	1052	1122	<i>of which under 7 years of age</i>
Netekusių tėvų globos vaikų nusiųsta šeimų (asmenų) globai	1368	1383	1309	1216	<i>Children who have lost parental care directed to private persons or families</i>

 Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.
Data provided by the State Child Rights Protection and Adoption Service under the Ministry of Social Security and Labour.

2.6.9. Įvaikinti vaikai

2.6.9. Adopted children

	2004	2005	2006	2007	
Įvaikinti vaikai	196	196	231	229	<i>Adopted children</i>
iš jų įvaikino:					<i>of which were adopted by:</i>
Lietuvos piliečiai	93	88	106	81	<i>Lithuania citizens</i>
užsienio piliečiai	103	108	125	148	<i>foreign citizens</i>
Vaiko biologinio tėvo ar motinos sutuoktinio įvaikinti vaikai	101	65	69	56	<i>Children adopted by the spouse of children's biological mother or father</i>

 Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.
Data provided by the State Child Rights Protection and Adoption Service under the Ministry of Social Security and Labour.

2.7. NEDARBAS

2.7. UNEMPLOYMENT

Užimti gyventojai pagal tarptautinės darbo organizacijos (TDO) apibrėžimą – 15 m. ir vyresni asmenys, kurie tiriamuoju laikotarpiu dirbo bet kokį darbą ne trumpiau kaip 1 valandą, už kurį gavo darbo užmokestį pinigais arba natūra ar turėjo pelno (pajamų).

Užimtaisiais laikomi ir tie asmenys, kurie tiriamuoju laikotarpiu sirgo, atostogavo, nedirbo dėl trumpalaikių ar ilgalaikių prastovų, augino vaikus iki 3 metų amžiaus, bet tyrimo metu nebuvo nutraukę oficialių ryšių su darbovieta.

Bedarbiai. Vadovaujantis Bedarbių rėmimo įstatymu, bedarbiais yra laikomi nedirbantys darbingo amžiaus darbingi asmenys, nesimokantys dieninėse mokymo įstaigose, užsiregistravę gyvenamosios vietos valstybinėje darbo biržoje kaip ieškantys darbo ir pasirengę profesiniam mokymuisi.

Bedarbiais gyventojų užimtumo tyrime, pagal TDO apibrėžimą, yra laikomi 15–74 m. amžiaus asmenys, kurie neturi darbo, gali artimiausiu metu pradėti dirbti, įvairiais būdais aktyviai ieško darbo: kreipiasi į valstybinę ar privačią darbo biržą, darbdavius, pažįstamus, gimines ir pan.

Teisę gauti **nedarbo draudimo išmoką** turi bedarbiai, kurie iki užsiregistruodami valstybinėje darbo biržoje turėjo ne mažesnę kaip 18 mėn. valstybinio socialinio draudimo stažą per paskutinius 3 metus. Kiti bedarbiai, neturintys socialinio draudimo stažo, turi teisę gauti valstybės remiamų pajamų dydžio bedarbio pašalpą. Pašalpa mokama kas mėnesį, bet ne ilgiau kaip 9 mėn.

Priešpensinė nedarbo draudimo išmoka. Iki 2007 m. sausio 1 d. turintiems ne mažesnę kaip 15 m. valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą bedarbiams iki pensijos amžiaus likus ne ilgiau kaip 2 metams, nedarbo draudimo išmokos mokėjimas buvo pratęsiamas, jos negaunantiems – mokama valstybės remiamų pajamų dydžio nedarbo draudimo išmoka iki senatvės pensijos amžiaus. Tuo laikotarpiu jiems netaikomos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, įsidarbinus pašalpos mokėjimas sustabdomas.

Išankstinė senatvės pensija nuo 2004 m. rugpjūčio mėn. mokama asmenims, kuriems iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne daugiau kaip 5 metai, turintiems būtinąjį (30 m.) draudimo stažą ir kurie paskutinius 12 mėnesių buvo registruoti kaip bedarbiai.

Bedarbio mokymo pašalpa mokama bedarbio profesinio mokymosi laikotarpiu ne ilgiau kaip 6 mėn. Nuo 2005 m. pašalpos dydis buvo 1,5 MGL, nuo 2006 m. rugpjūčio mėn. – 0,7 minimalios mėnesinės algos.

Įdarbinimo ir darbo paieškos paslaugos. Lietuvos darbo birža ir jos teritorinės darbo biržos paslaugas ir paramą bedarbiams bei ieškantiems darbo asmenims, taip pat darbdaviams, ieškantiems reikiamos kvalifikacijos darbuotojų, teikia nemokamai. Teikiamos įdarbinimo ir konsultavimo paslaugos bedarbiams, registruojamos ir viešai skelbiamos laisvos darbo vietos.

Employed population by the International Labour Organization (ILO) definition refers to the residents aged 15 and older, who have been working during the reference period for no less than 1 hour and for which they were compensated in cash or kind or had profit (income).

Employed persons refer also to those who were ill during the surveyed period, had vacations, didn't work due to short-term or long-term idle time, took care of children under 3 years of age and maintained official ties with the working place.

Unemployed. According to the Law on Support for the Unemployed Persons, an unemployed is considered to be a non-working able-bodied person of working age not studying at daily departments of educational institutions who is registered according to his place of residence with a local labour exchange as seeking for a job and ready for vocational training.

In the Labour Force Survey, according to the ILO definition of unemployment, **unemployed** comprise persons aged 15–74 who have no job, are currently available for work, have been actively seeking for work, e. g. having been in contact with a public Labour Exchange or private employment agency, made direct inquiries about vacancies with employers, relatives, friends, etc.

Unemployed individuals with at least 18-month state social insurance record within the 3 years immediately preceding their registration at the labour exchange shall be entitled to **unemployment insurance benefit**. Other unemployed, who have no social insurance record, are entitled to unemployment benefit in the amount of state supported income. Unemployment insurance benefit is paid on a monthly basis but no longer than for 9 months.

Early retirement unemployment insurance benefit. Until 1 January 2007 for the unemployed who have a shortfall of 2 years prior to reaching retirement age and who have at least 15 years state social pensions insurance record, payment of the unemployment insurance benefit was extended. The unemployed, who do not receive the benefit, shall be paid unemployment insurance benefit in the amount of the state supported income until they reach the retirement age. Active labour market policy measures were not applied over this period, the payment of benefit expired with the placement of unemployed.

Since August 2004, **early old-age pension** has been paid to the persons, whose old-age pension entitlement lacks no more than five years, having the obligatory insurance length (30 years) and being registered as unemployed over the previous 12 months.

Training allowance of the unemployed is paid during the period of training of the unemployed individuals for the maximum period of 6 months. Since 2005 the size of benefit was 1.5 MSL, since August 2006 – 0,7 of minimum monthly earnings.

Placement services and job search assistance. The Labour Exchange of Lithuania and its territorial labour exchanges provide services an support to unemployed and to jobseekers, as well as to employers who search the employees of required qualification, free of charge. The employment and consultation services to unemployed are provided, the vacancies are registered and announced openly.

Nedarbo lygis – tai bedarbių skaičiaus ir darbo jėgos santykis.

Darbo jėga – visi užimti gyventojai ir bedarbiai.

Aktyvumo lygis – darbo jėgos santykis su darbingo amžiaus ir vyresniais gyventojais.

Užimtumo lygis – tai užimtų gyventojų santykis su darbingo amžiaus ir vyresniais gyventojais.

Unemployment rate – represents ratio of the unemployed to labour force.

Labour force – employed and unemployed population.

Activity rate represents the ratio of the labour force to the population of working age and over.

Employment rate represents the ratio of employed population to population of working age and over.

Išlaidoms socialinės apsaugos nedarbo funkcijai 2007 m. teko 256,6 mln. litų, tai sudarė apie 2 procentus socialinės apsaugos išlaidų išmokoms ir paslaugoms. Palyginti su 2006 m., šios išlaidos padidėjo 31 procentu.

Gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis, nedarbo lygis kasmet mažėjo ir 2007 m. sudarė 4,3 procento, bedarbių skaičius siekė 69 tūkst., tai 20,3 tūkst. (22,7%) bedarbių mažiau nei 2006 m.

Darbo biržos duomenimis, 2007 m. nedarbo draudimo išmoką gavo vidutiniškai 18 tūkst. bedarbių, tai sudarė 27 procentus (2006 m. – 21%, 2005 m. – 15%) visų registruotų bedarbių.

Nuo 2005 m. pasikeitus nedarbo draudimo išmokos (bedarbio pašalpos) apskaičiavimo metodikai, vidutinis nedarbo draudimo išmokos dydis padidėjo nuo 328 litų 2005 m. iki 463 litų 2007 m. Išlaidos nedarbo draudimo išmokoms 2007 m. padidėjo 23,8 mln. litų (32%) ir siekė 98,6 mln. litų. Palyginti su 2005 m., šios išlaidos išaugo 1,7 karto.

2007 m. sparčiausiai augo išlaidos skirtos profesiniam mokymui. Išlaidos profesinio mokymo pašalpos padidėjo 2,8 karto, o išlaidos profesiniam mokymui – 16 procentų.

Nedarbo socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.
Classification of Unemployment social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <i>Cash benefits</i>	
	Visa bedarbio pašalpa <i>Full unemployment benefit</i>	
Nedarbo draudimo išmoka ¹		<i>Unemployment insurance benefit¹</i>
	Profesinio mokymo pašalpa <i>Vocational training allowance</i>	
Bedarbio mokymo pašalpa		<i>Training allowance of the unemployed</i>
	Priešlaikinio išėjimo į pensiją dėl padėties darbo rinkoje išmoka <i>Early retirement benefit due to labour market reasons</i>	
Priešpensinė nedarbo draudimo išmoka ^{1, 2}		<i>Early retirement unemployment insurance benefit^{1, 2}</i>
Išankstinė senatvės pensija		<i>Early old-age pension</i>
	<u>Išmokos natūra</u> <i>Benefits in kind</i>	
	Profesinis mokymas <i>Vocational training</i>	
Profesinis mokymas		<i>Vocational training</i>
	Įdarbinimo ir darbo paieškos paslaugos <i>Placement services and job search assistance</i>	
Įdarbinimo ir darbo paieškos paslaugos		<i>Placement services and job search assistance</i>
	Kitos <i>Others</i>	
Nuteistųjų ir grįžusių iš laisvės atėmimo įstaigų, pataisos darbų ir psichologinės reabilitacijos įstaigų psichologinės konsultacijos ir profesinis orientavimas		<i>Psychological consulting and vocational orientation of convicts and persons who returned from places of deprivation of liberty, corrective labour and psychological rehabilitation institutions</i>

¹ Iki 2005 m. – bedarbio pašalpa.

¹ *Until 2005 – unemployment benefit.*

² Buvo mokama iki 2007 m. sausio 1 d.

² *It was paid until 1 January 2007.*

2.7.1. Išlaidos nedarbo atveju 2.7.1. Unemployment expenditure

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	128918	168458	196284	256584	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	66496	102676	127161	175388	<u>Cash benefits</u>
Visa bedarbio pašalpa	31454	58385	74791	98592	Full unemployment benefit
Profesinio mokymo pašalpa	8309	8224	11293	31771	Vocational training allowance
Priešlaikinio išėjimo į pensiją dėl padėties darbo rinkoje išmoka	26734	36068	41077	45025	Early retirement benefit due to labour market reasons
<u>Išmokos natūra</u>	62421	65782	69123	81196	<u>Benefits in kind</u>
Profesinis mokymas	26709	23333	30386	36254	Vocational training
Įdarbinimo ir darbo paieškos paslaugos	35404	42322	38589	44809	Placement services and job search assistance
Kitos	308	127	148	133	Others

Pagal ESSPROS metodiką atlyginimų subsidijos, darbdavio atleidimas nuo socialinio draudimo įnašų mokėjimo ir panašios išlaidos neapskaitomos.

According to the ESSPROS wages subsidies, exemption from paying employer's social contributions and similar expenditure are excluded.

 Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.
Data provided by the Ministry of Social Security and Labour.

2.7.2. Gyventojų aktyvumas 2.7.2. Activity of the population

	2004	2005	2006	2007	
Tūkstančiais – Thousand					
Darbo jėga	1620,6	1606,8	1588,3	1603,1	Labour force
Užimti gyventojai	1436,3	1473,9	1499,0	1534,2	Employed
Bedarbiai					Unemployed
gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis	184,4	132,9	89,3	69,0	Labour Force Survey data
darbo biržos duomenimis	142,5	100,8	73,2	67,3	Labour Exchange data
Procentais – Per cent					
15–64 m. amžiaus gyventojų užimtumo lygis	61,1	62,6	63,6	64,9	Employment rate of population aged 15-64
Nedarbo lygis gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis	11,4	8,3	5,6	4,3	Unemployment rate, Labour Force Survey data

2.7.3. Bedarbiai, gaunantys nedarbo draudimo išmoką 2.7.3. Unemployed receiving unemployment insurance benefit

Vidutinis metinis skaičius
Average annual number

	2004	2005	2006	2007	
Bedarbiai, gaunantys nedarbo draudimo išmoką, tūkst.	14,9	15,4	15,5	18,0	Unemployed receiving unemployment insurance benefit, thous.
Vidutinis nedarbo draudimo išmokos dydis, Lt	176	328	400	463	Average size of unemployment insurance benefit, LTL
Gaunančių pašalpą lyginamasis svoris bendrame registruotų bedarbių skaičiuje, %	10,5	15,3	21,2	26,8	Unemployed receiving benefit as a percentage of total number of registered unemployed
Įdarbinta per metus, tūkst.	125,5	109,7	99,7	107,2	Number of persons given a job, per year, in thous.

 Darbo biržos duomenys.
Data provided by the Labour Exchange.

2.8. BŪSTAS

2.8. HOUSING

Socialinis būstas – nekomerciniu pagrindu, pagal Vyriausybės nustatytą nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką nuomojamos savivaldybės gyvenamosios patalpos, skirtos mažas pajamas turintiems asmenims ir šeimoms apgyvendinti pagal įstatymo nustatytas sąlygas.

Savivaldybių institucijose sudaromi šie atskiri sąrašai asmenų (šeimų), turinčių teisę išsinuomoti socialinį būstą: jaunų šeimų; našlaičių ir likusių be tėvų globos; neįgaliųjų asmenų; bendrasis bei socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą.

Social housing is municipal housing rented by municipality on a non-commercial basis keeping to the regulations of rent fee calculation provided by the Government. This dwelling is meant to house the low income persons or families in compliance with conditions foreseen by the law.

The waiting lists of the persons (families) entitled to social housing are arranged in the municipal institutions as follows: young families, orphans and deprived of parental care, disabled persons, general list, social housing tenants having the entitlement to enhancement of the housing.

Būsto socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m. Classification of Housing social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos ESSPROS social protection benefits	Social protection benefits in Lithuania
	<u>Išmokos natūra</u> <u>Benefits in kind</u> Nuomos pašalpa Rent benefit Socialinio būsto suteikimas Social housing	
Socialinio būsto suteikimas		Social housing

2.8.1. Išlaidos būstui

2.8.1. Housing expenditure

Tūkst. litų

LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	662	998	1264	1642	Total expenditure
<u>Išmokos natūra</u>	662	998	1264	1642	<u>Benefits in kind</u>
Nuomos pašalpa	662	998	1264	1642	Rent benefit
Socialinio būsto suteikimas ¹	662	998	1264	1642	Social housing ¹

¹ Įskaitytos einamosios savivaldybių biudžetų išlaidos socialinio būsto išlaikymui.

¹ Current municipal budgets' expenditure on social housing are included.

2.8.2. Asmenims (šeimoms) 2007 m. išnuomos savivaldybių gyvenamosios patalpos

2.8.2. Municipality housing rented to individuals (families), 2007

	Asmenų (šeimų) skaičius Families (persons)	Šeimos narių skaičius Family members	
Iš viso	922	2472	Total
Jaunų šeimų	274	892	Young families
Šeimų, auginančių 3 ar daugiau vaikų (įvaikių)	18	100	Families growing 3 and more children (adopted children)
Našlaičių ir likusių be tėvų globos asmenys	85	161	Orphans and deprived of parental care
Neįgaliųjų asmenų (šeimų)	227	499	Disabled persons (families)
Bendrajame sąrašė	263	649	General list
Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą	55	171	Social housing lodgers, having the entitlement to enhancement of the housing facilities

2.9. KITUR NEPRISKIRTA SOCIALINĖ ATSKIRTIS

2.9. SOCIAL EXCLUSION NOT ELSEWHERE CLASSIFIED

Nuo 2004 m. balandžio 1 d. teisę gauti socialinę pašalpą ar išlaidų gyvenamųjų namų šildymui, šaltam ir karštam vandeniui kompensacijas turi šeimos (vieni gyvenantys asmenys), kurių viso turimo turto vertė neviršija jų gyvenamajai vietai nustatyto vidutinio turto lygio.

Socialinė pašalpa mokama šeimoms ir vienišiesiems asmenims, kurių pajamos vienam šeimos nariui yra mažesnės už valstybės remiamas. Pašalpos dydis – 90 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų pajamų šeimai ir vidutinių mėnesinių šeimos pajamų. Pašalpa teikiama pinigineis lėšomis arba paslaugomis. Pašalpa mokama 3 mėn. Praėjus šiam laikotarpiui galima kreiptis iš naujo.

Vienkartinės pašalpos socialiai remtiniams asmenims skiriamos savivaldybių nustatyta tvarka skurdo, ligos, stichinių nelaimių ir kitais atvejais ir mokamos iš savivaldybių biudžetų lėšų.

Laikino gyvenimo įstaigos – tai socialinės globos įstaigos, kurių paskirtis – suteikti socialinę pagalbą neturintiems gyvenamosios vietos ar laikinai negalintiems ja naudotis asmenims.

Valstybės teisinė pagalba. Pirminė teisinė pagalba – tai teisinė informacija, teisinės konsultacijos ir teisinio pobūdžio dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, rengimas. Antrinė teisinė pagalba – tai teisinio pobūdžio dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas byloje, įskaitant vykdymo procesą.

Išlaidos būsto šildymui ir vandeniui iš dalies kompensuojamos šeimoms, turinčioms mažas pajamas. Kompensacijos apskaičiuojamos remiantis nustatytais gyvenamųjų namų ploto ir šalto bei karšto vandens kiekio vienam šeimos nariui normatyvais. Kompensacijos mokamos iš tikslinių lėšų, numatytų savivaldybių biudžetams ir savivaldybių biudžetų.

As from 1 April 2004 families or single residents are eligible for social assistance benefit and reimbursement of the expenditures on heating of a dwelling area (individual house), cold and hot water in case the total value of their property does not exceed the average property level set for their residential area.

***Social assistance benefit** is paid to families and single persons with income per family member less than state supported income. Social assistance benefit is paid in the amount of 90 per cent of the difference between the state supported income and average monthly income of the family. Social assistance benefit shall be provided in cash or in services. Benefit is paid for 3 months. After that period a person can apply again.*

***Lump sum benefits for supported persons** are granted in according to the order as established by the municipalities in cases of poverty, illness, natural disasters and others. The benefits are paid from municipal budgets.*

***Temporary residence institutions** are institutions of social services which purpose of is to provide social support to persons who do not have a living place or cannot live in it temporarily.*

***State legal assistance.** Primary legal aid is the provision of legal information, legal consulting and drafting of legal documents intended for state and municipal institutions. Secondary legal aid is drafting of documents of legal nature, defense and representation in the court process including the process of execution.*

***Expenditure on heating of a dwelling and water** are partly compensated for the families with low income. Compensations are calculated according to the set normatives on living space, cold and hot water quantity per one family member. Compensations are paid from special targeted grant to municipal budgets and municipal budgets.*

Išlaidos socialinės atskirties funkcijai 2007 m. sudarė 182 mln. litų arba 1,4 procento išlaidų socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms. Palyginti su 2006 m., šios išlaidos išaugo 6 procentais, tačiau, palyginti su 2004 m., jos sumažėjo 12 procentų.

2007 m. socialinę pašalpą gavo vidutiniškai 36,6 tūkst. asmenų, tai 2,3 karto mažiau nei 2004 m. Išlaidos socialinėms pašalpoms sumažėjo nuo 69,6 mln. litų 2004 m. iki 53,6 mln. litų 2007 m.

Apie du trečdalius socialinės atskirties išlaidų sudaro įvairios paslaugos ir išlaidų kompensacijos socialiai remtiniams asmenims. Trečdalis šių išlaidų tenka išlaidoms kompensacijoms gyvenamųjų namų šildymui, vandeniui, kurios 2007 m. sudarė 34,9 mln. litų, tai 3,7 mln. litų (12%) daugiau nei 2006 m. ir 38,4 mln. litų (52%) mažiau nei 2004 m.

Kitur nepriskirtos socialinės atskirties socialinės apsaugos išmokų ir paslaugų grupavimas pagal ESSPROS metodiką 2004–2007 m.

Classification of Social exclusion not elsewhere classified social protection benefits by ESSPROS, 2004–2007

Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos Lietuvoje	ESSPROS socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos <i>ESSPROS social protection benefits</i>	<i>Social protection benefits in Lithuania</i>
	<u>Išmokos pinigais</u> <u>Cash benefits</u>	
	Pajamų palaikymas <i>Income support</i>	
Socialinė pašalpa		<i>Social assistance benefit</i>
	Kitos <i>Other</i>	
Vienkartinė pašalpa ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams		<i>Lump sum benefit for participants of armed opposition (resistance)</i>
Pašalpa pabėgėliams		<i>Benefit for refugees</i>
Vienkartinės pašalpos socialiai remtiniams		<i>Lump sum benefits for supported persons</i>
	<u>Išmokos natūra</u> <u>Benefits in kind</u>	
	Apgyvendinimas <i>Accommodation</i>	
Laikino gyvenimo įstaigos (nakvynės namai, pabėgėlių priėmimo centras, krizių centrai)		<i>Temporary residence institutions (shelters for the homeless, Refugees' centre, crisis centres)</i>
Užsieniečių, gavusių prieglobstį, socialinė integracija		<i>Social integration of foreigners granted the asylum</i>
Specialieji vaikų auklėjimo ir globos namai (<i>mityba ir apgyvendinimas</i>)		<i>Special correction care homes (nourishment and accommodation)</i>
	Alkoholikų ir narkomanų reabilitacija <i>Rehabilitation of alcohol and drug abusers</i>	
Narkomanų reabilitacijos įstaigos		<i>Rehabilitation institutions for drug addicts</i>
Sergančių priklausomybės ligomis integracija ir reabilitacija		<i>Integration and rehabilitation of addicts</i>
	Kitos <i>Other</i>	
Valstybės teisinė pagalba		<i>State legal assistance</i>
Socialinės paslaugos rizikos grupių asmenims (pagalba namuose)		<i>Social services to persons at social risk (home help services)</i>
Išlaidų būsto šildymui ir vandeniui kompensavimas		<i>Reimbursement for heating of a dwelling and water expenses</i>
Specialioji Europos pabėgėlių fondo programa ¹		<i>Special European Refugee Fund programme¹</i>
Kitos natūrinės paslaugos socialiai remtiniams (suaugusiųjų nemokamas maitinimas, pirties paslaugos, psichologinė pagalba telefonu ir pan.)		<i>Other benefits in kind for supported persons (free meals for adults, bath services, psychological help by telephone, etc.)</i>

¹ Paslaugos teikiamos nuo 2006 m. rugpjūčio mėn.

¹ *Services provided since August 2006.*

2.9.1. Išlaidos socialinės atskirties ir kitais atvejais

2.9.1. Expenditure on social exclusion and other cases

Tūkst. litų
LTL thousand

	2004	2005	2006	2007	
Visos išlaidos	205942	160447	171375	182228	Total expenditure
<u>Išmokos pinigais</u>	80768	66484	68655	70483	<u>Cash benefits</u>
Pajamų palaikymas	69600	52822	45892	53626	Income support
Kitos	11168	13662	22763	16857	Others
<u>Išmokos natūra</u>	125174	93963	102720	111745	<u>Benefits in kind</u>
Apgyvendinimas	13047	14239	19562	19128	Accommodation
Alkoholikų ir narkomanų reabilitacija	8614	11414	10954	13085	Rehabilitation of alcohol and drug abusers
Kitos	103512	68310	72205	79532	Others
iš jų išlaidų gyvenamųjų namų šildymui, vandeniui, kietam kurui kompensavimas	73331	36631	31151	34909	of which compensations for heating a dwelling, water, solid fuel expenses

2.9.2. Socialinė pašalpa

2.9.2. Social assistance benefit

Vidutiniškai per mėn.
On average per month

	2004	2005	2006	2007	
Socialinės pašalpos gavėjai, tūkst.	83,5	54,1	37,8	36,6	Recipients of social assistance benefit, thous.
Vidutinis pašalpos dydis, litais	69	81	96	119	Average benefit, LTL

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.
Data provided by the Ministry of Social Security and Labour.

2.9.3. Bendrųjų socialinių paslaugų gavėjai 2007 m.

2.9.3. Persons receiving general social services, 2007

Tūkstančiais
Thousand

Paslaugos rūšis	Iš viso Total	Mieste Urban	Kaime Rural	Kind of service
Maitinimo organizavimas (nemokamas maitinimas, aprūpinimas maisto produktais)	47,5	21,8	25,7	Organization of feeding (free of charge meals, foodstuff)
Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais (drabužiai, avalynė)	19,6	7,7	11,9	Supply with the most necessary things (clothes, foot-wear)
Asmens higienos (pirties) paslaugos	31,3	23,0	8,2	Personal hygiene (bath) services

2.9.4. Nakvynės namai

2.9.4. Shelters for the homeless

Metų pabaigoje
As of December 31

	2004	2005	2006	2007	
Nakvynės namų skaičius	22	22	23	22	Number of shelters for the homeless
Vietų skaičius	995	1001	1021	1120	Number of places
Iš viso per metus gyveno žmonių	1762	1977	1952	1819	Total number of occupiers per year
vyrų	1421	1582	1518	1452	males
moterų	341	395	434	367	females
Laikino prieglobsčio vietų skaičius	280	247	217	245	Number of places for temporary shelter
Darbuotojų skaičius	295	292	323	318	Number of personnel
iš jų socialiniai darbuotojai	134	137	135	189	of which social workers

2.9.5. Paslaugų nakvynės namuose gavėjai 2007 m.

2.9.5. Persons receiving services in shelters for the homeless, 2007

Per metus
Per year

	Iš viso Total	Amžius, metais Age, years				
		iki 18 under 18	18–29	30–59	60+	
Iš viso	3739	149	262	1607	1721	Total
vyrų	2093	76	167	1100	750	males
moterų	1646	73	95	507	971	females

2.9.6. Gyvenimo nakvynės namuose trukmė 2007 m.

2.9.6. Duration of accommodation in shelters for the homeless, 2007

	Iš viso <i>Total</i>	iš jų pagal gyvenimo trukmę, mėn. <i>lodgers by duration of accommodation, in months</i>				
		iki 1 <i>under 1</i>	1–3	4–6	ilgiau nei 6 <i>longer than 6</i>	
Gyveno žmonių, iš viso	1819	380	520	378	541	Total number of occupiers
iš jų:						<i>of which:</i>
asmenys, neturintys būsto	1350	290	376	256	428	<i>persons who do not have a dwelling</i>
grįžusieji iš laisvės atėmimo vietų	276	45	87	80	64	<i>from places of imprisonment</i>
asmenys, patyrę smurtą šeimoje	53	29	11	10	3	<i>persons who have suffered violence in the family</i>
atvykusieji iš socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigų	13	5	3	2	3	<i>from social and psychological rehabilitation places</i>
prieglobstį gavę užsieniečiai						<i>foreigners getting the asylum</i>
grįžusieji ar deportuoti iš užsienio šalių	2	-	2	-	-	<i>returned or deportees from foreign countries</i>
prieglobsčio Lietuvos Respublikoje prašantys užsieniečiai	1	1	-	-	-	<i>foreigners seeking the asylum in the Republic of Lithuania</i>
apgyvendinti dėl kitų priežasčių	85	7	36	24	18	<i>lodged due to other reasons</i>

2.9.7. Asmenys, gavę socialines paslaugas krizių bei psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose

2.9.7. Persons receiving social services at the crisis centres and centres of psychological and social rehabilitation

	Iš viso <i>Total</i>		iš jų su apgyvendinimu <i>of which with accommodation</i>		
	2006	2007	2006	2007	
	Krizių centruose	4644	5305	1393	
vyrų	1012	772	158	280	<i>males</i>
moterys	3632	4533	1235	1200	<i>females</i>
Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose	578	592	505	409	Centres of psychological and social rehabilitation
vyrų	449	422	410	337	<i>males</i>
moterys	129	47	95	72	<i>females</i>

3. SOCIALINĖS APSAUGOS PAJAMOS IR IŠLAIDOS

3. SOCIAL PROTECTION RECEIPTS AND EXPENDITURE

Socialinės apsaugos išlaidos 2007 m. sudarė 13624 mln. litų ir, palyginti su 2006 m., išaugo 24 procentais, o palyginti su 2000 m. – 89 procentais. Nuo 1999 m., bendrajam vidaus produktui (BVP) augant sparčiau nei išlaidoms socialinei apsaugai, šių išlaidų dalis, palyginti su BVP, nuolat mažėjo. 2006 m. padėtis stabilizavosi ir 2007 m. socialinės apsaugos išlaidos, palyginti su BVP sudarė 13,9 procento. Tai vienas mažiausių rodiklių, palyginti su kitomis ES valstybėmis.

Vienam gyventojui tenkančios socialinės apsaugos išlaidos 2007 m. sudarė 4036 litus ir, palyginti su 2006 m., išaugo 25 procentais, o palyginti su 2000 m. – 2 kartus. Apie du trečdalius socialinės apsaugos išmokų sudaro išmokos pinigais. Per pastaruosius septynerius metus išlaidos išmokoms pinigais išaugo 90 procentų, išlaidos išmokoms natūra – 86 procentais. Sparčiausiai didėjo išlaidos išmokoms pinigais, susijusioms su negalia (2,4 karto), liga (2 kartus), nedarbu (2 kartus).

Pagrindinis socialinės apsaugos finansavimo šaltinis yra darbdavių socialinės įmokos. 2007 m. jos sudarė 55 procentus visų socialinės apsaugos pajamų. Valdžios sektoriaus įmokos sudarė 38 procentus. Palyginti su 2006 m., darbdavių socialinės įmokos išaugo 24 procentais, valdžios sektoriaus – 22 procentais.

3.1. Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos pagal funkcijas ir tipą

3.1. Social protection benefits by function and by type

Tūkst. litų

LTL thousand

	2000	2001	2002	2003
Iš viso	7013475	6952561	7104523	7456761
išmokos pinigais	4576210	4457669	4535226	4791493
išmokos natūra	2437264	2494892	2569297	2665268
Liga ir (arba) sveikatos priežiūra	2090880	2094065	2134030	2222119
išmokos pinigais	271566	224736	224747	246087
išmokos natūra	1819314	1869330	1909283	1976032
Negalia	591412	616759	647748	715649
išmokos pinigais	412681	441440	474160	533944
išmokos natūra	178731	175319	173587	181705
Senatvė	3084966	3030754	3084673	3253103
išmokos pinigais	2995247	3025625	2995723	3157566
išmokos natūra	89719	90316	88951	95537
Našlystė	270814	281188	287350	295721
išmokos pinigais	267738	276840	281509	290234
išmokos natūra	3076	4348	5841	5487
Šeima ir (arba) vaikai	617088	578928	581559	590417
išmokos pinigais	433391	395583	385006	384026
išmokos natūra	183698	183345	196553	206391
Nedarbas	122911	124702	123833	131554
išmokos pinigais	83879	77386	70143	73267
išmokos natūra	39032	47316	53690	58287
Būstas	150	311	291	755
išmokos natūra	150	311	291	755
Kitur nepriskirta socialinė atskirtis	235254	225853	245040	247445
išmokos pinigais	111708	101245	103939	106370
išmokos natūra	123546	124608	141101	141075

2004	2005	2006	2007	
8055158	9168070	10601662	13234354	Total
5224284	5958195	6731495	8705331	benefits in cash
2830874	3209875	3870167	4529023	benefits in kind
2358598	2775280	3404501	4215478	<i>Sickness and / or health care</i>
276141	331693	421592	641560	<i>benefits in cash</i>
2082456	2443587	2982908	3573918	<i>benefits in kind</i>
827354	955645	1129870	1425108	<i>Disability</i>
647240	759290	904453	1195648	<i>benefits in cash</i>
180114	196355	225417	229460	<i>benefits in kind</i>
3507443	3942708	4393046	5483499	<i>Old age</i>
3395346	3824971	4246416	5334301	<i>benefits in cash</i>
112097	117738	146629	149198	<i>benefits in kind</i>
311028	314429	355410	467898	<i>Survivors</i>
305499	306621	346184	457642	<i>benefits in cash</i>
5529	7808	9226	10256	<i>benefits in kind</i>
715213	850104	949940	1201916	<i>Family and / or children</i>
452793	566460	617050	830309	<i>benefits in cash</i>
262420	283644	332890	371607	<i>benefits in kind</i>
128918	168458	196284	256584	<i>Unemployment</i>
66496	102676	127145	175388	<i>benefits in cash</i>
62421	65782	69112	81196	<i>benefits in kind</i>
662	998	1264	1642	<i>Housing</i>
662	998	1264	1642	<i>benefits in kind</i>
205942	160447	171375	182228	<i>Social exclusion not elsewhere classified</i>
80768	66484	68655	70483	<i>benefits in cash</i>
125174	93963	102720	111745	<i>benefits in kind</i>

3.2. Socialinės apsaugos išlaidos

3.2. Expenditure on social protection

	2000	2001	2002	2003
Socialinės apsaugos išlaidos (pagal ESSPROS metodiką), mln. Lt	7227	7161	7315	7704
Palyginti su BVP, %	15,8	14,7	14,1	13,6
Tenka vienam gyventojui, Lt	2065	2057	2109	2230

3.3. Socialinės apsaugos išlaidos pagal ekonominį tipą

3.3. Social protection expenditure by economic type

Tūkst. litų
LTL thousand

	2000	2001	2002	2003
Iš viso	7227310	7160783	7315351	7704442
Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos	7013475	6952561	7104523	7456761
Administracinės išlaidos	168285	169735	192576	232278
Kitos	45550	38488	18252	15403

3.4. Socialinės apsaugos pajamų šaltiniai

3.4. Sources of social protection receipts

Mln. litų
LTL million

	2000	2001	2002	2003
Visos pajamos	7193	7224	7433	7937
Darbdavių socialinės įmokos	3864	3892	3984	4306
faktinės	3831	3866	3958	4276
sąlyginės	32	27	26	30
Apdraustųjų asmenų socialinės įmokos	424	452	452	483
samdomieji darbuotojai	371	374	389	420
savarankiškai dirbantys asmenys	53	78	63	63
Valdžios sektoriaus įmokos	2800	2804	2929	3115
centrinė valdžia	2148	2135	2222	2407
vietos valdžia	652	669	707	708
Kitos pajamos	106	76	68	33

2004	2005	2006	2007	
8321	9456	10969	13624	<i>Expenditure on social protection (according to the ESSPROS methodology), LTL mil.</i>
13,3	13,2	13,4	13,9	<i>Compared with the GDP, %</i>
2422	2770	3232	4036	<i>Per capita, LTL</i>

2004	2005	2006	2007	
8320858	9456462	10969333	13623668	Total
8055158	9168070	10601662	13234354	<i>Social protection benefits</i>
258763	278542	339109	384237	<i>Administration costs</i>
6938	9851	28563	5077	<i>Other</i>

2004	2005	2006	2007	
8925	10204	12198	15045	Total receipts
4818	5491	6697	8308	<i>Employers' social contributions</i>
4784	5452	6639	8222	<i>actual</i>
34	40	58	86	<i>imputed</i>
537	617	748	934	<i>Social contributions by the protected persons</i>
471	533	649	805	<i>employees</i>
66	83	99	129	<i>self-employed</i>
3530	4042	4691	5717	<i>General government contributions</i>
2782	3249	3828	5116	<i>central government</i>
748	794	863	601	<i>local government</i>
40	53	62	87	<i>Other receipts</i>

3.5. Išlaidos socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2007 m.

3.5. Expenditure on social protection benefits, 2007

Tūkst. litų

LTL thousand

	Iš viso <i>Total</i>	iš jų – of which		
		Valstybės biudžetas <i>State budget</i>	Savivaldybių biudžetai <i>Municipal budgets</i>	Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas <i>State Social Insurance Fund budget</i>
1. Liga ir (arba) sveikatos priežiūra	4215478	66413	4968	516155
<u>Išmokos pinigais</u>	641560	39724	-	516155
Ligos (laikinojo nedarbingumo) pašalpa	628625	39618	-	503326
Ligos pašalpa dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų	12829	-	-	12829
Kitos	106	106	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	3573918	26689	4968	-
Stacionarinis gydymas ir rehabilitacija	1609677	4622	-	-
Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugos	86451	-	3341	-
Sanatorinis-kurortinis gydymas	112704	-	-	-
Ambulatorinė sveikatos priežiūra	840749	18907	-	-
Ambulatorinė odontologinė priežiūra	134647	-	-	-
Greitosios medicinos pagalbos paslaugos	115676	-	-	-
Išlaidų vaistams kompensavimas	589012	1761	-	-
Išlaidų medicinos pagalbos priemonėms kompensavimas	43733	400	-	-
Aprūpinimas ortopedijos technika	34362	-	-	-
Protezavimas, protezų įsigijimas	3004	-	1627	-
Kompensacijos kraujo donorams	2902	-	-	-
Kitos	999	999	-	-
2. Negalia	1425108	498944	48276	870658
<u>Išmokos pinigais</u>	1195648	324682	307	870658
Valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensija (ikipensinio amžiaus gavėjams)	273540	-	-	273540
Valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo pensija	580457	-	-	580457
Valstybinė karių ir pareigūnų netekto darbingumo (invalidumo) pensija (ikipensinio amžiaus gavėjams)	362	362	-	-
Šalpos (socialinė) pensija ir šalpos kompensacija (ikipensinio amžiaus gavėjams)	107357	107357	-	-
Slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ikipensinio amžiaus gavėjams	112741	112741	-	-
Profesinės rehabilitacijos pašalpa	786	746	-	40
Socialinė (šalpos) pensija vaikams su negalia	65496	65496	-	-
Periodinė netekto darbingumo kompensacija	15529	-	-	15529
Vienartinė netekto darbingumo kompensacija	1092	-	-	1092
Žalos atlyginimas nukentėjusiems dėl sveikatos suluošinimo darbe ar susirgimo profesine liga	36017	36017	-	-
Kompensacija asmenims, nukentėjusiems dalyvaujant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavime	307	-	307	-
Draudimo valstybės lėšomis kompensacija netekto darbingumo (invalidumo) atveju	98	98	-	-
Kitos	1865	1865	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	229460	174262	47969	-
Globos įstaigos suaugusiems su negalia (išlaidos ikipensinio amžiaus žmonėms su negalia)	64635	58106	6228	-
Globos įstaigos vaikams su negalia	20659	17738	2278	-
Specialiosios mokyklos (mityba ir apgyvendinimas)	17134	15215	1611	-

3.5. Išlaidos socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2007 m. (tęsinys)

3.5. Expenditure on social protection benefits, 2007 (continued)

Tūkst. litų

LTL thousand

	Iš viso <i>Total</i>	iš jų – of which		
		Valstybės biudžetas <i>State budget</i>	Savivaldybių biudžetai <i>Municipal budgets</i>	Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas <i>State Social Insurance Fund budget</i>
Pagalba namuose ikipensinio amžiaus neįgaliesiems	1485	-	1485	-
Neįgaliųjų socialinės integracijos programa, reabilitacijos įstaigos	8191	8191	-	-
Profesinės reabilitacijos paslaugos	7057	3988	-	-
Kitos išmokos natūra	110299	71024	36367	-
iš jų neįgaliųjų transporto išlaidų kompensacijos	48664	48664	-	-
3. Senatvė	5483499	555297	94403	4831653
<u>Išmokos pinigais</u>	5334301	501866	1	4831653
Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensija	4264513	-	-	4264513
Valstybinio socialinio draudimo invalidumo pensija (pensinio amžiaus gavėjams)	474396	-	-	474396
Valstybinė karių ir pareigūnų invalidumo pensija (pensinio amžiaus gavėjams)	817	817	-	-
Lietuvos Respublikos I, II laipsnio pensijos	31606	31606	-	-
Personalinės pensijos	64	63	1	-
Nukentėjusių asmenų	136346	136346	-	-
Mokslininkų pensijos	12544	12544	-	-
Teisėjų pensijos	513	513	-	-
Šalpos (socialinė) pensija ir šalpos kompensacija (pensinio amžiaus gavėjams)	30828	30828	-	-
Valstybinio socialinio draudimo ištarnauto laiko pensija	5598	-	-	5598
Valstybinio socialinio draudimo kompensacija už ypatingas darbo sąlygas	44297	-	-	44297
Valstybinė pareigūnų ir karių už tarnybą	115308	115308	-	-
Kompensacinė išmoka teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniam darbuotojams	452	452	-	-
Slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos pensinio amžiaus gavėjams	170190	170190	-	-
Priedas specialiajam nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiui tenkinti (pensinio amžiaus gavėjams)	1809	1809	-	-
Signataro renta	1262	1262	-	-
Vienkartinės išmokos pensinio amžiaus pensijų fondų dalyviams	781	-	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	149198	53431	94402	-
Globos įstaigos seniems žmonėms ir neįgaliesiems (išlaidos pensinio amžiaus gyventojams)	77599	42866	33368	-
Pagalba namuose seniems žmonėms (pensinio amžiaus)	13936	-	13936	-
Kitos išmokos natūra	57663	10565	47098	-
4. Našlystė	467898	49342	35364	381999
<u>Išmokos pinigais</u>	457642	39518	34932	381999
Valstybinio socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijos	372475	-	-	372475
Valstybinės karių ir pareigūnų našlių ir našlaičių pensijos	2083	2083	-	-
Šalpos našlaičių pensija	9594	9594	-	-
Laidojimo pašalpa	43101	-	34932	8169
Periodinė draudimo išmoka apdraustajam žuvus apdraustajam nelaimingų atsitikimų darbe draudimu	1355	-	-	1355
Signataro našlių ir našlaičių renta	54	54	-	-

3.5. Išlaidos socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2007 m. (tęsinys)

3.5. Expenditure on social protection benefits, 2007 (continued)

Tūkst. litų

LTL thousand

	Iš viso <i>Total</i>	iš jų – of which		
		Valstybės biudžetas <i>State budget</i>	Savivaldybių biudžetai <i>Municipal budgets</i>	Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas <i>State Social Insurance Fund budget</i>
Draudimo valstybės lėšomis kompensacija mirties atveju	417	417	-	-
Vienartinė sukauptų lėšų išmoka paveldėtojams dalyvio mirties atveju (pensijų fondai)	1193	-	-	-
Kitos	27370	27370	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	10256	9824	432	-
Laidojimo išlaidų kompensacija	432	-	432	-
Vienartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti	9824	9824	-	-
5. Šeima (vaikai)	1201916	501494	252548	437103
<u>Išmokos pinigais</u>	830309	393207	-	437103
Motinstės pašalpa (nėštumo ir gimdymo laikotarpiu)	140280	41	-	140239
Tėvystės pašalpa	19620	458	-	19162
Motinstės / tėvystės pašalpa (iki vaikui sukaks 1 m.)	284361	6660	-	277701
Vienartinė pašalpa gimus vaikui	30896	30896	-	-
Išmoka vaikui	283570	283570	-	-
Vaiko globos (rūpybos) išmoka	69835	69835	-	-
Išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui	22	22	-	-
Vienartinė išmoka nėščiai moteriai	1726	1726	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	371607	108287	252548	-
Vaiko priežiūra dieną	87221	26	87195	-
Vaikų globos įstaigos	115288	73834	35513	-
Kitos	169098	34427	129841	-
iš jų mokinių nemokamas maitinimas	54961	491	54470	-
6. Nedarbas	256584	17745	-	45025
<u>Išmokos pinigais</u>	175388	8941	-	45025
Nedarbo draudimo išmoka	98592	-	-	-
Valstybinio socialinio draudimo išankstinė senatvės pensija	45025	-	-	45025
Bedarbio mokymo pašalpa	31771	8941	-	-
<u>Išmokos natūra</u>	81196	8804	-	-
Profesinis mokymas	36254	8671	-	-
Įdarbinimo ir darbo paieškos paslaugos	44809	-	-	-
Kitos	133	133	-	-
7. Būstas	1642	-	1642	-
<u>Natūrinės paslaugos</u>	1642	-	1642	-
Socialinio būsto suteikimas	1642	-	1642	-
8. Socialinė atskirtis ir kita	182228	42588	133670	-
<u>Išmokos pinigais</u>	70483	456	70027	-
Socialinė pašalpa	53626	-	53626	-
Pašalpa pabėgėliams	456	456	-	-
Kitos vienartinės pašalpos	16400	-	16400	-
<u>Išmokos natūra</u>	111745	42131	63643	-
Laikino gyvenimo įstaigos	19128	9736	8348	-
Alkoholikų ir narkomanų reabilitacija	13085	8250	2851	-
Kitos	79532	24145	52444	-
iš jų išlaidų gyvenamųjų namų šildymui, vandeniui kompensavimas	34909	-	34909	-
Visos išlaidos socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms	13234354	1731824	570871	7082594

iš jų – of which					
Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas <i>Compulsory Health Insurance Fund budget</i>	Užimtumo fondas <i>Employment Fund</i>	Pensijų fondai <i>Pension funds</i>	Sąlyginės darbdavių įmokos <i>Imputed employer's contributions</i>	Kiti ¹ <i>Others¹</i>	
-	-	-	-	-	<i>Compensation from the insurance by state funds in case of death</i>
-	-	1193	-	-	<i>The lump sum payment of assets to successors in case of participants' death (pension funds)</i>
-	-	-	-	-	<i>Other</i>
-	-	-	-	-	<i>Benefits in kind</i>
-	-	-	-	-	<i>Funeral expenses</i>
-	-	-	-	-	<i>Grant for housing</i>
-	-	-	-	10772	5. Family (children)
-	-	-	-	-	<i>Cash benefits</i>
-	-	-	-	-	<i>Maternity benefit (in the period of pregnancy and childbirth)</i>
-	-	-	-	-	<i>Paternity benefit</i>
-	-	-	-	-	<i>Maternity / paternity benefit (until child is 1 year of age)</i>
-	-	-	-	-	<i>Birth grant</i>
-	-	-	-	-	<i>Child benefit</i>
-	-	-	-	-	<i>Guardianship (curatorship) benefit</i>
-	-	-	-	-	<i>Benefit to a conscripts' child</i>
-	-	-	-	-	<i>Pregnancy grant</i>
-	-	-	-	10772	<i>Benefits in kind</i>
-	-	-	-	-	<i>Child day care</i>
-	-	-	-	5941	<i>Child care institutions</i>
-	-	-	-	4830	<i>Others</i>
-	-	-	-	-	<i>of which free of charge meals for school children</i>
-	193814	-	-	-	6. Unemployment
-	121422	-	-	-	<i>Cash benefits</i>
-	98592	-	-	-	<i>Unemployment insurance benefit</i>
-	-	-	-	-	<i>State social insurance early old-age pension</i>
-	22830	-	-	-	<i>Training allowance of the unemployed</i>
-	72392	-	-	-	<i>Benefits in kind</i>
-	27583	-	-	-	<i>Vocational training</i>
-	44809	-	-	-	<i>Placement services and job search assistance</i>
-	-	-	-	-	<i>Other</i>
-	-	-	-	-	7. Housing
-	-	-	-	-	<i>Benefits in kind</i>
-	-	-	-	-	<i>Social housing</i>
-	-	-	-	5971	8. Social exclusion not elsewhere classified
-	-	-	-	-	<i>Cash benefits</i>
-	-	-	-	-	<i>Social assistance benefit</i>
-	-	-	-	-	<i>Benefit for refugees</i>
-	-	-	-	-	<i>Other lump sum benefits</i>
-	-	-	-	5971	<i>Benefits in kind</i>
-	-	-	-	1044	<i>Temporary residence institutions</i>
-	-	-	-	1983	<i>Rehabilitation of alcohol and drug abusers</i>
-	-	-	-	2944	<i>Others</i>
-	-	-	-	-	<i>of which compensations for heating a dwelling and water expenses</i>
3542261	196883	1973	85681	22267	Total expenditure on social protection benefits

¹ Nevyriausybių organizacijų išlaidos, labdara socialinių paslaugų įstaigoms.

¹ Expenditure of non-governmental organizations, charity to institutions of social services.

4. EUROPOS SAJUNGOS ŠALIŲ STATISTINIAI RODIKLIAI

4. STATISTICAL DATA OF EU COUNTRIES

4.1. Socialinės apsaugos išlaidos, palyginti su BVP

4.1. Expenditure on social protection as compared with GDP

Procentais
Per cent

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
ES 27	...	...	...	...	...	27,1*	26,9*	EU 27
ES 25	26,5	26,7	27,0	27,3	27,2	27,3*	27,0*	EU 25
Airija	13,9	14,9	17,5	17,9	18,2	18,2	18,2	<i>Ireland</i>
Austrija	28,4	28,8	29,2	29,7	29,3	28,8	28,5	<i>Austria</i>
Belgija	26,5	27,3	28,0	29,1	29,3	29,7	30,1	<i>Belgium</i>
Bulgarija	...	...	...	...	...	16,0	15,0	<i>Bulgaria</i>
Čekijos Respublika	19,5	19,4	20,2	20,2	19,3	19,1	18,7	<i>Czech Republic</i>
Danija	28,9	29,2	29,7	30,9	30,7	30,2	29,1	<i>Denmark</i>
Estija	14,0	13,1	12,7	12,6	13,0	12,7	12,4	<i>Estonia</i>
Graikija	23,5	24,3	24,0	23,6	23,5	24,3	24,2	<i>Greece</i>
Ispanija	20,3	20,0	20,4	20,6	20,7	21,1	20,9*	<i>Spain</i>
Italija	24,7	24,9	25,3	25,8	26,0	26,3*	26,6*	<i>Italy</i>
Jungtinė Karalystė	26,4	26,8	25,7	25,7	25,9	26,3	26,4*	<i>United Kingdom</i>
Kipras	14,8	14,9	16,3	18,4	18,1	18,4	18,4	<i>Cyprus</i>
Latvija	15,3	14,3	13,9	13,8	12,9	12,4	12,2*	<i>Latvia</i>
Lenkija	19,7	21,0	21,1	21,0	20,1	19,7	19,2	<i>Poland</i>
Lietuva	15,8	14,7	14,1	13,6	13,3	13,2	13,4	Lithuania
Liuksemburgas	19,6	20,9	21,6	22,1	22,2	21,7	20,4	<i>Luxembourg</i>
Malta	16,9	17,8	17,8	18,2	18,6	18,4	18,1	<i>Malta</i>
Nyderlandai	26,4	26,5	27,6	28,3	28,3	27,9	29,3*	<i>Netherlands</i>
Portugalija	21,7	22,7	23,7	24,1	24,7	25,4	25,4	<i>Portugal</i>
Prancūzija	29,5	29,6	30,4	30,9	31,3	31,4	31,1*	<i>France</i>
Rumunija	13,2*	13,2*	13,4*	12,6*	15,1*	14,2	14,0	<i>Romania</i>
Slovakija	19,4	19,0	19,1	18,2	17,2	16,7	15,9*	<i>Slovak Republic</i>
Slovėnija	24,2	24,5	24,4	23,7	23,4	23,0	22,8*	<i>Slovenia</i>
Suomija	25,1	24,9	25,6	26,5	26,6	26,7	26,2	<i>Finland</i>
Švedija	30,1	30,8	31,6	32,5	32,0	31,5	30,7*	<i>Sweden</i>
Vengrija	19,3	19,3	20,4	21,1	20,8	21,9	2,3	<i>Hungary</i>
Vokietija	29,3	29,4	30,1	30,4	29,8	29,7	28,7*	<i>Germany</i>

 Eurostato duomenų bazė.
Eurostat's database.

4.2. Socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos pagal funkcijų grupes, palyginti su visomis išlaidomis socialinės apsaugos išmokoms ir paslaugoms 2006 m.

4.2. Social benefits by function as compared with total expenditure on social benefits, 2006

Procentais

Per cent

	Senatvė ir našlystė <i>Old age and survivors</i>	Liga / sveikatos prižiūra <i>Sickness/ health care</i>	Negalia <i>Disability</i>	Šeima / vaikai <i>Family / children</i>	Nedarbas <i>Unemploy- ment</i>	Būstas ir socialinė atskirtis <i>Housing and social exclusion</i>	
ES 27	46,2*	29,2*	7,5*	8,0*	5,6*	3,6*	EU 27
Airija	27,4	41,1	5,4	14,7	7,6	3,8	<i>Ireland</i>
Austrija	48,6	25,5	8,2	10,4	5,8	1,5	<i>Austria</i>
Belgija	47,0	25,7	6,4	7,1	11,9	2,0	<i>Belgium</i>
Bulgarija	52,9	26,0	9,1	7,4	2,2	2,5	<i>Bulgaria</i>
Čekijos Respublika	43,1	34,4	8,6	7,6	3,2	3,1	<i>Czech Republic</i>
Danija	37,9	21,6	14,9	13,1	7,2	5,3	<i>Denmark</i>
Estija	45,2	31,2	9,5	12,1	0,9	1,0	<i>Estonia</i>
Graikija	51,3	28,7	4,7	6,2	4,6	4,5	<i>Greece</i>
Ispanija	41,3*	31,2*	7,3*	5,7*	12,5*	2,0*	<i>Spain</i>
Italija	60,5*	26,8*	5,9*	4,5*	2,0*	0,3*	<i>Italy</i>
Jungtinė Karalystė	44,7*	31,8*	8,7*	6,1*	2,4*	6,3*	<i>United Kingdom</i>
Kipras	46,1	25,7	3,9	10,8	6,1	7,4	<i>Cyprus</i>
Latvija	48,3*	29,1*	7,3*	10,2*	3,7*	1,4*	<i>Latvia</i>
Lenkija	61,2	20,4	9,3	4,4	3,0	1,8	<i>Poland</i>
Lietuva	46,4	30,3	10,4	9,3	1,8	1,8	Lithuania
Liuksemburgas	36,7	25,4	13,2	16,9	4,9	2,9	<i>Luxembourg</i>
Malta	52,8	28,4	6,3	6,3	3,4	2,8	<i>Malta</i>
Nyderlandai	41,4*	31,8*	8,5*	5,8*	5,0*	7,5*	<i>Netherlands</i>
Portugalija	49,1	29,2	10,0	5,1	5,5	1,2	<i>Portugal</i>
Prancūzija	44,3*	29,9*	6,1*	8,6*	6,9*	4,3*	<i>France</i>
Rumunija	45,0	34,8	7,4	8,9	2,7	1,2	<i>Romania</i>
Slovakija	45,3*	31,0*	8,7*	7,8*	3,5*	3,6*	<i>Slovak Republic</i>
Slovėnija	45,4*	32,1*	8,5*	8,6*	3,0*	2,5*	<i>Slovenia</i>
Suomija	37,8	26,2	12,7	11,6	8,5	3,2	<i>Finland</i>
Švedija	40,2*	26,0*	14,9*	9,8*	5,5*	3,6*	<i>Sweden</i>
Vengrija	42,2	29,0	9,6	13,0	3,1	3,1	<i>Hungary</i>
Vokietija	44,3*	29,1*	6,2*	11,1*	6,3*	3,0*	<i>Germany</i>

 Eurostato duomenų bazė.
Eurostat's database.

4.3. Išlaidos pensijoms, palyginti su BVP

4.3. Expenditure on pensions as compared with GDP

Procentais

Per cent

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
ES 27	...	...	...	...	...	12,1*	11,9*	EU 27
ES 25	12,3	12,2	12,2	12,3	12,2	12,2*	12,0*	EU 25
Airija	3,6	3,7	5,0	4,9	5,0	5,0	5,0	<i>Ireland</i>
Austrija	14,3	14,5	14,6	14,8	14,5	14,2	14,0	<i>Austria</i>
Belgija	11,0	11,1	11,2	11,3	11,2	11,2	11,0	<i>Belgium</i>
Bulgarija	...	...	...	...	...	8,0	7,6	<i>Bulgaria</i>
Čekijos Respublika	8,5	8,5	8,8	8,7	8,3	8,4	8,4	<i>Czech Republic</i>
Danija	10,5	10,6	10,7	11,1	11,0	11,0	10,6	<i>Denmark</i>
Estija	6,7	6,0	5,9	5,9	6,0	5,9	6,0	<i>Estonia</i>
Graikija	11,1	11,9	11,8	11,6	11,7	11,9	11,9	<i>Greece</i>
Ispanija	9,6	9,3	9,2	9,1	9,0	8,9	8,8*	<i>Spain</i>
Italija	14,4	14,3	14,6	14,7	14,6	14,7*	14,7*	<i>Italy</i>
Jungtinė Karalystė	11,9	11,5	10,8	10,6	10,6	10,8	10,7*	<i>United Kingdom</i>
Kipras	5,8	5,8	6,5	6,8	6,6	6,8	6,8	<i>Cyprus</i>
Latvija	9,5	8,6	8,2	7,5	6,8	6,3	6,1*	<i>Latvia</i>
Lenkija	12,6	13,6	13,7	13,8	13,3	12,7	12,4	<i>Poland</i>
Lietuva	7,8	7,3	7,0	6,8	6,7	6,6	6,4	Lithuania
Liuksemburgas	9,4	9,8	10,0	10,1	9,9	9,6	8,6	<i>Luxembourg</i>
Malta	8,0	8,9	8,6	8,9	9,0	9,2	9,2	<i>Malta</i>
Nyderlandai	12,5	12,4	12,7	12,8	12,8	12,5	12,7*	<i>Netherlands</i>
Portugalija	10,5	10,9	11,3	11,8	12,3	12,8	13,0	<i>Portugal</i>
Prancūzija	12,9	12,9	13,0	13,1	13,1	13,2	13,2*	<i>France</i>
Rumunija	6,7*	6,9*	6,8*	6,1*	6,2*	6,2	6,5	<i>Romania</i>
Slovakija	7,5	7,4	7,4	7,3	7,4	7,5	7,3*	<i>Slovak Republic</i>
Slovėnija	11,1	11,2	11,3	10,8	10,5	10,3	10,3*	<i>Slovenia</i>
Suomija	10,5	10,6	10,9	11,2	11,2	11,2	11,0	<i>Finland</i>
Švedija	11,3	11,4	11,6	12,3	12,3	12,4	12,0*	<i>Sweden</i>
Vengrija	8,4	8,6	8,9	9,1	9,3	9,8	10,0	<i>Hungary</i>
Vokietija	12,9	13,0	13,2	13,4	13,2	13,1	12,7*	<i>Germany</i>

 Eurostato duomenų bazė.
Eurostat's database.

Perkamosios galios paritetai (PGP) – valiutų perskaičiavimo santykiai, naudojami vietoj oficialių valiutų santykių ekonominiams rodikliams, išreikštiems nominaliomis nacionalinėmis valiutomis, perskaičiuoti į bendrą dirbtinę valiutą – **perkamosios galios standartą**. PGP pašalina kainų lygių skirtumų tarp šalių poveikį ir leidžia atlikti realius apimties palyginimus.

Perkamosios galios standartas (PGS) – dirbtinis bendras bazinės valiutos vienetas, naudojamas Europos Sąjungoje (ES) ekonominių rodiklių apimčiai išreikšti ir palyginimams teritorinėje erdvėje atlikti. Suvestiniai ekonominiai apimties rodikliai, išreikšti PGS, gaunami jų pradinę vertę nacionalinės valiutos vienetais padalijus iš atitinkamo PGP.

Purchasing Power Parities (PPPs) are defined as the rates of national currency conversion used to recalculate economic indicators, expressed in a national currency to an artificial common currency, called the **Purchasing Power Standard**. PPPs eliminate the impact of differences in price levels between the countries and enable to obtain real comparisons.

Purchasing Power Standard (PPS) is an artificial currency unit applied in the European Union to express volumes of economic indicators and carry out comparisons. Countries' national currencies purchasing power parities are calculated with purchasing power standard.

4.4. Socialinės apsaugos išlaidos, tenkančios vienam gyventojui, išreikštos perkamosios galios standartais

4.4. Expenditure on social protection per capita based on Purchasing Power Standards

Apskaičiuota taikant PGP

Purchasing Power Parities used for calculation

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
ES 27	...	...	...	...	...	6103,5*	6349,0*	EU 27
ES 25	5300,6	5533,6	5771,8	5917,4	6143,1	6381,4*	6629,7*	EU 25
Airija	3466,4	3892,7	4929,3	5216,6	5568,4	5853,5	6320,7	Ireland
Austrija	7112,4	7128,6	7542,8	7791,2	8050,3	8290,1	8523,9	Austria
Belgija	6356,1	6666,2	7171,2	7420,1	7665,0	8052,9	8520,3	Belgium
Bulgarija	...	...	...	...	...	1266,2	1294,1	Bulgaria
Čekijos Respublika	2543,2	2697,7	2908,8	3073,2	3138,6	3279,9	3439,3	Czech Republic
Danija	7231,9	7386,8	7805,0	7945,8	8353,7	8563,0	8601,4	Denmark
Estija	1190,8	1196,2	1297,2	1420,4	1617,4	1766,9	1976,0	Estonia
Graikija	3758,4	4159,1	4428,2	4505,5	4791,3	5204,4	5525,2	Greece
Ispanija	3760,1	3880,8	4186,9	4316,7	4520,7	4858,5	5162,7*	Spain
Italija	5499,4	5812,0	5797,1	5922,5	6000,5	6205,9*	6476,3*	Italy
Jungtinė Karalystė	5986,3	6355,9	6344,7	6494,4	6922,8	7130,8	7410,3*	United Kingdom
Kipras	2499,3	2684,7	2975,8	3386,9	3536,5	3826,6	3993,7	Cyprus
Latvija	1067,5	1094,8	1173,1	1235,7	1276,3	1382,3	1547,3*	Latvia
Lenkija	1797,2	1972,6	2088,5	2129,9	2202,0	2262,6	2373,1	Poland
Lietuva	1183,5	1207,9	1268,7	1375,7	1449,9	1578,3	1770,0	Lithuania
Liuksemburgas	9136,2	9664,9	10611,2	11361,4	12197,0	12949,9	13458,3	Luxembourg
Malta	2714,3	2738,5	2903,2	2958,0	3102,2	3202,3	3297,8	Malta
Nyderlandai	6743,8	7003,6	7525,2	7575,4	7923,9	8253,3	9099,4*	Netherlands
Portugalija	3229,1	3477,2	3729,8	3821,8	3987,8	4291,6	4450,6	Portugal
Prancūzija	6471,6	6768,7	7206,0	7162,1	7456,8	7905,4	8199,8*	France
Rumunija	651,7*	725,4*	804,6*	817,9*	1108,9*	1128,1	1277,0	Romania
Slovakija	1854,9	1963,4	2112,3	2088,2	2129,4	2262,6	2387,2*	Slovak Republic
Slovėnija	3683,8	3860,9	4109,9	4103,8	4366,5	4556,9	4792,9*	Slovenia
Suomija	5595,5	5698,9	6045,4	6212,3	6704,0	6885,3	7215,3	Finland
Švedija	7276,3	7388,3	7820,3	8270,4	8639,2	8737,7	8997,5*	Sweden
Vengrija	2060,2	2240,0	2561,3	2767,8	2834,3	3146,5	3400,6	Hungary
Vokietija	6607,8	6783,8	7084,5	7346,7	7493,1	7648,1	7705,8*	Germany

 Eurostato duomenų bazė.
Eurostat's database.

